This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, November 26, 2002

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr.47 (2750) 2002 NOVEMBER-LAPKRITIS 26 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ON L5C 1T3 CANADA • www.tzib.com Nr. kaina – $1

Rinkimų išvakarėse

Vos kelios savaitės beliko iki Lietuvos prezidento rinkimų. Kandidatų daug, o duomenų mažai, kad kas nors po rinkimų keistųsi. Ir gerai, nes šiuo metu valstybei reikia pastovumo. Tikėtina, kad nė bandymai trukdyti Lietuvos jungimąsi į Vakarus nieko nepakeis.

DABARTINIO prezidento Valdo Adamkaus kandidatavimą antrai kadencijai, kaip girdėti, daugelis sutiko palankiai. Manoma, kad V. Adamkui nebus sunku nugalėti savo varžovus. Rinkimų proga prisimintina viena jo neperseniausiai pareikšta tiksli ir reikalinga pastaba, kad stiprinant nepriklausomybę ir valstybingumą moraliniai pagrindai yra būtini. Ne kartą šioje skiltyje jau buvome pastebėję, kad tautos (nors to žodžio Lietuvoje sąmoningai vengiama) dvasinė jėga tiesianti kelius doram piliečių gyvenimui, yra neįkainojama vertybė, kurianti net ir materialinę gerovę. Jokiais įstatymais viso šito neįsigysi, jokios priežiūros nedaug ką pakeis, jei bus blogi aukščiausiųjų vadovų pavyzdžiai, jei išrinktieji valdžios pareigūnai į tą vertybę nekreips tinkamo dėmesio, save apgaudinėdami dirbtinai sukurptu supratimu, kad jau laikai kiti, kad turime modernėti, tartum moderniam žmogui tereikėtų duonos ir žaidimų. Panašiai orientuojantis be jokių išlygų nurodomi Vakarai, ypač turtingoji Amerika. Girdi, ten jau pažanga, gerovė, aukštoji technologija, laisvo žmogaus išmintis, gyvenimo krypčių nustatymai – žodžiu, viskas, ko laimės siekiančiam reikia. O iš tikrųjų taip nėra. Šalia viso to ilgiau Vakaruose pagyvenęs susiduria ir su kitokiu įvaizdžiu. Išryškėja grožio, kūrybos, kilnumo, artimo pagalbos, jautrumo tiesai, gilaus religingumo bruožai, liečiantys milijonus žmonių. Visa tai reikėtų matyti ir tuo žavėtis. Sekti Vakarus – nereiškia nertis žemyn ir ten susiradus blogiausius pavyzdžius skelbti, kad dabar taip reikia gyventi.

SEIMO nutarimu, gruodžio 22 d. bus renkamas ne vien tik prezidentas, bet ir aukščiausieji savivaldybių pareigūnai (miestų tarybos), pagrindiniai žemesniųjų sluoksnių varikliai, buitinių reikalų koordinatoriai, stovintys veidas į veidą su krašto gyventojais, duodančiais ir reikalaujančiais, ne retai matančiais ir pro mūro sienas. Užtat tie tiesioginiai jų vadovai, viršininkai ar patarėjai turėtų itin rodyti gerąsias žmogaus savybes, būti rimtais pavyzdžiais sprendžiant daugialypes ir šakotas kasdienio gyvenimo problemas, teisingai ir sąžiningai atsiliepiant į piliečių-balsuotojų poreikius, svarstant naujus sumanymus, sąžiningai atliekant visas per rinkimus prisiimtas pareigas. Juk normalu, kad eilinis gyventojas, išrinkęs asmenį, kad jam atstovautų, tikisi gero pareigų atlikimo, į kurį įeina ir darbštumas, ir sumanumas, ir teisingumas. Štai apie išplitusią korupciją dar yra daug ko šnekėti. Tai jau, rodos, taip prigiję, kad kartais ta piktybinė blogybė pasivaidena vos ne gyvenimo būtinybe, tiesiog nebeišvengiamu dalyku, gal net per visas valdymo sistemas slenkančia "tradicija"?.. Ir ką daryti? Vis dėlto atrodo, kad kovą su korupcija turėtų pradėti patys žemiausieji sluoksniai. Drąsūs ėjimai greitai pakiltų ir į viršų, kaip tai atsitinka kilus kokiai nors revoliucijai. Ko neįstengia padaryti teisėtvarka, gali padaryti paprasti eiliniai žmonės. Reikia tik vienybės. Reikia ir naujo, šviesesnio mąstymo apie savo krašto gerovę ir ateitį. Auga jau kita laisvos tėvynės karta. Negi ją tempsime į blogo sovietinio paveldo liūną? Neapdairumas ir aplaida gali sukelti tokias pasekmes, kurios vestų tautą į pražūtį. Blogybėms, taigi ir korupcijai, pasipriešinti pradžiai užtektų kad ir nedidelės, bet atviros ir tvirtos iniciatyvos. Rinkimams artėjant gal jau nesunku būtų numatyti, kas tai galėtų padaryti ir kaip. Linkėtina, kad vieną kartą be didelių šauksmų tyliai darytume, kas reikia. **Č.S.**

Švenčiant Argentinos lietuvių draugijos "Nemunas" 93 metų veiklos sukaktį 2002 m. rugpjūčio mėn., valdyba surengė puikią programą su tautiniais šokiais, dainomis ir iškilmingais pietumis. Dalyvavo garbingų Buenos Aires provincijos svečių, lietuvių organizacijų atstovai ir gausi publika. Buenos Aires provincijos atstovas dr. Jorge Daniel Drkos įteikė senato padovanotą bronzinę lentą su užrašu, įvertinančiu "Nemuno" drjos veiklą. Atidengiant lentą, kalbėjo Buenos Aires provincijos atstovas; šalia jo – "Nemuno" pirmininkas Alfonsas Markus ir Lietuvos garbės konsulas dr. Jonas Martynas Daujotas

Įteikiant Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus portretą "Nemuno" drjos pirm. Alfonsui Markui, sveikino Lietuvos informacijos biuro Argentinoje vadovas Artūras Mičiūdas

Savaitė Lietuvoje

LIETUVA PRIIMTA!

Lapkričio 21-22 d.d. Prahoje vykusiame Šiaurės Atlanto sąjungos (NATO) vadovų ir valstybės prezidentų susitikime ši svarbi karinė organizacija, plačiausiu savo istorijoje mostu, atidarė duris pakviesdama septynias naujas nares – buvusias sovietines respublikas bei satelitines valstybes. Pakvietimą gavo Lietuva, Latvija, Estija, Bulgarija, Slovakija, Slovėnija ir Rumunija. Tikimasi, kad šios valstybės taps pilnateisėmis narėmis 2004 metų ŠAS susitikime, kai bus pasirašyta stojimo sutartis ir visos 19 dabartinių ŠAS valstybių ją patvirtins.

Sąjunga buvo įsteigta 1949 metais pasiruošti gintis nuo tuo metu kylančios sovietinės grėsmės. Jos vadai teigė, jog savo dabartiniu sprendimu priimti šias naujas nares yra keičiamas pokario Europos žemėlapis, naikinami Berlyno sienos paskutiniai griuvėsiai. JAV prezidentas George W. Bush tiki, kad ŠAS plėtra pagyvins sąjungos dvasią, atlydės į naują jos veiklos amžių, kuriame gali kilti nauji iššūkiai kariauti su naujais priešais – teroristais.

Liko nepakviestos dvi valstybės – Makedonija ir Albanija, kaip dar ne visai pasirengusios narystei, tačiau ŠAS generalinio sekretoriaus Lordo George Robertson teigimu, šiuo metu pakviestieji kraštai nebus paskutiniai.

Prezidentas Prancūzijoje

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus lapkričio 15-17 d.d. lankėsi Prancūzijoje, skelbia ELTA/LGTIC. Jo darbo vizito metu buvo atidaryta naujoji Lietuvos ambasada Paryžiuje. Pastatas įsigytas už lėšas, gautas iš pardavimo Prancūzijai buvusios ambasados, kurią 1940 m. užėmė Sovietų Sąjunga ir kurioje dar veikia Rusijos federacijos ambasados skyriai. Naujojoje ambasadoje simboliškai iškelta vėliava, kuri kabėjo prie senojo Lietuvos atstovybės pastato, kaip ženklas, jog užbaigta ilgai trukusi Lietuvos atstovybės pastato atgavimo byla.

Susitikime su Prancūzijos valstybinio visuotinio susirinkimo pirmininku Jean-Louis Debre, V. Adamkus padėkojo už aktyvią Prancūzijos paramą Lietuvos narystei Europos sąjungoje, aptarė ekonominius bei prekybinius santykius ir kultūrinius mainus.

Kovos 26 partijos

ELTA/LGTIC praneša, kad gruodžio 22 d. įvyksiančiuose savivaldybių tarybų rinkimuose dėl mandatų kovos 26 politinių partijų ir organizacijų atstovai. Lapkričio 18 d pasibaigė partijų dokumentų dėl dalyvavimo rinkimuose registravimas. Visose (60) savivaldybių rinkimų apygardų tarybose savo partinius sąrašus skelbia dvi valdančiosios koalicijos partnerės Socialdemokratų ir Socialliberalų partijos.

Opozicinė Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai) turės kandidatus visose apygardose, išskyrus Visaginą. Ketvirtoje vietoje pagal pateikiamą rinkimų sąrašų skaičių yra krikščionys demokratai, kurių atstovai sieks vietų 57 tarybose. Dėl mandatų 55 savivaldybių tarybose varžysis Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjunga, centristai bei liberalai. Liberalų demokratų partijos atstovai dalyvaus vietos valdžios rinkimuose 54-se apygardose. Kitos partijos turės atstovus 24-iose ir mažiau apygardų. Savivaldybių rinkimuose, kurie įvyko 2000 m., dalyvavo 28 partijos.

Lankėsi viceministeris

Italijos užsienio reikalų viceministeris Roberto Antonio-

(Nukelta į 2-rą psl.)

Karaliaučiaus dabartis ir ateitis

JUOZAS VITĖNAS

Vokietijos spaudoje kasdien rašoma apie Karaliaučiaus ateitį, išsiplėtus Europos sąjungai. Švedai, vokiečiai ir olandai lankosi mieste ir nori dalyvauti jo atstatyme arba suteikti humanitarinę pagalbą, rašo Kerstin Dobeleit Vokietijos laikrašty *Junge Freinheit* (X.18).

Anot jos, pagal Rusijos sveikatos ministerijos statistiką, Karaliaučiuje iš šimto tūkstančių žmonių "Aids" liga serga 51.8, džiova yra taip paplitusi kaip kitur gripas. Vyrų amžiaus trukmė yra 59 metai, o moterų 71.

Karaliaučiaus sritis tvirtai yra mafiozų rankose. Narkotikai, prostitucija, korupcija ir nusikalstamumas yra plačiai paplitę. Daugiau nei pusė darbingųjų yra bedarbiai.

Dar neaišku, ar ateinanti žiema atneš naują badą. Sritį ištikusi sausra padarė 130 milijonų rublių nuostolių. Tik 77% derliaus galėjo būti nuimta. Liūdnai atrodo gyvulių aprūpinimas pašaru žiemą.

Vaistų trūkumą stengiasi išspręsti daug Vokietijos organizacijų, konfesijų ir privačių asmenų. Tačiau jų atgabenimas dažnai susiduria su muitų reikalavimais ir kariškių kontrole. Taip ne visos siuntos iš Vokietijos pasiekia tikslą.

Ekonominėje srityje yra daromi bandymai. Tokiu būdu lapkričio 5 d. turėjo būti atnaujinti reguliarūs skrydžiai iš Kiel per Lübeck'ą į Karaliaučių. Šių metų rugsėjo 17 d. tarp Rusijos susisiekimo ministerijos ir Karaliaučiaus administracijos buvo sudaryta sutartis dėl Berlyno-Karaliaučiaus geležinkelio linijos atnaujinimo.

Greta viso to, pasak laikraščio, ateina Europos sąjungos plėtra į rytus. Lietuva ir Lenkija prisijungs prie Europos sąjungos ir Šengeno sutarčių. Dėl to Rusijos aptvara taps Europos sąjungos aptvara. Tai sudaro Maskvai proga įkišti koją duryse į Europos sąjungą. Todėl buvo kalbama apie koridorių ar net tunelį tarp Karaliaučiaus srities ir Gudijos. O kai kompromisas dėl tranzito atrodė galimas, daug aptvaros rusų susirūpino, nes daug darbo vietų priklauso nuo laisvos prekybos zonos. Maždaug trečdalis žmonių pragyvena iš prekybos su Vakarais dėl didelių mokesčių tokioms prekėms kaip cigaretės ir alkoholis.

Taip pat Karaliaučiaus administracijoje yra paplitusi arba yra jos skleidžiama baimė dėl srities suvokietinimo. Deputatas A. Dolgov pasiskundė, kad vienos gatvės pavadinimas "Ulrich von Hutten" vardu yra susijęs su nacių praeitimi. Tačiau ir moksleiviai žino, kad šis žmogus yra gyvenęs prieš 500 metų. Vienok srities pareigūnai dar šiais metais atliks apklausinėjimą, kurio metu turėtų būti išaiškinta "vietinių vokiečių ekspansija Karaliaučiaus srityje".

Už 1,300 km nuo Karaliaučiaus esanti Maskva baiminasi ne tik dėl vokiečių ar Europos sąjungos plėtros, kiek dėl suverenumo, kad jo neprarastų sprendžiant tranzito klausimą. Daugelio pareigūnų politinė ateitis priklausys nuo to, ar Rusijai pavyks išlaikyti savo įvaizdį. Ir Putin galva nulėktų, jei jis pralaimėtų prieš Briuselio technokratus.

Paprasti Karaliaučiaus srities gyventojai neslepia savo polinkio pripažinti, kad Rusija tik laikinai ją valdo. Dažnai girdimas pasakymas: "Mes čia esam kaip svečiai prūsų namuose".

Karaliaučius, pasak straipsnio, galėtų būti geras tiltas tarp Europos sąjungos ir Rusijos, kuris pritrauktų investuotojus iš Europos dėl grynai savo ypatingos politinės padėties ir pakeltų jo žmonių gerovę – žmonių, kurie savyje tebejaučia norą atstatyti kraštą ir išugdytą bendrumo jausmą.

Tačiau džiaugsmo proveržis, pasireiškęs ypač 1993-7 metais, jau yra praėjęs. Tokio proveržio nebegali sukelti ir nerangi Europos sąjunga.

Todėl dabar Karaliaučiaus sritis ekonominiu, politiniu ir socialiniu požiūriu yra atsidūrusi pasaulio pakraštyje, toli nuo bet kokios vilties, – baigdama straipsnį pažymi jo autorė Kerstin Dobeleit. (Vokišką str. atsiuntė Le.Kro.).

Karas su Iraku?

Jo atveju pajudėtų trapios Vidurio rytų musulmonų valstybės, įvyktų revoliuciniai sprogimai, kurio pasekmės būtų baisios

DR. JONAS KUNCA

Pasaulį baugina ne tiek karinė intervencija, kiek jos galimos pasekmės. Mat Vidurinių rytų pastovumas yra labai trapus. Saudi karalius miršta užsienio ligoninėje. Lieka daug pretendentų į sostą tarp 5000 princų. Kai kurie iš jų yra daugiau linkę į musulmonų fundamentalizmą negu į draugystę su Vakarais. Bin Ladeno pasekėjų Saudi Arabijoj netrūksta. Prasidėjus karui prieš Iraką, ko gero jie galėtų nuversti dabartinę valdžią ir patys ją perimti.

Jordanijos gyventojų dauguma yra palestiniečiai, nusiteiks prieš tos šalies karaliaus draugystę su Vašingtonu. Į kai kuriuos Jordano sostinės priemiesčius policija bijo įkelti koją. Prasidėjus karo veiksmam kaimyniniame Irake, Jordane kiltų neramumai, kurie nežinia kuo galėtų pasibaigti.

Panašiai yra ir su Egiptu. Ir čia valdžia bijo suirutės, kuriai karas duotų progą. Turkijoj rinkimus laimėjo musulmonų partija. Šita šalis irgi yra prieš karą su Iraku, nes bijo kurdų nepriklausomybės paskelbimo, kuri galėtų baigtis Turkijos kurdų atsiskyrimu. Taigi visi Irako kaimynai, įskaitant Iraną, yra nusistatę prieš karinę intervenciją Irake. O jei ji įvyktų, kas žino kuo ji baigtųsi.

Nepaisant Saugumo tarybos kompromisinės rezoliucijos, gandai apie karą nenurimsta dėl didžiulio JAV karo jėgų sutelkimo Persijos Golfo srityje bei Kuveite ir dėl tęsiamos karo retorikos, nors jos tonas yra lyg sušvelnėjęs. Savaime kyla klausimas: kodėl Vašingtonas taip stengiasi pradėti karą su Iraku? Juk, jei jis turi masinio naikinimo ginklų, JT inspektoriai juos suras ir sunaikins. Be to, Saddam Husein neturi tolimos distancijos raketų, kuriuos tokius sproginius galėtų nunešti į JAV. Atominius ginklus turi Š. Korėja. Turi ji ir tolimos distancijos raketas. Ji daug pavojingesnė už Iraką, bet kariauti su ja Vašingtonas neskuba. Sako, mėgins susitarti diplomatiniu keliu. Tai lyg rodo, kad noras skubiai kariauti su Iraku yra ne dėl masinio naikinimo ginklų pavojaus, bet dėl kitų sumetimų, apie kuriuos viešai nekalbama.

Tuo tarpu pasaulį kamuoja ekonominė krizė, kuri nežada baigtis. Pati Amerika ją pradėjo pajusti. Nuolatinės kalbos apie karo pavojų kelia naftos kainas. O tai pakelia gamybos išlaidas. Taigi neigiamai atsiliepia į pasaulio ekonomiką. Milžiniškos išlaidos planuojamo karo ruošai silpnina JAV ekonomiką. Kontrolės trūkumas korporacijose ir Wall gatvės akcijų biržoje sužlugdė žmonių pasitikėjimą. Dėl minėtų priežasčių ekonominis atsigavimas užtruks ilgiau negu pranašauja optimistai.

Paskelbti karą terorizmui nėra sunku. Jį laimėti nepašalinus jo priežasčių neįmanoma. Bent iki šiol terorizmo veiksmai nemažėja. Niekas negali užtikrinti, kad jie dar nepadidės ir įgaus pavojingesnę formą.

Visas pasaulis yra už taikų Irako problemos išsprendimą. JT ginklų tikrinimo komisija jau sudaryta. Nors irakiečių parlamentas pasisakė prieš jos įsileidimą, Saddam Husein yra priverstas ją priimti. Praktiškai jokiam karui neliko priežasties. O vis dėlto jis žada įvykti. Tai tvirtina asmuo, kuris gerai žino – buvęs Izraelio slaptos tarnybos viršininkas Efraim Halevy. Jam gerai žinomi jo tėvynės planai ir politinė padėtis JAV. Jis pranašauja: "JAV-jų neatbaidys nuo karinės intervencijos tarptautinis spaudimas. Vidaus jėgos darys spaudimą viduje iki galo už konfrontaciją, ir tada iš tikrųjų bus nauji Viduriniai rytai..."

Neilgai trukus matysim tokių pranašysčių vertę.

Vaisių pardavėja Karaliaučiaus srityje. Nuotrauka iš Vokietijos spaudos

Šiame numeryje

Rinkimų išvakarėse
Ko neįstengia padaryti teisėtvarka, gali padaryti eiliniai žmonės

Karaliaučiaus dabartis ir ateitis
Ir Putin galva nulėktų, jei jis pralaimėtų prieš Briuselio technokratus

Karas su Iraku?
Ekonominis atsigavimas užtruks ilgiau negu pranašauja optimistai

Pasižvalgius pro svetimą langą
Vis dar neturime aiškios Lietuvos pozicijos mūsų diasporos atžvilgiu

Lietuvos žydai ir lietuviai
Žydai, ypač jaunesni, labai slėpė savo kilmę ir tautybę

Pasaulio varpai
Didžiausias pasaulyje varpų rinkinys turi net 743 varpus

Nuotykiai tolimose jūrose
Iš kažkur atsirado žmogus, suprantantis angliškai

Visuotinė lietuvių enciklopedija II
Knygos kompaktinis diskas vis dėlto lengvintų bet kokią paiešką

KANADOS ĮVYKIAI

Lėšos sveikatos priežiūrai

Karališkos komisijos, kurios tyrė sveikatos priežiūros problemas pirmininkas R. Romanow sako, kad komisijos paruošti pasiūlymai turėtų kainuoti bilijonus dolerių. Pasak jo, kam reikia pakelti mokesčius, jei pagal valdžios duomenis per 5 metų laikotarpį susidarys apie 70 bilijonų biudžeto perteklius, kurio pakaktų pagerintai sveikatos priežiūrai apmokėti. R. Romanow pridūrė, kad nesutinka ir su Senato komiteto, kuriam pirmininkavo M. Kirby, pasiūlymu surinkti iš padidintų mokesčių 5 bilijonus sveikatos priežiūrai apmokėti. Jeigu sveikatos priežiūra valdžiai yra pirmos svarbos, tai kodėl negalima būtų panaudoti numatomo pertekliaus, mano R. Romanow. J. Chretien sako, kad dabar dar nereikia sveikatos priežiūrai pagerinti papildomų mokesčių, bet ateis laikas, kai reikės. Kai po Naujų metų susirinks provincijų premjerai, teks apsvarstyti Karališkos komisijos pateiktus pasiūlymus, nes šiaip ar taip sveikatos priežiūra turėtų būti pagerinta.

Jeigu Jungtinės Tautos leis JAV panaudoti Irake ginkluotas pajėgas, ar liberalai galės atsilaikyti spaudimui, kad ir Kanada prie karo veiksmų prisidėtų. Kitas klausimas, jei JAV kartu su Anglija be Jungtinių Tautų sutikimo įsiveržtų į Iraką, tokiu atveju Kanados valdžia laikytųsi? Kanados kariuomenės daliniai palaiko taiką įvairiuose neramiuose kraštuose, o namie esantiems daliniams trūksta šiuolaikinės ginkluotės. Turėtų prašyti JAV pagalbos, nes Kanada norėdama į Artimuosius rytus nugabenti naikintuvų, neturi tokių lėktuvų, iš kurių per Atlantą skrendantys naikintuvai galėtų pasipildyti degalų. C-18 bombonešiems trūksta naujausių bombų ir ryšio priemonių. Karių permetimui reikėtų nuomoti privačius transporto lėktuvus. Problema dar ir ta, kad į ginkluotas pajėgas vis mažiau stoja savanorių.

Užsienio reikalų ministerija įspėja keliautojus būti atsargiems, nes vėl sustiprėjo teroristų veikla, galimas karas Irake ir nepastovi padėtis Indonezijoje.

(Nukelta į 8-tą psl.)

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672 FAX 905 290-9802 E-mail: tevzib@pathcom.com
www.tzib.com
PAP Registration No. 09408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $45, rėmėjo – $55, garbės – $65. Oro paštu į užjūrius – $170, paprastu paštu – $60. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication: 2221 Niagara Falls Blvd., Niagara Falls, NY 14304-5709. Subscriptions: regular $45.00, patron $55.00, sponsor $65.00 per year. Airmail overseas – $170, regular mail overseas – $60. PERIODICALS Postage paid at Niagara Falls, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1072 Niagara Falls, NY 14304. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus jau antrą kartą į maldos pusryčius pakvietė dvasininkus, meno bei kultūros veikėjus, politikus, verslininkus. Tas antrasis suėjimas įvyko š.m. spalio 13 d. prezidentūroje. Dalyvavo daugiau kaip šimtas svečių, jų tarpe apaštališkasis nuncijus arkiv. dr. P. Zurbriggen, liuteronų vyskupas J. Kalvanas, Lietuvos krašto apsaugos ministeris L. Linkevičius, seimo nariai R. Paksas, K. Bobelis, Vyt. Landsbergis ir kiti. Buvo svečių ir iš užsienio. Pusryčiai pradėti malda, kurią sukalbėjo ir valgius palaimino "Mažosios studijos" direktorius kun. Julius Sasnauskas, OFM. Buvo skaitomos ištraukos iš Šv. Rašto. Po pusryčių prezidentas pasakė kalbą, kurioje iškėlė teigiamą šitokių suėjimų reikšmę. "Saugią rytdieną šiandien pajėgsime kurti tik bendraudami ir bendradarbiaudami, tik siekdami santaros Lietuvos viduje ir Lietuvos santaros su pasauliu", - sakė valstybės vadovas. Pabaigoje maldą kalbėjo reformatų kunigas Tomas Šernas, vienintelis išlikęs gyvas Medininkų žudynėse.

Šiaulių vyskupijos Sidabravo miestelyje paminėtos 22-osios kun. Pranciškaus Masilionio, SJ, mirties metinės. Kadangi šio iškilaus kunigo veikla dar yra giliai įstrigusi žmonių atmintyje, mirties metinės yra minimos kasmet. Šį kartą velionies kunigo darbus prisiminė Šiaulių universiteto docentė D. Šlapkauskaitė sakydama, kad velionis siekęs tikro šventumo, kad jis bus paskelbtas palaimintuoju ir vėliau šventuoju, visi jį atsiminę tiki. Kun. P. Masilionis, SJ, buvo turtinga asmenybė. Be tiesioginio sielovados darbo, jis kūrė eilėraščius, giesmes, maldas. Jis yra Eucharistinio Jėzaus seserų bendruomenės Lietuvoje steigėjas. Š.m. spalio 12 d. į jo mirties metines buvo atvykę nemažai svečių iš Vilniaus, Kauno, Šiaulių bei kitų vietovių. Minėjimas pradėtas Mišiomis Sidabravo šventovėje, po kurių dalyviai aplankė velionies kapą, esantį čia pat šventoriuje. Atskirai velionis prisimintas Sidabravo mokykloje. Velionies vestas rekolekcijas, kurios pasižymėjo ypatingu turiningumu, prisiminė kun. Algis Baniulis, SJ, iš Vilniaus. Už surengtą minėjimą padėkota Sidabravo klebonui kun. Tomui Karanauskui.

Naujai sudarytas 14 asmenų Kauno Kristaus Prisikėlimo šventovės atstatymo komitetas pirmą kartą posėdžiavo š.m. spalio 3 d. Arkivyskupas S. Tamkevičius savo sveikinimo žodyje linkėjo sėkmės ir Dievo malonės, teigiamai įvertino naujai paskirto parapijos klebono kun. Vytauto Grigaravičiaus pastangas. Klebono dėka darbų eiga įgauna naują pagreitį. Klebonas ir kartu komiteto pirmininkas supažindino dalyvius su esama statybos bei finansinių atsiskaitymų padėtimi, pateikė tolesnes darbo gaires. Pasak klebono, reikia, kad vykdomi darbai susilauktų atitinkamo žiniasklaidos dėmesio ir būtų reklamuojami. Jau rengiamos informacinės knygutės, numatoma suaktyvinti informacinę veiklą per radijo stotis bei televiziją. Posėdyje nutarta griežčiau kontroliuoti statybos eigą, darbų kontrolę už sutartą kainą pavesti bendrovei "Miestprojektas". Pritarta klebono planuojamai kelionei į JAV, kur jis pakviestas Lietuvių bendruomenės, iš kurios tikimasi ir finansinės paramos.

Lietuvos prezidentas V. Adamkus š.m. spalio 28 d. lankėsi Kaune - arkivyskupijos kurijoje, Vytauto D. universiteto teologijos fakultete, "XXI amžiaus" redakcijoje ir Katalikų interneto tarnyboje. Kurijoje jis gimtadienio proga pasveikino arkivyskupą S. Tamkevičių, aptarė įvairias Lietuvos žmonių gyvenimo aktualijas. Pokalbyje arkivyskupas pabrėžė būtinybę skirti daugiau dėmesio kaimo bendruomenės pažangai, kad kaimiečiai galėtų sėkmingai konkuruoti Europos sąjungos rinkoje. Užsiminė ir apie įstatymais ribojamą katalikiškų mokyklų plėtrą, nors krašte 79 nuošimčiai gyventojų pasisako esą katalikai. Prezidentas pažadėjo savo paramą siekiant atstatyti Prisikėlimo šventovę. Vytauto D. universitete prezidentas apibūdino praėjusio dešimtmečio laimėjimus, pabrėžė būtinybę įsitvirtinti euroatlanto sąrangose, apgailestavo, kad kritęs pasitikėjimas teismais, iškėlė susirūpinimą, kad dar nėra išspręsta aukštojo mokslo finansavimo problema. Prezidentas taipgi susipažino su "XXI amžiaus" ir Katalikų interneto tarnybos veikla.

Dabar aš jus palieku
Trumputei valandėlei
Anapus laiko upės
Pasimatysim vėlei.
(Kun. J. Gutauskas)

PADĖKA

AtA

JONAS ARŠTIKAITIS

mirė 2002 m. spalio 5 d.

Nuoširdžiai dėkojame kun.V. Staškevičiui už maldas laidotuvių koplyčioje, gedulines Mišias, atnašautas kartu su kun. A. Simanavičium, OFM, ir palydėjimą į Šv. Jono lietuvių kapines. Dėkojame muz. D. Viskontienei ir D. Radtkienei už jausmingą giedojimą Mišių metu.

Nuoširdus ačiū karsto nešėjams ir visiems už pareikštas užuojautas, atsiųstas gėles, užprašytas šv. Mišias, aukas lietuvių slaugos namams "Labdara" ir "Tremtinių grįžimo fondui". Dėkojame B. Stanulienei už skanius laidotuvių pietus ir ponioms už pyragus.

Liūdinti ŠEIMA

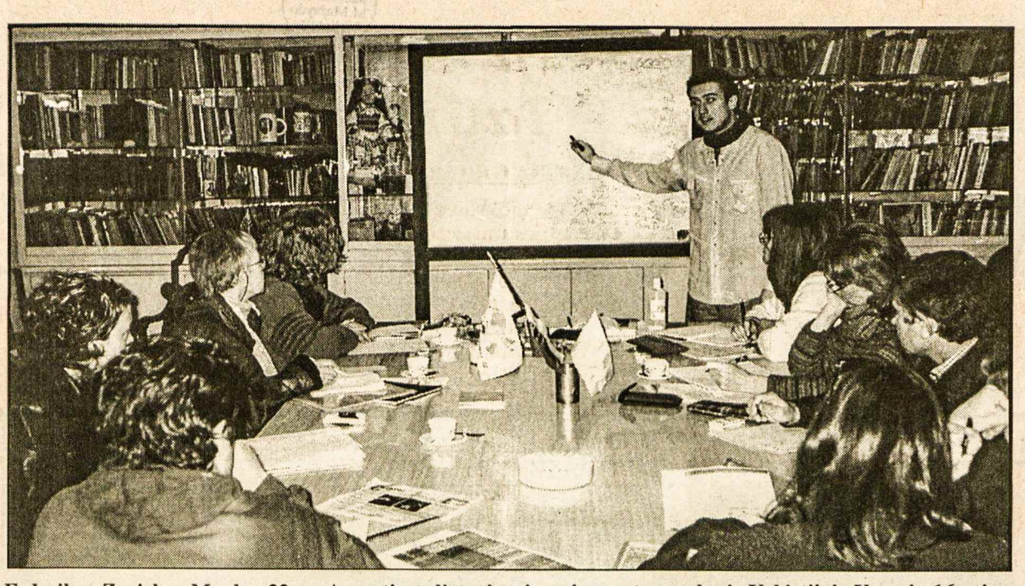

Federikas Zavickas-Manhe, 22 m. Argentinos lietuvis, vienerius metus mokęsis Vokietijoje Vasario 16-osios gimnazijoje, dabar vadovauja Dr. Jono Basanavičiaus vardo Lietuvių centrui. Jis darbuojasi savo įsteigtoje šeštadieninėje mokykloje. "Išmokti, tobulinti ir išlaikyti lietuvių kalbą yra tautinė garbė. Taip bus galima garantuoti gerą veiklą šio krašto lietuvių bendruomenės kartoms", sakė Federikas Zavickas-Manhe Lietuvos informacijos biurui Argentinoje

Pasižvalgius pro svetimą langą

Lietuvių išeivijos dabartinė būklė, jos tikslas, uždaviniai, ateities galimybės

KĘSTUTIS ŠALAVĖJUS

Pasaulis aplink mus greitai keičiasi. Keičiamės ir mes, lietuviai, atsidūrę emigracijoje įvairiuose kraštuose. Tačiau ar žinome, kas mes esame ir kurlink mes einame? Norėčiau pateikti keletą pavyzdžių ir panagrinėti kai kuriuos klausimus.

Pirma, mes nežinome ką mes turime išeivijoje, kiek mūsų yra: lietuvių, dar kalbančių lietuviškai, lietuvių kilmės žmonių. Kol kas tik bandoma apsiriboti skaičiavimu tų, kurie sėdi aukštuose valdžios sluoksniuose, kiek jų balsuotų už mūsų narystę NATO ir pan.

Vieni man tvirtina, kad mūsų – milijonas, kiti kad pusė, dar kiti teigia, kad tarp mūsų vos ne šimtai tūkstančių nelegalų. Pradedi abejoti savo ir kitų kompetencija. Tad turime skaičiuoti patys.

Pavyzdžiui, žydai JAV gana tiksliai žino, kiek jų yra ir kas juos remia. San Francisco žydų bendruomenės tyrimų institutas kas dešimtmetį veda žydų kilmės žmonių JAV apskaitą. Pagal paskutinę apskaitą skelbiama, kad žydų JAV padaugėjo 18%. Šiuo metu 6.7 mln. amerikiečių laiko save žydais ir judaizmą pripažįsta pagrindine religija. 1990 m. apklausoje nustatyta tik 5.5 mln. žydų. Papildomai dar nustatyta, kad gyvena 2.5 mln. "nežydų, susijusių su žydija". Į šią kategoriją įeina tie, kurie išpažįsta judaizmą, kurių vienas iš tėvų (bet ne jis pats) yra žydas arba "širdyje laiko save žydu". Kartu su žydais tai sudaro 9.2 mln. žmonių (o tai 1 milijonu daugiau nei 1990 m.). Be to, dar priskaičiuojama 4.1 mln. nežydų, kurie turi tolimesnes žydiškas šaknis (seneliai buvo žydai ar vedę žydų kilmės žmones).

Jau turėdami aiškią darbo metodiką, apskaitą atliekantys žmonės susidūrė su didžiule problema: ką laikyti žydu? Bepigu jiems kiekvieną išpažįstantį judaizmą priskirti prie žydų. O mes kiekvieno kataliko prie lietuvio neprirašysim. Bet netgi tai jiems kelia tam tikrų abejonių: ar skaičiuoti tik "grynus" žydus, ar taikyti platesnį priėjimą. Buvo nutarta – dalinti žydus į tikrus ir netikrus yra žeminantis dalykas, dar labiau sklaidantis jų bendruomenę, todėl bandyta skaičiuoti visus. Pasirodo, žydiška įtaka siekia 13.3 mln. žmonių (ir su jų turtais, ryšiais valdžioje, žiniasklaidoje ir pan.). Turiu pastebėti, kad žydų daugėja dėl paskutinį dešimtmetį užplūdusios bangos iš buvusios SSSR ir Izraelio. Ši apskaita parodė, kad nepaisant konservatyvių judaizmo tradicijų, jaučiamas didesnis žydų bendravimas su kitatikiais. Tai parodo ir smarkiai padidėjęs mišrių vedybų su nežydais skaičius.

Kiekviena tauta ieško, prisitaiko prie esančios aplinkos. Žydai nedaro išimties. Kaip ir lietuviai. Su kiekvienu McDonald restorane suvalgytu "burgeriu" lietuviškesni netampam. Asimiliuojamės, vieni greičiau, kiti lėčiau, patys atmesdami tūkstantmetes tradicijas. Patys barstome ir kitiems leidžiame barstyti, kaip Vaižgantas sakytų, "deimančiukus", nes nepajėgiam pakilti virš mėgėjiško, laisvalaikio lygmens. Kiekvienas, įspraustas į savo kasdienybę, retkarčiais susibėgam, pasidžiaugiam savo pasiekimais ir vėl lendam kasdienės košės valgyti. O gal taip ir turi būti? Mes nežinome, kiek mūsų tarpe yra mokslininkų, menininkų, studentų, kurie atvyko ir dirba kitiems. Ar mes turime keistis, ieškoti naujų tikslų? Ar mes laikomės Lietuvių chartos principų? O gal atkūrus Lietuvą emigracijos dalia yra būti Lietuvos "satelitu", gal "skraidančia lėkšte", gal "bumerangu", grįžtančiu prie savo šaknų, kai tėvynė pavojuje, kai labai reikia (pavyzdžiui, stojant į NATO)? Kiekvieno mūsų tikslai skirtingi, bet mes stengiamės burtis arčiau vienas kito. Ne veltui ir Kazys Pakštas ieškojo vietos pokarinei lietuvių bangai įsikurdinti kompaktiškai kažkur Afrikoje ar Lotynų Amerikoje. Bet mes išsisklaidėme po visą pasaulį kaip ir kitos tautos.

Noriu pateikti dar vieną pavyzdį ir paliesti kitą, bet susijusią temą. Šiuo metu už Rusijos ribų gyvena apie 10 mln. rusų. Tie, kurie šaltojo karo metu pateko į Vakarus, suspėjo asimiliuotis, bet dauguma jų išvyko Sovietijai žlungant. Taip užsienyje atsidūrė milijonai sovietų žydų, rusų ir jiems prijaučiančių tautų atstovų. Kremliaus valdžia jiems visiems sugalvojo naują programą – sutelkti "rusišką pasaulį" už Rusijos ribų. Tie, kurie skaitė, pavyzdžiui, E. Ganusausko *Penktąją koloną* (aprašantį rusų komunistų veiklą Sąjūdžio laikotarpiu Lietuvoje) ir pan. veikalus, turėjo pastebėti, kokią įtaką jie (rusai) gali daryti užsienio valstybėms.

Taigi rusų užsienyje formuojama dviguba struktūra: viena šaka plėtojasi per Rusijos užsienio reikalų ministeriją, per jos skyrių darbui su tautiečiais užsienyje, kita šaka – per Rusijos saugumą, jo įtakojamą agentūrą ITAR-TASS, pasaulinį rusakalbių kongresą bei Slavų sąjungą Izraelyje. Viso to tikslas – palankios Rusijos valdžiai įtakos užsienyje skleidimas per emigrantus. Formuojama nauja "penktoji kolona", pavaldi "matuškai Rusijai".

Paklausite, o kuo mes čia dėti? Pirma, rusų Lietuvoje vaidmuo gali vėl suaktyvėti; antra, mes vis dar neturime aiškios Lietuvos pozicijos mūsų diasporos atžvilgiu. Tautinių mažumų departamentas, bendra seimo ir išeivijos atstovų komisija dar tik ieško bendrų sąlyčio taškų, nors, malonu, kad priimtas dvigubos pilietybės įstatymas, rūpinamasi švietimo reikalais silpniau veikiančiose lietuvių bendruomenėse. Tačiau neturime Draugijos užsienyje lietuviams remti, kokia Lietuvoje buvo prie A. Smetonos laikais.

Trečia, nors užsienius pasiekė dar viena emigracijos banga, jaučiamas lietuvybės silpnėjimas: naujoji banga dar tik bando stotis ant kojų, dar sunku juos burti, tačiau turime daug potencialo. Bet laikas bėga, senieji iškeliauja į kitą pasaulį, užsidaro lietuviškos parapijos, bendruomenės centrai (JAV, Australijoj), laikraščiai (*Darbininkas, Nepriklausoma Lietuva*), kyla nesutarimų, mažėja veikla.

Ketvirta, mes nelabai žinome, kokias turime galimybes, kokie mums gresia pavojai (ne vien asimiliacija). Ar diaspora turėtų imtis didesnio vaidmens, save saugodama ir Lietuvai padėdama? Ar laukti pagalbos iš Lietuvos, kuri mano, kad Vakaruose esanti išeivija pati savim pasirūpins? Mes nežinome, kaip įjungti, paskatinti naujai atvykusius, neišnaudojame naujausių techninių galimybių, sumažėjo budrumas išorės priešams.

Pasauliui keičiantis, atgavus Nepriklausomybę, ar turi keistis mūsų tikslai ir mintys? Kokie nauji uždaviniai kyla sulaukus naujos bangos? Tai tik keletas klausimų, kuriuos reiktų kelti karts nuo karto. Norėčiau, kad mes visi tuos klausimus galėtume apsvarstyti. Savo požiūrį apie emigracijos problemas bandysiu ateities straipsniuose. Pastabas, kritiką, pasiūlymus galite taip pat siųsti man el. paštu ksalavejus@yahoo.com.

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ne lankėsi Vilniuje lapkričio 13 d. su delegacija, kurią priėmė Lietuvos URM Antanas Valionis, praneša LGTIC. Jie aptarė šių dviejų valstybių bendradarbiavimą bei Lietuvos būsimą narystę Europos sąjungoje ir ŠAS. Italija pirmininkaus Europos sąjungai 2003 m. antrąjį pusmetį. Taip pat buvo kalbėta apie bendradarbiavimą Jungtinėse Tautose. Svečio manymu, buvusios Lietuvos diplomatinės atstovybės Romoje klausimas bus išspręstas teigiamai. Jis taip pat susitiko su prezidentu Valdu Adamkumi.

Jungtinio Lietuvos ir Italijos komiteto posėdyje buvo aptarta ekonominė būklė Lietuvoje ir Italijoje, privatizavimo procesas Lietuvoje, Italijos investicijų Lietuvoje galimybės, dvišalės prekybos raida, Lietuvos stojimo į ES pažanga. Pernai Lietuvos eksportas į Italiją sudarė 368.4 mln. litų, o Lietuvos importas iš Italijos 2001 m. buvo 1.07 bln. litų. Tarp ES valstybių Italija yra antra didžiausia Lietuvos importo bendradarbė po Vokietijos. Lietuvoje įregistruotos 186 įmonės su Italijos kapitalu. **RSJ**

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave. W. ir Weston Road)

AtA

PRANUI ŽULIUI

iškeliavus amžinybėn,

jo žmonai ELENAI, jos šeimai bei visiems artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą –

Salomėja ir Balys Sakalai

SPAUDOS BALSAI

Ispanai apie Ignaliną

Madrido dienraštis *El Pais* š.m. spalio 20 d. laidoje rašo: "Atominių elektrinių saugumas tų kraštų, kurie artimiausiu laiku įstos į Europos sąjungą, yra viena iš problemų, kuriomis Briuselis labai rūpinasi. Veikiančių jėgainių dauguma yra sovietiškos konstrukcijos ir po jų būklės išanalizavimo ES pageidavo aštuonias jų uždaryti, ir jeigu tai pasirodytų per brangu – pakelti jų saugumo lygį. Slovakija, Lietuva ir Bulgarija jau sutiko su ES jas baigti išmontuoti tarp 2003 ir 2010 metų. Šalia patarimų ES galėtų prisidėti prie finansavimo 15%, susietų su darbų saugumu. Tai būtų tarp 200 ir 1000 milijonų eurų už reaktorių.

Sunkiausios derybos vyko dėl pavojingiausios Ignalinos AE. Lietuvos vyriausybė galutinio uždarymo faktiškai nepatvirtino ligi praėjusio birželio. Ignalina turi savo žinioje du panašius į Černobilio reaktorius, kurie 1986 m. buvo didelės atominės tragedijos priežastis. Uždarymo įsipareigojimas nereikalauja, kad Lietuva kiekvienais metais skirtų saugumo pagerinimui svarbias pinigų sumas, kurių pagal ES ekspertus nėra tiek, kad Ignalina galėtų įvykdyti laukiamus saugumui užtikrinti reikalavimus. Lietuvos energetikos sektorius, kaip ir daugelio buvusių sovietiškos sferos kraštų, buvo labai priklausomas nuo Rusijos. Dėl to Briuselis irgi labai rūpinasi. Faktiškai ES nori susitarti su Rusija dėl jos pirmosios gamybos atominių elektrinių saugumo."

Tranzito traukiniai

Rusijos valdžios oficiozas *Rosijskaja Gazeta* š.m. spalio 15 d. laidoje rašo: "Konferencijoje 'Karaliaučius – 2002: Rusijos-ES bendradarbiavimo Baltijos regione perspektyvos' dalyvavo RF valstybės seimo, Karaliaučiaus srities įstatymų leidėjų bei vykdomosios valdžios ir taip pat 80 nevaldiškų organizacijų atstovai iš 17 Europos kraštų. Šalys dar kartą išreiškė savo nusistatymą dėl bevizio Rusijos piliečiams tranzito per Lietuvos teritoriją, pakalbėjo apie užtvaros ekonomiką, humanitarinę-kultūrinę veiklą ir priėmė rezoliuciją, kurioje forumo dalyviai išreiškė nuomonę, kad Karaliaučiaus srities problema neturi būti kliūtimi dėl Rusijos ir ES partnerystės. Ko gero tai buvo vienintelė tezė vienbalsiai visų dalyvių priimta.

Forumo pirmininkas D. Ragozinas, RF prezidento specialus atstovas Karaliaučiaus problemoms spręsti, pareiškė: 'Vizų klausimas yra daugiau techninio pobūdžio, bet jo sprendimas gali turėti politines pasekmes, kurios jau dabar atsispindi mūsų santykiuose. Mes norime susitarti dėl laisvo Rusijos piliečių keliavimo nepriklausomai nuo užsienio valstybių valios'. (...)

Lietuvos seimo narys, lietuviškos parlamentinio forumo dalies dėl bendradarbiavimo su Karaliaučiaus sritimi pirmininkas Albinas Medalinskas svarsto: 'ES plėtros kontekste, mano manymu, didelį dėmesį reikia skirti ekonomikai. Kodėl pokalbiuose apie bevizį tranzitą traukiniu negalvojama apie finansinį aspektą? Reikės naujų traukinių, naujų bėgių... Lietuva po įstojimo į ES gali tapti pačiu arčiausiai esančiu nelegalių imigrantų siekiu. O jūsų pusė neviešai siūlo mainus: bevizis traukinys už sienų sutarties ratifikavimą."

Lenkai apie lietuvių spaudą

Vilniaus lenkų savaitraščio *Nasz Czas* redaktorius R. Maciejkianiec savo laikraštyje skiria net du puslapius vertimams iš lietuvių spaudos. Savo laikraščio 2002 m. rugsėjo 12-18 d. laidoje apie Lietuvos spaudą jis rašo: "Praktiškai Lietuvoje nėra jokio laikraščio su aiškia ir pastovia politine orientacija. Netgi du didžiausi lietuviški laikraščiai *Lietuvos rytas* ir *Respublika* savo žymiausiose skiltyse beveik visose laidose iškelia bjauriąsias sensacijas apie išprievartautą vaiką, žudančias žmones gaujas, tuo sukeldami visuomenėje nereikalingą įtampą ir baimę, idėjas eiliniams iškrypėliams ir išklydėliams iš teisingo kelio. Ieškant medžiagos skyriui 'Iš lietuvių spaudos" kartais sunku rasti kokį nors pozityvų įvykį, rimtą analizę bei pamokomą pavyzdį. Tokie kasdieniniai poveikiai iš metų į metus visuomenėje tikrai paliks žymes jos mąstysenoje. Kaip tik todėl mes vengiame panašių dalykų *Nasz Czas* skiltyse."

Žydai apie savuosius

Toronto žydų savaitraštis *The Canadian Jewish News* š.m. spalio 31 d. laidoje mini N. N. Šneidmano š.m. išleistą anglų kalba knygą *Trys tragiški Vilniaus geto didvyriai.* Jie buvo – Vitenberg, Šeinbaum ir Gensas. Vitenberg ir Šeinbaum buvo pasipriešinimo vadai, o Gensas – geto pagrindinis administratorius, kuris tvirtino, kad bendradarbiavimas su naciais duoda geriausią išgyvenimo galimybę. Apie savo knygą autorius taip pasisako: "Mano tikslas buvo parodyti, kad žydų nesutarimai ir žydų bendruomenės vidaus kovos visada kenkė išlikimui. (...) Jie niekad nebuvo vieningi. Šeinbaumo vardas ir jo organizacija dingo iš istorijos – apie ją yra rašoma tik vienoje hebrajų kalba knygoje. (...) Aš manau, kad jis ir jo organizacija užsitarnavo garbingą vietą Vilniaus geto ir jo sukilimo istorijoje". Apie komunistą Vitenbergą jis taip pasisako: "Jo idėja buvo ta, kad geto proletarai sukiltų ir kovotų prieš fašistus. Tai buvo kvaila iliuzija, kadangi geto žmonės nenorėjo kovoti su naciais, jie žinojo, kad tuo būdu nebuvo galimybės išlikti. Jie to pasimokė iš Varšuvos geto sukilimo". Apie Lietuvos karininką Jokūbą Gensą Šneidmanas rašo: "Gensas tikėjo, kad jeigu žydai dirbtų vokiečiams ir remtų vokiečių ekonomiką, tai susidarytų galimybę išlikti. Tačiau tai irgi buvo iliuzija". **J.B.**

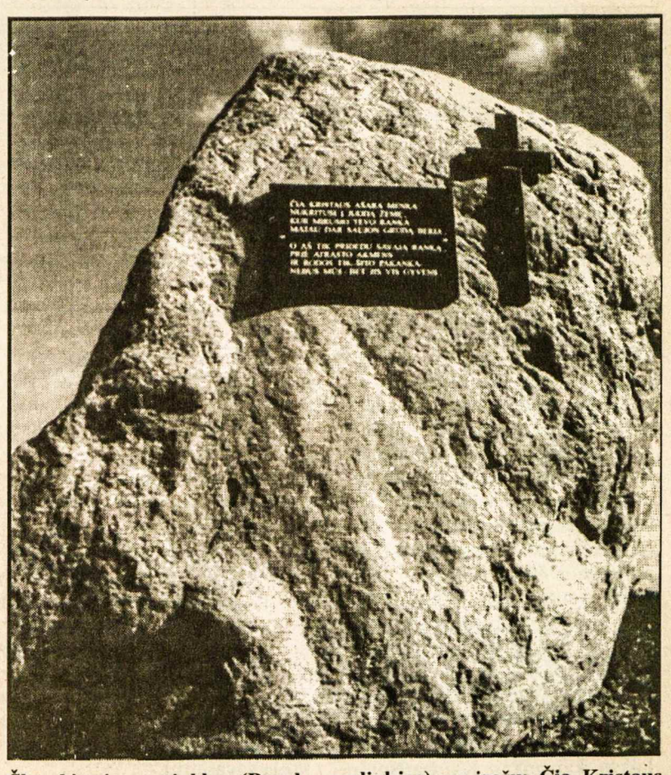

Šlynakiemio paminklas (Punsko apylinkėse) su įrašu: Čia Kristaus ašara menka nukritusi į juodą žemę, kur mirusio tėvo ranka matau dar saujon grūdą beria. O aš tik pridedu savąją ranką prie atrasto akmens ir rodos tik šito pakanka. Nebus mūs, bet jis vis gyvens

Nuotr. S. Birgelio, "Aušra", 2002 m. 19 nr.

"Saulutės" vaikučiai su vadove Danute Žiedeliene Kaune

Lietuvos žydai ir lietuviai

Keletas būdingų bruožų iš lietuvių ir žydų gyvenimo

ANTANAS SURAUČIUS

Kaip buvo Lietuvoje iki tų šiurpių, tragiškų įvykių 1941 m.? – Žydai rado čia palankų prieglobstį. Kūrė savo buitį, puoselėjo savo kultūrą. Lietuvoje ryškiausiai vystėsi jidiš kalba, savotiškai ir teigiama prasme reiškėsi žydų būdas.

Žydai įdomiai, be esminių prieštaros apraiškų įėjo į lietuvių folklorą. Gražiai, jautriai įėjo į lietuvių literatūrą, per Vaižgantą, Krėvę-Mickevičių...

Žydai rėmė lietuvių tautos atgimimo sąjūdį, kultūrinį ir tautinį, taip pat valstybės atkūrimą ir gynimą su besikuriančios savos kariuomenės pajėgomis. Seinų krašte, kur vyko aršios kovos su lenkais, teko išgirsti ir užsirašyti pasakojimų, kaip žydai skatino vietos žmones ginti Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Tarpukario nepriklausomoje Lietuvoje būta buities konkurencijos. Sėkmingai veikė lietuvių kooperatyvinės ir valstybinės ūkio organizacijos – "Lietūkis", "Maistas", "Pienocentras" ir kt., tačiau užteko erdvės ir žydų verslams, nebuvo tiesioginio ir grubaus jų interesų pažeidimo. Susipriešinimą sukėlė kai kurių lietuvių kolaboravimas Antrojo pasaulinio karo metu su nacinės Vokietijos pareigūnais.

Lietuviai prisiima kaltinimus, atsakomybę, bet ne tiek, ne tokiu mąstu, kaip skelbia dabar žydų agresija įžūliais, nepagrįstais priekaištais, reikalavimais ir grasinimais. Stebina ir kai kurie lietuviai istorikai, išaugę sovietų mokyklose. Bet ir išeivijoje panašių balsų pasitaiko. Pas tuos istorikus, kurie neturi galimybių ar nepajėgia iškilti, pereina į oportunizmą. Jie sunkioje atsikūrusios Lietuvos valstybės padėtyje prisideda prie tautos saviniekos reiškinių įsigalėjimo.

Ką atsakyti istorikui, kuris teigia, kad lietuviai per mažai gelbėjo žydus? Pirma, kiek galėjo gelbėti, patys buvę ne kiek geresnėje padėtyje. Reikia pasakyti ir tai, kad pas pačius žydus nedaug buvo gelbėjimosi valios. Vedami mirčiai ėjo pasyvumo, kažkokio susitaikymo su likimu užvaldyti. Senesnės kartos žydai kalbėjo, kad gal jau toks jų likimas, gal iš dalies ir jų jaunesnės kartos nusidėjimais nuspręstas.

Prie Liškiavos du broliai žydai Daigiai, Lietuvos savanoriai, gražiai ūkininkavę dovanotame ūkyje, nesutiko priimti siūlomos jiems pagalbos nuo bendražygių lietuvių. Pasakė, kad jų vieta su savo tauta, su žydų tautos likimu.

Marcinkonyse buvo toks atsitikimas: kai žydus vedė į geležinkelio stotį pakrovimui į vagonus transportui į Balstogę (1943 m. rugpjūčio gale), lietuviai iš supančio stotį miško šaukė, kad bėgtų. Vyrai ir jaunesnės moterys puolė bėgti, daug pabėgo į mišką. Paliko tik dalis su vaikais ir seniais. Miškingame Marcinkonių krašte pabėgę žydai išsilaikė, naudodamiesi vietinių žmonių pagalba.

Tarpukario kartų žmonės Lietuvoje prisimena tą gražų, gerą gyvenimą, sugyvenimą iki II Pasaulinio karo. Dainos žodžiais tariant, *Kartu mes augom...* kartu gyvenom. Ar netiktų dažniau prisiminti tai, kas nušviestų mūsų dienas, palengvintų nejaukią dabarties tikrovę?

Šį pasisakymą baigiant iškyla šviesūs, malonūs praeities vaizdai: 1950 – 1953 metai. Lageryje tolimoje sovietinės Rusijos šiaurėje. Tarptautinė žmonių mugė. Sunki buitis, vargas, žūtys, bet ir įdomios pažintys. Kas buvo linkęs ir žinojo kaip pasinaudoti, su žydais kaliniais daug bendravo. O buvo jų daug stalininiuose lageriuose. 1953 m. kovo išvakarėse nusiaubė pranešimas apie žydų profesorių medicinos garsenybių "nusikaltimus" aukščiausiems komunistų partijos ir sovietų valdžios pareigūnams. Laukta, kad lagerius užplūs įkalinti žydai. Atsitiko kitaip: Stalino netektis, atolydis, palengvėjimai lageriuose.

Suartino mane pažintis su Kauno gyventoju žydu Joffe. Inžinierius, vienas iš Kauno statytojų-rangovų. Ištremtas 1941 m. birželį kartu su žmona teisininke. Karui pasibaigus, kai Sov. Sąjunga stengėsi palenkti besikuriantį Izraelį į savo pusę, žydai buvo gavę daug teisių. Sukruto organizuoti savo bendruomenę. Kai Izraelis pasirinko kitą orbitą, žydams buvo atimtos teisės, ne maža veiklesnių atsidūrė lageriuose. Taip ir Joffei teko 10 metų lagerio Intoje ant poliarinio rato. Susipažinome, daug bendravome, valandomis kalbėdavomės, keletą metų būdami vienoje spygliuotų vielų užtvaroje. Man, tarpukario vilniečiui, daug papildomų žinių teikė apie laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Tačiau maloniausiai įsiminė Joffės kartojimas: "Mes-lietuviai, mes-lietuviai. Mes, lietuviai nebūkime skeltanagiai, laikykime savo garbingą vardą". O tas lietuvių geras vardas buvo žinomas visų pirma todėl, kad KGB tarnybai lageryje sunkiausiai buvo pasitelkti lietuvių šnipinėtojų, slaptų pranešėjų stukačių. Be to, imponavo ir bendra laikysena lageryje, pavyzdingas sugyvenimas su kaliniais visų kitų tautybių, garsėjęs lietuvių tautos pasipriešinimas rusiškai komunistiniam smurtui.

Vieną kartą, jau atolydžiui prasidedant, Joffe pasiskundė, kad lietuviai nelaiko jo lietuviu. "Man labai skaudu", sakė jis.

Buvo inž. A. Mikoliūno, taip pat kauniečio, ir vieno Kauno sukilimo organizatorių nedidelė elektrikų brigada, kuri laisvai eidavo iš lagerio zonos darbams į miestelį. Papasakojau apie tai Mikoliūno brigadoje, kad Joffei skaudu, kad jis žino apie lietuvių savišalpą sergantiems tautiečiams, bet pas jį su rinkliava neateinama. Pasigirdo atsiliepimų: "Koks jau čia lietuvis! Kam jis mums reikalingas?" – Įvyko diskusija. Prieštara, inž. A. Mikoliūno dėka, buvo įveikta. Artimiausia proga apsilankyta ir pas Joffę. Buvo dosnus rubliais. Negana to, šelpė sunkiai sergančius ligoninėje penicilinu ir streptomicinu, kuriuos siuntiniuose gaudavo nuo žmonos Leningrade.

Žydai, ypač jaunesni, labai slėpė savo kilmę ir tautybę. Jaunesnieji visai nemokėjo jidiš kalbos. Atolydžiui prasidėjus lageriuose ir jie sukruto, greit susiorganizavo. Visų pirma pradėjo oficialiai, atvirai savo kalbos mokymąsi. Įdomiausia, kad pagrindiniu jidiš kalbos mokytoju buvo lietuvis iš Šiaulių. Paprastas žmogus, visą amžių fizinis darbininkas, ir lageryje į sunkesnių darbų brigadą patekęs. Žydai kaliniai pasistengė perkelti jį į lengviausią darbą lagerio vidaus zonoje, kad būtų pajėgesnis, turėtų daugiau laiko mokyti jidiš kalbos. Tas lietuvis iš Šiaulių geriausiai kalbėjo jidiš kalba. Tarp kitko, ir dėl to Lietuvos žydai vadinami "litvakais".

PADĖKA

A†A

JONAS JACIKAS

mirė 2002 m. spalio 27 d.

Nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos kunigams už atnašautas gedulines Mišias. Ačiū kun. E. Jurgučiui, OFM, už maldas koplyčioje ir velionies palydėjimą į kapines, D. Radtkienei už jausmingą giedojimą šv. Mišių metu. Dėkojame karto nešėjams.

Nuoširdus ačiū lankiusiems velionį koplyčioje, dalyvavusiems Mišiose šventovėje, palydėjusiems į kapines, aukojusiems Prisikėlimo parapijos statybos fondui, šalpai vaikams Lietuvoje, užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles, pareiškusiems užuojautas. Dėkojame ponioms už skanius pyragus, J. Gurklienei už skoningai paruoštą maistą, M. Povilaitienei ir D. Keršienei už aukų rinkimą.

Nuliūdę – *žmona Ona, sūnūs Pranas, Rimas su Renata*

Kaip kūnas be sielos, tauta be dainų

ALDONA GRICIENĖ

Gabiam mokslininkui Dainiui Vokietijos universitetas pasiūlė darbą. Ten sekėsi gerai. Po pusmečio buvo pakviesta jo žmona Neringa, taip pat mokslininkė. Vaikai džiūgavo: nuotykiai, kelionė, nauji draugai... Močiutė tarė: "Jei jūs, ne bėgdami nuo kulkos, o laisvu noru paliekate tėvynę, aš atsigulsiu po lėktuvo ratais". Į tai buvo pažiūrėta kaip į humorą. Pavakare, visiems iškrikus, Neringa atsivertė jaunystės albumą: šiame piliakalnyje, vadovaujant archeologei R. Rymantienei, ieškota garsios Lietuvos praeities, o čia linksmas jaunimo būrys su Užgavėnių kaukėmis. Ak, tie senieji papročiai... Moteris vertė puslapį po puslapio. Sutemos jau seniai gaubė namą, kai ji atsistojo. "Nevažiuosiu", – pamąstė. Šiandien Dainius jau profesorius. Jis kartu su žmona Neringa dirba Lietuvoje, toje pačioje universiteto katedroje.

Karininkų ramovės salė. Pagyvenusių žmonių apsuptyje – vaikų būrelis. Mergaitės visos su kasomis, krūtines puošia tautinės juostelės. Vienintelis berniukas su šiaudine skrybėle. Kas čia dabar? Nei dažais ištepliotų lūpyčių, nei sunkių auskarų, ištempiančių auseles. Vaikų rankose rūtų šakelės, kurios dainuojant siūbuoja lyg vėjeliui papūtus. Netrukus iš vaikų lūpų nuaidi daina *Kaipgi gražus gražus rūtelių darželis.* Jai nutilus, Justė užveda ir visas būrys darniai pritaria: "Pučia vėjas, neša laivą, nuneš mane į Lietuvą". Emilijai pradėjus, išgirstame: *Pasėjau rūtelę.* Įvadą solo traukia Raimonda ir Aistė. Jų lūpos vinguriuoja žodžius: "Aš rūtelę skinsiu skinsiu, vainikėlį pinsiu pinsiu", "mes, lietuvaitės, darbščios mergaitės". Lukas savąją dainą atlieka drąsiai, laisvai – juk tiek kartų įvairiose scenose ir auditorijose dainuota.

Mielas skaitytojau! Čia tikrai ne išgalvotas paveikslas, o etnografinės pakraipos darželio-mokyklos "Saulutė" choro, vadovaujamo mokyt. Laimos Žiedelienės, garsajuostės *Pasėjau rūtelę* pristatymas. Ši vadovė moka jungti vaikų žavesį ir aukštus patriotinius idealus.

Kur tik "Saulutės" nebūta! Kauno dienose vaikų balsai skambėjo 4 metus iš eilės, jų dainas girdėjo gausūs televizijos žiūrovai laidoje *Laimės kūdikis*. D. Žiedelienė paruošė literatūrinę-muzikinę kompoziciją *Duonelė.* Joje dainavo jos vadovaujami saulučiai. Tarptautinę vaikų dieną lietus pylė kaip iš kibiro, bet festivalyje *Suk, suk ratelį* "Saulutė" dalyvavo.

Vadovė ir jos daininkai nesibodi kuklesnės auditorijos. Mielai dainuoja Vaikų globos namuose "Atžalynas", taip pat Aklųjų ir silpnaregių kultūros namuose. Dainuota kartu su neįgaliais vaikučiais, Kauno vaikų invalidų reabilitacijos centro auklėtiniais. Tai šventė ir vieniems, ir kitiems. Sveiki vaikai draugiškai tiesė rankutes likimo nuskriaustiems, visi šoko ratelį ir dainavo. Sveikiesiems tai gailestingumo mokykla, kuri vėliau galbūt peraugs į gilų humanizmą. Neįgaliems – tiesiog džiaugsmo kibirkštėlė.

Kaip viso to pasiekia mokyt. D. Žiedelienė? Kaip ji įtikina tėvus, kad aprengtų ir lydėtų savo mažamečius į dažnas išvykas? Reikia labai mylėti savo darbą ir gimtąjį kraštą, kad tai galėtum padaryti.

Šio kelio pradžia – Aukštaitijos kalvose ir kalvelėse. Danutė gimė Palobių kaime. Vaikystėje dainuoti ją mokė paukščių čiulbėjimas, rugių šnarėjimas ir vėjas, žiemą ūkdamas kamine. Kai išgirsdavo dainuojant, mergaitei arodė, kad skrenda. Mokytis muzikos? Ne, tai nepasiekiama laimė. Buvo dvylikmetė, kai mama sužinojo, kad Ukmergėje yra muzikos mokykla. Ją, peraugusią, priėmė, nes buvo labai gabi. Į mokyklą 5 km reikėjo eiti per Lobo mišką. Kartais atrodydavo, kad staugia vilkai, o gal plėšikai pasislėpę už storo medžio. Mergaitė imdavo bėgti. Mokėsi su didžiausiu noru. Reikėjo instrumento. Mama pardavė paskutinę karvę ir nupirko akordeoną. Ši brangi relikvija tebetarnauja po šiai dienai.

Mergaitė augo, mokėsi ir dainavo. Skambėjo dainos ir Pedagoginio instituto Muzikos fakultete, kur vėliau, tapusi jaunuole, studijavo. Baigusi mokė dainuoti kitus ir tebemoko iki šiol. Ruošė vaikus *Dainų dainelei*. Ukmergės rajone subūrė moteris į etnografinį ansamblį. Iš vargo gryčių ateidavo moterys širdies nušviesti.

Tada D. Žiedelienė jau turėjo du vaikus. Sūnui Aušvidui buvo 9-ri, o dukrelei Lianai – pusė metukų. Berniukas prižiūrėdavo sesutę, kai mamos nebūdavo namie. Beje, dukrai vardą taip pat dovanojo daina. Liana, būdama 3 metukų, mokėjo dainuoti. 7 metų pradėjo groti smuiku. Nedidukė jau dalyvavo Tautinio meno ansamblyje. Jos didžioji aistra – smuikas ją atvedė į J. Naujalio muzikos mokyklą. Kartu lankė Vaikų folkloro ansamblį. Jo vadovė Birutė Dailydaitė siųsdavo ansamblio dalyvius į vaikų darželius. Darželinukai entuziastingai sutikdavo jaunuosius mokytojus. Kai mama įsteigė etnografinį ansamblį, Liana jame dainavo: "Kur eičiau eičiau, kur būčiau būčiau, vis Lietuvos neužmiršiu" ir laimėjo I-ąją vietą. Ji turi Dievo dovaną sutapti su etnografinių dainų dvasia. Su noru ir džiaugsmu šoko tautinius šokius. Dainavo ir žaidė ne tik ansambliuose, bet ir šeimos ratelyje ir giminaičių būryje. Liana džiaugdavosi, kad gali kitus išmokyti to, kas jai pačiai buvo miela. Baigusi muzikos mokyklą, įstojo į Lietuvos muzikos akademiją. Jos dėstytojo Vilhelmo Čepinskio didžiulis autoritetas ir betarpiškumas, draugiškumas studijų metus pavertė šventė. Šiandien Liana – diplomuota smuikininkė. Su draugais ji koncertavo Maironio, M. K. Čiurlionio, J. Grušo muziejuose. Mielai groja visur, kur tik yra kviečiama. Abi su mama lankosi darželiuose su programa *Smuikas seka pasakėlę*. Čia Liana yra smuikininkė, aktorė ir senovės lietuvė. Programą užbaigia J. Gaižausko *Jurginų polka*.

Darželinukų akutės spindi, kojelės trepsi. Neprigirdinčiųjų internate atsitiko stebuklas – mokiniai išgirdo muziką, gyvai reagavo. "Artistui scenoje svarbiausia-atiduoti savo širdį, – sako nepavargstanti Liana. – Didžiausia dovana – ašara, sublizgusi žiūrovo akyse".

Liana taip pat smuikuoja kartu su dainorėliais iš "Saulutės". Šiandien mažosios daininkės eina ten, kur veda mokytoja. Po kurio laiko jos taps žmonomis ir motinomis. Kai ateis laikas spręsti, ar pasirinkti gardaus valgio šaukštą, ar laimę gyventi ir mirti tėvynėje, gal vaikystės dainos padės rasti teisingą kelią.

Broliai tautiečiai! Kai jūs vėl stovėsite Pasaulio lietuvių dainų šventės pakyloje, žinokite, kad greta jūsų stovi ši muzikė ir jos dukra. O kol ta šventė ateis, pasiųskite joms kalėdinį atviruką. Štai adresas: Danutei Žiedelienei arba Lianai Žiedelytei, V. Krėvės 14-35, 3041 Kaunas, Lithuania

Lijanai 10 metų. Tuo metu lankė J. Naujalio muzikos gimnazijos folkloro ansamblį

Lijana su savo dėstytoju Vilhelmu Čepinskiu po koncerto K. ir M. Petrauskų lietuvių muzikos muziejuje

Atnaujintas Maironio mauzoliejus

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Graži tu,mano brangi tėvyne,
Šalis, kur miega kapuos didvyriai:
Graži tu savo dangaus mėlyne,
Brangi: tiek vargo, kančių, prityrei.

Maironis

Lietuvos dienraščių žiniomis, Kaune šią vasarą atnaujintas prelato-poeto Maironio mauzoliejus prie arkikatedros-bazilikos sienos.

Monumentalus antkapinis statinys su atskira patalpa marmuriniam sarkofagui pastatytas 1937 m. pagal architekto Stasio Kudoko projektą.

Tik dabar pagal architektės Nijolės Švėgždienės projektą atlikta pirmoji mauzoliejaus kapitalinė restauracija, kuri kainavo apie 110,000 litų. Finansavo Kultūros vertybių apsaugos departamentas.

Manoma, kad dėl patirties stokos buvo netobulai įrengta atmosferos kaitulių nutekėjimo sistema. Nuo plokščio stogo lietus lašėjo ant žemesnių vietų, skverbėsi į granitinį tinką ir jį stipriai ardė. Dėl šios priežasties teko iš naujo milimetro tikslumu atkurti autentišką išorės sienų tinką.

Atnaujinta ne tik tinko apdaila, bet ir visos dekoravimo detalės, pertvarkyta atmosferos kritulių nutekėjimo sistema, atnaujintas stogas ir originalios metalo kalybos šviestuvas. Pats marmorinis sarkofagas mauzoliejaus gilumoje gerai išlikęs, todėl nebuvo liestas.

1951 m. sovietų valdžia, nutarusi nulupti jai nepatikusį įrašą "Didysis Lietuvos atgijimo dainius", sugadino vientisą S. Kudoko numatytą mauzoliejaus vaizdą. Vietoj kuklių metalinių raidžių buvo pakabinta iš bendro konteksto išsiskirianti balto marmuro lenta.

Dabar reikia atkurti originalų įrašą, bet tam trūksta papildomų lėšų.

Dabartinė estetinė mauzoliejaus visuma atitinka tarpukario Kauno naujosios architektūros stilių.

Iki šiol Maironio amžinojo poilsio vieta buvo lankoma per vėlines. Gerbiant mirusiojo ramybę ir atnaujintas mauzoliejus nebus atviras visuomenei. Nusileisti į vidų ir pro langą pažvelgti į sarkofagą, kuriame ilsisi didysis dainius, bus galima tik ypatingais atvejais. Net atnaujinimo darbai buvo atliekami kalbantis tyliau, negu įprasta.

Pareiškimas svarbiu klausimu

LIETUVOS KELIAS IR LIETUVOS SĄJŪDIS 2002 m. lapkričio 13 d. suorganizavo spaudos konferenciją *Lietuva ir NATO*. Koferencijoje buvo priimtas šis pareiškimas.

Artėja diena, kai Lietuva bus pakviesta į tarptautinę gynybos organizaciją – Šiaurės Atlanto sąjungą (NATO). Tai istorinės reikšmės įvykis mūsų valstybei. Priklausydama šiai tarptautinei gynybinei sąjungai, mes jau nebebūsime vieni įvairių pavojų ir grėsmių akivaizdoje, kai įsiveržę priešai ne kartą niokojo mūsų šalį.

NATO – tai gynybinė demokratinių valstybių sąjunga, jungianti jas bendrai gynybai, jei iškiltų grėsmė, kuri galėtų pradėti karo veiksmus Europoje ar išoriniuose regionuose ir įtakoti saugumo politikos procesus Europoje.

Lietuvos žmonės savo vieningą siekį, įtvirtinant šalies suverenitetą ir saugumą, išreiškė balsuodami demokratiniuose seimo, prezidento ir savivaldybių rinkimuose. Per visą Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo laikotarpį net ir skirtingų pakraipų politinės partijos deklaravo Lietuvos siekį tapti lygiaverte NATO ir ES nare. Akivaizdu, kad šiam siekiui įtvirtinti referendumas jau nebereikalingas.

Ir todėl šių metų spalio 8 dieną Vyriausioje rinkimų komisijoje įregistruotas prašymas skelbti referendumą dėl Lietuvos stojimo į NATO yra alogiškas, o politiniu požiūriu – net žalingas. Šio referendumo iniciatorius seimo Naujosios sąjungos (socialliberalų) frakcijos narys Rolandas Pavilionis per pastaruosius rinkimus į seimą nedeklaravo rinkėjams savo priešiško požiūrio dėl Lietuvos stojimo į NATO.

Tad kokios gi jėgos verčia šį seimo atstovą kvestionuoti jau seniai ir neginčijamai patvirtintus valstybinio saugumo prioritetus realios narystės NATO išvakarėse? Atsakyti į šį klausimą kol kas paliekame paties Pavilionio sąžinei, tačiau pareiškiame, kad tai – negarbinga Naujosios sąjungos ir seimo nario pozicija, kuri daro žalą Lietuvos tarptautinei ir valstybinio saugumo politikos tikslams.

Pabrėžiame, kad šio referendumo tikslas yra destruktyvus, nes siekiama Lietuvai sutrukdyti tapti NATO nare, ir todėl jo rengimu suinteresuoti tik NATO priešininkai.

Šio referendumo organizatoriai nesitiki, kad didesnė Lietuvos žmonių dalis juos palaikys, numatydami, pagal referendumo įstatymo reikalavimus, neigiamų rezultatų pasiekti yra lengviau negu teigiamų. Jau vien tas referendumo paskelbimas taptų jų laimėjimu, paskleidus abejonę dėl Lietuvos apsisprendimo tapti NATO nare.

Kviečiame visus sąmoningus Lietuvos piliečius nepasirašyti šio negarbingo referendumo organizatorių lapuose.

Demokratinis judėjimas
Lietuvos kelias,
Lietuvos sąjūdis,
Lietuvos žmogaus teisių stebėtojų sąjunga,
Lietuvos piliečių chartija,
Lietuvos moterų lyga,
Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centras

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša
knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

LAISVOJE TĖVYNĖJE

SULAIKĖ VAGIS

Kauno policija lapkričio 16 d. sulaikė 7 asmenis, įtariamus automobilių vagystėmis. Per tris operacijas, surengtas per vieną parą Kaune bei Pakaunėje, surasti mažiausiai 10 Vokietijoje bei Lietuvoje pavogtų automobilių. Kauno automobilių vagysčių tyrimo skyriaus pareigūnų žiniomis, šiai suėmimo veiklai ruoštasi jau pora metų, kaupta informacija apie vagių keliones į Vokietiją ir atgal.

IŠSAUGOTA VĖLIAVA

Lapkričio 13 d. ginkluotojo pasipriešinimo dalyvis karys savanoris Vladas Drupas Kauno įgulos karininkų ramovėje vykusiose iškilmėse Krašto apsaugos ministerijos žinion perdavė sovietmečių išsaugota Lietuvos kariuomenės relikviją – 3-ojo dragūnų "Geležinio vilko" pulko vėliavą. Kaip rašo ELTA/LGTIC, šią vėliavą 1937 m. rugpjūčio 15 d. pulkui įteikė prezidentas Antanas Smetona. Už pasiaukojimą ir ypatingus nuopelnus V. Drupui įteiktas krašto apsaugos medalis "Už nuopelnus". Jis 1961 m. sužinojęs, kad pas Raudondvario miestelio gyventoją yra saugojamas paveikslas su geležinio vilko atvaizdu, nuvyko pas ją ir rado, jog tai "Geležinio vilko" pulko kovinė vėliava, ir apsiėmė ją išsaugoti.

APTARĖ NARKOMANIJĄ

Lietuvos seime lapkričio 14-15 d.d. buvo surengta tarptautinė konferencija *Narkotikų politika ir prevencija*, kurioje dalyvavo 11 užsienio specialistų, buvo nagrinėtos narkotikų kontrolės bei išankstinės apsaugos problemos. Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas savo pranešime pabrėžė, jog narkomanija tampa ne tik socialine, bet ir valstybine problema, kurios sprendimui yra būtina sukurti pastovų parlamentinės kontrolės vienetą ir įtraukti narkomanijos išankstinės apsaugos programą į ilgalaikių valstybės saugumo stiprinimo programų sąrašą. Dabartinė programa, jo manymu, nėra pakankamai vykdoma. Konferenciją surengė seimo laikinoji Narkomanijos išankstinės apsaugos komisija, Švietimo ir mokslo ministerija, visuomeninė organizacija "Tėvai prieš narkotikus", Lietuvos blaivybės fondas, Nusikalstamumo išankstinės apsaugos Lietuvoje centras ir Vyskupo M. Valančiaus blaivybės sąjūdis.

REMIA MOKSLO INSTITUCIJAS

ELTA/LGTIC žiniomis, Lietuvos mokslo institucijos vykdo šešis Šiaurės Atlanto sąjungos (ŠAS) atviros programos "Mokslas taikai" projektus, kuriems ŠAS skiria apie 6 mln. litų. Lėšų moksliniams tyrimams Lietuvoje, kurių rezultatai gali būti įdomūs ŠAS bei Europos sąjungai (ES), skiria Krašto apsaugos ministerija, Švietimo ir mokslo bei Sveikatos apsaugos ministerijos. Jų kartu remiamos penkios sritys ir joms šiemet bus duodama apie 7 mln. litų. Finansiškai remiamos "dvigubo panaudojimo" – t.y. kariniams ir civiliniams tikslams svarbios sritys yra lazerių technologija, biotechnologija, medžiagotyra ir jutiklių kūrimas, civilinės medicinos žinybų rengimas veikti kraštutiniais atvejais ir mokslininkų bendravimas su užsienio institucijomis.

KONKURSAS "MIS NELAISVĖ"

Lapkričio 14 d. Panevėžio moterų kalėjime buvo surengtas iki šiol negirdėtas konkursas "Mis Nelaisvė". Gražiausios kalinės rinkimus, kuriuose dalyvavo septynios kalinės, nuo 19 iki 31 metų amžiaus, surengė LNK televizija. Renginio dalyvės dainavo, vaidino, pasirodė apsirengusios bikiniais ir nuotakų suknelėmis. Iš kalėjime gyvenančių 367 moterų į salę galėjo patekti tik 96, teko burtus traukti. Pirmą vietą ir 4000 litų premiją laimėjusi 21 m. amžiaus kalinė pinigus žada atiduoti savo dukrai. Konkursą vedė pramogų verslo atstovas Arūnas Valinskas. Konkursas panašus į visus kitus panašius renginius, tačiau dalyvės beveik nesišypsojo, praneša *Lietuvos rytas*. Kaip rašo *Lietuvos žinios*, "dalyvės laisvėje nesididžiuos konkurse gautais prizais, o Seimo kontrolieriai aiškinsis, ar teisėtai pareigūnai davė leidimą tokį konkursą rengti". Šis renginys susilaukė dėmesio net užsienyje, buvo aprašytas lapkričio 15 d. *The Toronto Sun* dienraštyje.

PLĖS PREKYBOS RYŠIUS

Lietuvos ekonominės plėtros agentūra, Lietuvos ambasada Estijoje ir Estijos prekybos taryba lapkričio 12 d. Taline surengė seminarą Lietuvos ir Estijos prekybos ryšių plėtrai. Dalyvavo per 50 Estijos verslininkų, kurie aptarė prekybos ryšių būklę, verslo kultūrą bei sėkmingus investicinius ir prekybos projektus Estijoje ir Lietuvoje. Sutarta, jog abiejų šalių verslininkai bendradarbiaudami gali pasiekti daug svaresnių rezultatų bei tuo pačiu pasirengti veikti ES rinkoje, rašo LGTIC.

"SKALMANTAS" PELNINGAI DIRBO

Vilniaus darbo drabužių bei kitų siuvinių ir odos dirbinių bendrovė "Skalmantas" vien šiemet pagal ŠAS užsakymus pagamino ir pardavė gamybos daugiau kaip už 1.7 mln. litų. Tikimasi, kad Lietuvą pakvietus tapti ŠAS nare, užsakymai dar padaugės. "Skalmantas", jau trejus metus teikianti savo gamybą ŠAS narėms, gamina diržus, odinius dėklus dujokaukėms bei kitai karinei amunicijai, kuprines, tinklus nuo uodų, kelnes, kelnaites, striukes bei kitus kariškus drabužius. Įvairių drabužių pasiūta ir parduota už 970,000 litų. Taip pat gaminami odos dirbiniai žirginiam ir kitam sportui. **RSJ**

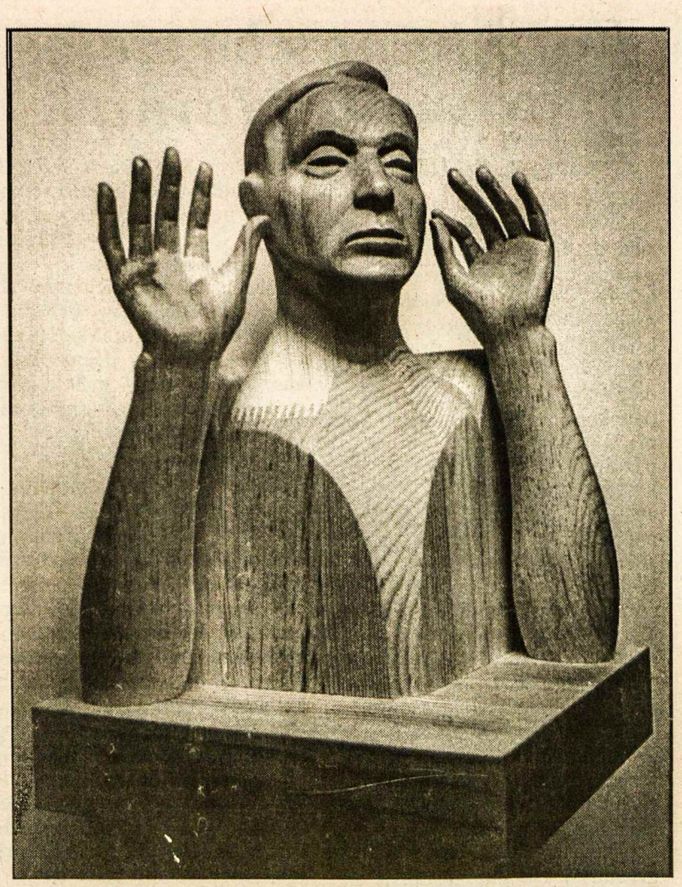

Dail. Kęstutis Keparutis, *Dirigentas*. Pušis 10"x12"x10", 2000 m.

Grožio šventė

Kanados Hamiltone, *Liuna Station* patalpose (360 James St. W.), vyksta skulptoriaus Kęstučio Keparučio kūrybos paroda, kurią galima aplankyti iki 2003 m. sausio mėn. 2 d.

Skulptorius gimė doroje, religingoje šeimoje Lietuvoje. Tėvas dirbo vargonininku, motina augino vaikus, tvarkė namų ūkį.

1950 m. šeima buvo ištremta į Sibirą. Kęstučiui tuo metu buvo 1.5 metų. Nuo vaikystės jis mėgo piešti, drožinėti.

Grįžus šeimai į Lietuvą, Kęstutis mokėsi ir daug piešė. Jo akvarėlė respublikiniame vaikų konkurse laimėjo trečią vietą, bet apdovanojimas nebuvo įteiktas, nes tėvas – "bažnytininkas".

Kęstutis baigė Kėdainių II-ją vidurinę mokyklą, tarnavo kariuomenėje. Po to įstojo ir sėkmingai baigė Vilniaus Dailės institutą (dabar akademija). Už įdomius ir gerai vertinamus darbus buvo priimtas į dailininkų sąjungą.

Į Kanadą skulptorius atvyko 1990 m. Beveik po metų jis pradėjo dirbti savarankiškai ir įsteigė paminklų projektavimo ir gamybos bendrovę. Šiuo metu vien Šv. Jono kapinėse Anapilyje yra per 30 unikalių paminklų – skulptūrų, portretų, biustų ir pilnų figūrų. K. Keparučio kūrinių yra ir Las Vegas, Niujorke, Bahamas, Suomijoje.

Skulptorius dirba su įvairiomis ir retai naudojamomis medžiagomis, būtent variu, granitu, plienu, medžiu, gintaru.

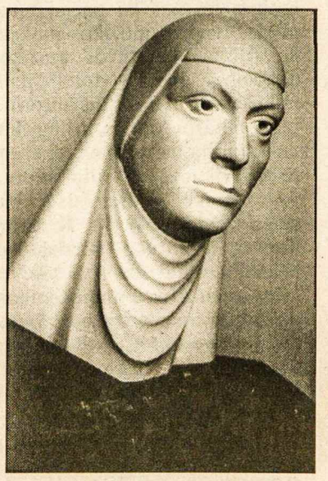

Dail. Kęstutis Keparutis, *Vienuolė*. Dažytas medis 14"x16"x10", 2000 m.

Kęstutis užsiima ne vien skulptūra. Daug piešia, tapo akrilio dažais, pastele, anglies pieštukais. Nesvetimas jam ir juvelyro darbas.

Parodoje išstatyta 21 skulptoriaus kurinys. Visi jie sukurti per paskutinius 10 metų.

Prieš įeinant į *Liuna Station* pastatą, lauke, ant paaukštinimo, padėta skulptūra iš akmens su varinėmis detalėmis, pavadinta *Bildukas* (Gargoyle). Stebina kūrėjo fantazija ir sugebėjimas vienoje skulptūroje pavaizduoti įvairiapusiškumą. Kūrinys atrodo vis kitoks, priklausomai iš kurios pusės ar plokštumos į jį žvelgi.

Salėje skulptūros stebina įvairove. Jei vienas kūrinys abstraktus, tai kitas realistinis, mistinis ar šaržuotas.

Idėja ir įkvėpimas darbams ateina iš daugelio šaltinių, ypač iš Lietuvos, vaizdai su pakelių kryžiais, koplytstulpiais, Rūpintojėliais, liaudies dainomis ir tautosaka.

Gal dėl to atsirado šviesaus medžio skulptūra *Motina,* sukurta 1993 m. Geromis akimis žvelgia kaimo moteris, apsivilkusi ilgais drabužiais, su prijuoste. Jos kaklą puošia kuklus gintaro vėrinėlis. Lygiai sušukuoti plaukai pridengti skarute, kurios surištus kampus prilaiko ranka. Žvelgi į ją ir, rodos, matai vaikystę, kai glostė sudiržusi nuo darbų, bet švelni kaimo močiutės ranka.

Samurajus – pilno ūgio vario skulptūra nukelia mus į kitas kultūras, svetimesnį pasaulį.

Vėl prie lietuviškos dvasios grįžtame žvelgdami į skulptūrą *Jaunamartė* (Bride). Tai jaunos moters galvutė, apgaubta nuometu. Veide – lyg vilčių išsipildymo laukimas. Varį keičia medis – tai skulptūra *Dirigentas*. Asmuo iškeltomis rankomis, veide rimtis ir susikaupimas.

Kiekviena skulptūra yra savita ir įdomi. Neįmanoma visas apibūdinti, reikia pamatyti.

Šis renginys yra I-ji asmeninė K. Keparučio kūrinių paroda Kanadoje, todėl yra svarbi ypač skulptoriui. Ji svarbi ir Kanados lietuvių visuomenei. Plačiai apie parodą buvo aprašyta spalio 12 d. Hamiltono *Spectator*.

Parodą galima lankyti nuo 8.30 v.r. iki 4.30 v.p.p. nuo pirmadienio iki šeštadienio, prieš tai paskambinant tel. 905 525-2410, nes salė kartais panaudojama kokiems nors svarbiams renginiams. Įėjimas nemokamas.

Belieka palinkėti skulptoriui kūrybinės sėkmės. **D. G.**

Paremkite *Tėviškės žiburius* auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – *TŽ* leidėjai

Sudbury, Ont.

ADVENTO SUSIKAUPIMAS

Sudburio apylinkės lietuviams bus Kristaus Karaliaus šventovėje gruodžio 14, šeštadienį. Išpažinčių bus klausoma 6.30 v.v., o Mišios bus 7.00 v.v. Susikaupimą ves kun. Vytautas Staškevičius.

Sault Ste Marie, Ont.

ADVENTO SUSIKAUPIMAS

Sault Ste. Marie apylinkės lietuviams bus Šv. Jeronimo šventovėje gruodžio 15, sekmadienį. Išpažinčių bus klausoma 2 v.p.p., o Mišios bus 3 v.p.p. Susikaupimą ves kun. Vytautas Staškevičius.

Hamilton, Ont.

A.A. ANTANUI ŠLAPKAUSKUI mirus, užjausdama žmoną Birutę su šeima, E. Lukavičienė "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukojo $20.

L. A. KUZMICKAI (Paris, ON) parėmė "Pagalbai Lietuvos vaikams" veiklą $50 auka.

Dėkojame už aukas –

PLV komitetas.

Ottawa, Ont.

VEDYBOS. Lina Veronika Radžiūtė ir Peter Theodore Massiakos, graikų ortodoksų tikėjimo, abu, atvykę iš Amerikos Niujorko į Otavą, kur jaunoji Lina buvo gimusi ir augusi, susituokė š.m. rugsėjo 7 d. graikų ortodoksų šventovėje, gavę leidimą Amerikoje iš jų gyvenamos vietovės vyskupo. Visas sutuoktuvių apeigas atliko Otavos graikų ortodoksų kunigas Alex Michalopulos, pakviesdamas pradžioje mūsų kapelioną kun. Viktorą tarti jauniesiems įvadinį pasveikinimo, palaiminimo ir Dievo palaimos linkintį žodį Otavos lietuvių vardu. Įdomu, kad tas graikų ortodoksų kunigas beveik visas apeigas atliko giedodamas. Pajauniai buvo Rima Saplienė ir James Masiakos.

Vaišės įvyko Otavos "Chateau Laurier" puikiai išpuoštame restorane. Svečių susirinko apie 150. Maldą prieš vaišes sukalbėti buvo pakviestas mūsų kapelionas. Viso iškilmingo pobūvio metu programą labai įspūdingai vedė Vida Kairienė iš Toronto, buvusi otaviškė, ir KLB Otavos apylinkės pirm. Rūta Kličienė. Šokiai, dainos ir žaidimai buvo palydimi orkestro. Abu jaunavedžiai yra baigę ligų gydymo ir sveikatos saugos mokslus daktaro laipsniais po labai rimtų studijų Kanadoje – Toronte ir Amerikoje – Bostone. Šiuo metu dr. Lina atlieka profesinį toksikologijos specializacijos stažą Bostone, o dr. Peter – chirurgijoje, Toronte. Linkime Aukščiausiojo palaimos.

KRIKŠTAI. 1. Justin Robert Vytautas Balsevičius, sūnelis Jono Kazimiero Balsevičiaus ir Caroline Proulx, buvo pakrikštytas š.m. spalio 6 d. Saint-Jean-Baptiste šventovėje. Krikšto apeigas atliko mūsų kapelionas kun. V. Skilandžiūnas. Krikštatėviai buvo Raymond Snedden ir Judith Proulx-Snedden, krikštasūnio mamytės tėveliai, kurių namuose visi dalyviai krikšto apeigose buvo priimti ir nuoširdžiai pavaišinti.

2. Rokas Aleksandras Radžius, sūnus Juozo Aleksandro Radžiaus ir Gloria Ann Zabiela, buvo pakrikštytas š.m. spalio 12 d. Saint-Jean-Baptiste šventovėje. Krikštatėviai buvo Kęstutis Skučas ir Dana Zabiela. Krikšijo mūsų misijos kapelionas K. V. Sk. Po apeigų šventovėje visi svečiai buvo pakviesti į krikštasūnio tėvelių namus vaišėms ir lietuviškam pabendravimui. **Kor.**

Įvarios žinios

Baltijos kraštai daugeliui Europos kraštų yra vis dar nežinomas pasaulis. Apie tai rašo *Frankfurter Allgemeine Zeitung* š.m. spalio 18 d. laidoje. Tačiau buvusios Sovietų Sąjungos respublikos per dešimtį nepriklausomo gyvenimo metų žymiai pasistūmėjo Vakarų link. Visko ten dabar yra kaip Berlyne, Londone ar Paryžiuje, ir ta gerovė matoma Lietuvos, Latvijos ir Estijos miestuose. Lietuva po metų kitų įsijungs į Europos sąjungą, ir Viniuje kone prie kiekvieno kampo galima tai "ranka paliesti". Senieji pastatai remontuojami, švarinami, blizginami. Šimtamečiai gotikos, baroko, rokoko architektūriniai šedevrai tiesiog žiba. Miestas šviečia prekyba, stačiai sprogdindamas siauras gatvėles. (Iš vokiečių spaudos parinko Le Kro) **Snk.**

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

A. a. Algirdas J. Rimas, talentingas ir uolus lietuvių visuomenės bei organizacijų veikėjas, pasižymėjęs tolerantiškumu, dirbęs JAV-jų diplomatinėje tarnyboje, peržengęs tik 60 m. amžiaus slenkstį, mirė Vašingtone. Velionis gimė 1941 m. Vilniuje. Po II Pasaulinio karo atvyko į Ameriką, Niujorko mieste baigė mokslus, įsigydamas politinių mokslų bakalaurą ir vėliau – magistro laipsnį ekonomikos srityje. Tarnavo JAV kariuomenėje leitanantu. Jis 1967 m. įstojo į JAV Valstybės departamento diplomatinę tarnybą. Daugiausia darbavosi tarptautinės ekonomikos ir politikos srityse – Vašingtone, Pietų Amerikoje, Kanadoje. Nuo 1991 iki 1994 metų tarnavo JAV ambasados patikėtiniu Vilniuje. Išėjęs į pensiją, uoliai įsijungė į lietuvišką veiklą. Nuo 1994 iki 1997 m. vadovavo JAV LB ekonominių reikalų tarybai, organizuodamas konferencijas bei seminarus, supažindančius su investavimo galimybėmis Lietuvoje. 1998 m. velionis pradėjo eiti Amerikos lietuvių tarybos atstovo pareigas. Taipgi jis buvo ir šios tarybos atstovu Jungtiniame Amerikos baltiečių komitete. Nuo 2000 m. gruodžio mėn. ėmėsi vadovauti JAV LB visuomeninių reikalų tarybai. Velionis savo diplomatiškumu, sugebėjimu burti žmones bendram tikslui, ypač pasitarnavo bendriems lietuvių reikalams. Velioniui prieš pat mirtį spalio 16 d. Lietuvos ambasadorius Vašingtone V. Ušackas Lietuvos prezidento V. Adamkaus vardu įteikė LDK Gedimino ordino Riterio kryžių. Velionies palaikai sudeginti ir bus palaidoti Lietuvoje. Nuo spalio 27 d. Epiphany šventovėje Vašingtone velionis bus prisimenamas lietuviškai atnašaujamose Mišiose. Jo liūdi žmona Ramunė, du sūnūs, senutė motina, gyvenanti Pal. J. Maltulaičio namuose Putname. (ELTA).

Urugvajus

Viktoras Cieslinskas, šiame krašte pasižymėjęs krepšinio sportininkas, spalio 27 d. atšventė garbaus amžiaus 80 metų sukaktį. Kaip rašoma Urugvajaus lietuvių biuletenyje *Žinios* 2002 m. 41 nr., sukaktuvininkas esąs vienintelis lietuvis šiame krašte, pasiekęs sporto viršūnių. Jis su krepšinio komanda jau 1941 m. dalyvavo krepšinio rungtyse Argentinoje, olimpinėse žaidynėse 1948 m. Londone ir 1952 m. Helsinkyje. Pastarosiose iškovotas bronzos medalis. V. Cieslinskas gimė 1922 m. Marijampolėje. Į Urugvajų su tėvais atvyko dar vaikas. Jis 1953 m. susituokė su Veronika Vidžiūte. Užaugino du sūnus – Viktorą, tapusį verslininku, Juozą – pasiekusį kariuomenėje pulkininko laipsnį ir dukterį Virginiją, taipgi tapusią verslininke. Visi vaikai vedę ir augina vaikaičius seneliams.

Prancūzija

Edita Rumšienė, pasižymėjusio sportininko dviratininko Raimundo Rumšo žmona, daugiau kaip prieš du mėnesius suimta Prancūzijoje įtariant ją nelegalių narkotikų platinimu, spalio 11 d. paleista iš Bonneville miesto kalėjimo už 20,000 eurų (70,000 Lt.) užstatą. Jį sumokėjo Lietuvos garbės konsulas P. Minonzio, gavęs Lietuvos tautinio olimpinio komiteto užtikrinimą, kad pinigai jam bus grąžinti. Ilgai nelaukusi Lietuvos dviračių sporto federacija minėtų pinigų sumą įdėjo į garbės konsulo sąskaitą. Iš kalėjimo išėjusi E. Rumšienė apsigyveno garbės konsulo P. Minonzio išnuomotame bute, netoli Bonneville miesto. Pas ją išskubėjo iš namų Italijoje jos trys mažamečiai vaikai. E. Rumšienė bus laisva iki teismo, kurio data dar nėra paskelbta. (BNS).

Lenkija

Būrelis punskiečių ir Varšuvos lietuvių rugpjūčio 16 – 28 d.d. dalyvavo stovykloje Ispanijoje, gražioje vietovėje, netoli Madrido, senoje pilyje. Lenkijos lietuvių sąjungos narės M. Kraužlytė ir R. Vainaitė, anksčiau buvusios panašioje stovykloje, pasirūpino Lenkijos lietuvių grupės išvyka į šią stovyklą. Kadangi Ispanija priklauso Europos sąjungai, tai tokiam reikalui galima iš šios sąjungos paprašyti paramos. Ją gauti minėtoms rengėjoms pavyko. Pirmą stovyklavimo dieną Lenkijos lietuviai parengė dienos programą. Stovyklautojai buvo supažindinti su Punsko ir Seinų kraštu, pašokti tautiniai šokiai, surengtos sporto žaidynės. Kitą kartą tautiečiai iš Lietuvos stovyklautojus supažindino su dzūkais, suvalkiečiais, žemaičiais ir aukštaičiais. Jie taipgi surengė Kaziuko mugę, buvo galima nusipirkti ir pardavinėti savo padarytus daiktus. Stovykloje buvo ir laisvo laiko. Aplankytas Madrido muziejus, Segovijos parkas, Salamankos tiltai. Stovykloje susikalbėta anglų kalba. Per dvi savaites visi stovyklautojai labai susidraugavo ir buvo sunku atsiskirti. Kitais metais panaši stovykla galinti būti suorganizuota ir Punske, kaip rašo stovyklos dalyvė L. Jonušonytė. (*Aušros* 2002 m. 18 nr.).

Karaliaučiaus kraštas

Apie Kraupiškio (netoli Ragainės) vidurinę mokyklą rašoma *Pasaulio lietuvyje* 2002 m. 10 nr. Šioje mokykloje mokslo metų eigoje yra pažymimos valstybinės bei tautinės lietuvių šventės. Prisimintos lietuviškos knygos 455 metinės, surengta darbelių parodėlė apie Lietuvą. Mokiniams labiausiai rūpi išvykos. Kraupiškio mokiniai dalyvavo Pavasario šventėje Tolminkiemyje, aplankė K. Donelaičio gimtinę Lazdynėlius. Kita kelionė vyko po Mažąją Lietuvą. Aplankyta Girėnų vietovė, žymaus tautosakos rinkėjo V. Kalvaičio tėviškė; pabūta Tilžėje, Ragainėje, susipažinta su šių vietovių istorija bei jų šaknimis. Aplankytos taipgi vietos, kur darbavosi M. Mažvydas, Vydūnas. Buvo labai laukiama išvyka į Lietuvą. Pasirinktas kelionės kelias – Kraupiškis, Ragainė, Tilžė, Priekulė, Kretinga, Plungė. Aplankytas Mažosios Lietuvos rašytojos I. Simonaitytės muziejus ir jos paminklas. Kretingoje pasigrožėta sodu, muziejumi, pranciškonų vienuolynu, Lurdu, susipažinta su pačiu miestu. Palangoje taipgi susipažinta su miestu ir jo istorija, kurorto įžymybėmis. Išklausytas parko vadovo pasakojimas – parke auga 150 įvairių rūšių medžių. Apžiūrėtas Gintaro muziejus, pabūta prie jūros. Išvyką po Mažąją Lietuvą finansavo Mažosios Lietuvos lietuvių draugija Čikagoje, o ekskursiją į Lietuvą – Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos vyriausybės. **J. Andr.**

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: angie@angiesalvaitis.com
Tinklavietė: www.homesgeorgianbay.com

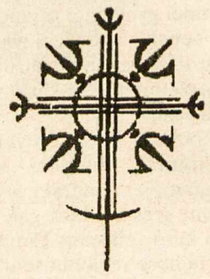
"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"
Lougheed Funeral Home
Žmonės, kurie atjaučia kitus
Sudbury Ontario

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS
▸ KULNO SKAUSMAI
▸ PĖDOS SKAUSMAI
▸ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
▸ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
▸ ĮAUGĘ NAGAI
▸ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
▸ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
♦ STERILŪS ĮRANKIAI
LIGONIUS PRIIMAME:
352 WILSON ST. E., ANCASTER, Ont. TEL 905 648-9176

SU ŠTURMU
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU
905 • 271 • 8781
PETRAS ŠTURMAS
Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

SPAUSTUVĖ PRINTING NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 383-1650

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –
"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.
AKTYVAI PER 45 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		PASKOLAS	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	0.75%	Asmenines nuo	6.50%
santaupas	1.00%	nekiln. turto 1 m.	4.10%
kasd. pal. taupymo sąsk.	0.75%		
INDĖLIAI:			
90 dienų indėlius	1.55%		
180 dienų indėlius	1.55%		
1 m. term. indėlius	2.50%		
2 m. term. indėlius	3.00%		
3 m. term. indėlius	3.35%		
4 m. term. indėlius	4.00%		
5 m. term. indėlius	4.50%		
RRSP ir RRIF (Variable)	1.00%		
1 m. ind.	2.50%		
2 m. ind.	3.35%		
3 m. ind.	3.60%		
4 m. ind.	4.25%		
5 m. ind.	4.75%		

• Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
• Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $100,000.00 sumos draudimu
Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLALAPIS: www.talka.net

Geri ženklai lietuviškoje veikloje

Jauni veidai Amerikos lietuvių tarybos suvažiavime Čikagoje

EDVARDAS ŠULAITIS

62-sis Amerikos lietuvių tarybos (ALTos) suvažiavimas, įvykęs lapkričio 9 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejaus patalpose, skyrėsi nuo anksčiau buvusiųjų. Šį kartą jame matėsi ir jaunų veidų, o vienas darbotvarkės punktas lietė ir patį jaunimą.

Svarstybose gvildenta tema: *Jaunimo žvilgsnis į organizuotą visuomenę, ir ar jam yra vietos ALToje.*

Jose pasirodė 5 jauni žmonės – keturi iš Lietuvos, o penktasis gimęs Amerikoje. Čia kalbėjo ALTos pirmininko Sauliaus Kuprio sūnus – Tomas Kuprys, studijuojantis Northwestern universitete, Simonas Girdzijauskas iš Vašingtono apylinkėse esančio George Mason unto, Gintautas Bieliauskas, bebaigiantis medicinos studijas Lietuvoje, Jurgita Baltrušaitytė – ekonomikos doktorantė Ilinojaus un-te ir Tomas Rinkūnas – ekonomikos magistrantas tame pačiame universitete.

Visi jie kalbėjo suglaustai ir pritarė minčiai, kad jaunimas vienokia ar kitokia forma galėtų rasti vietą šioje organizacijoje, kurioje nuo senų laikų vyravo vyresniojo amžiaus žmonės. Ir tik tuomet, kai ALTos vairą perėmė Cicere gimęs ir augęs teisininkas S. Kuprys, reikalai pakrypo kita linkme. Jau praėjusiame suvažiavime pasirodė minėtasis S. Girdzijauskas, kuris darbuojasi bendros baltiečių organizacijos "Joint Baltic American National Committee, Inc." įstaigoje Vašingtone.

Šie jauni žmonės nori reikštis lietuvių visuomeninėje bei politinėje veikloje. Jie tai darytų, jeigu būtų sudarytos sąlygos ir nustatytos gairės.

Popietinėje sesijoje vyko diskusijos apie Amerikos lietuvių organizacijas ALToje ir naujų veiklos būdų ieškojimą ALTos bendravimą su latvių ir estų organizacijomis.

Tarybos lėšos

Iš iždininko pranešimo paaiškėjo, kad nuo 2001 m. spalio iki š.m. spalio turėta 68,450.85 dol. pajamų. Pridėjus likutį iš anksčiau (28,655.44 dol.) susidarė 97,106.29 dol.

Per tą patį laikotarpį turėta 70,796.85 dol. išlaidų (didžiausią poziciją čia užima mokestis JBANC išlaikymui – 33,125 dol.). Balansas 2002 m. spalio 1 d. – 26,309.44 dol. Iždo globėjai savo pranešime padėkojo ALTos iždininkui Jeronimui Gaižučiui už tvarkingai vedamą finansinę atskaitomybę.

Suvažiavime buvo prisimintas neseniai amžinybėn iškeliavęs ALTos atstovas JBANC organizacijoje Algirdas Rimas (1941 – 2002). Šis vyras yra vienais metais jaunesnis už Amerikos lietuvių tarybą, įsteigtą 1940-siais. Algirdą Rimą prisimename, kai jis pernai panašiame suvažiavime dar gana aktyviai reiškėsi. Šį kartą jį čia priminė ant stalo pastatyta didelė jo nuotrauka.

"Trečioji banga"

Po studentų padarytų pranešimų kalbėjo ir Lietuvos gen. konsulato pareigūnas Ramūnas Astrauskas. Jis pažymėjo, jog naujai į šį kraštą atvykusiųjų lietuvių dauguma – jauni žmonės. Jie jau spėjo įsijungti į lietuvių visuomeninę ir kultūrinę veiklą. Šiaurinėje Čikagos pusėje jie turi vadovaujančias pozicijas. Kalbėtojas mano, kad tokių asmenų skaičius ateityje turėtų didėti.

Po šio suvažiavimo pakalbinome patį Amerikos lietuvių tarybos pirm. S. Kuprį. Jis pažymėjo, kad pradžiugino optimistinė suvažiavimo nuotaika, kuri ypatingai svarbi dabar, kai bus svarstomas Lietuvos priėmimas į NATO, nes šiuo reikalu ALTa nemažai darbuojasi. S. Kuprys pabrėžė, jog svarbu įvairiuose lietuvių telkiniuose surasti įgaliotinius, kurie turėtų skleisti informacijas apie šios organizacijos siekius. Paminėjo į suvažiavimą atvykusią Loretą Stukienę iš JAV rytinio pakraščio, kuri apsiėmė atgaivinti ALTos veiklą jos apylinkėje.

Toronto "Gintaro" šokėjos, dalyvavusios KLB 50-mečio "Rugiapjūtės" programoje **Nuotr. K. Baliūnaitės**

Vaizduotės keliai ir klystkeliai

DR. VYTAUTAS MEŠKA

Be vaizduotės, svajonių pasaulis atrodytų pilkas, vietoj įvairiausių spalvų bei atspalvių, priklausomai nuo asmens savybių, matytumėm tik baltai juodus vaizdus.

Bet pažiūrėkime, kas atsitinka, kai vaizduotė tampa per didelė. Vienas iš tokių psichopatologinių reiškinių yra fantastinis pasakojimas (konfabuliozė, lot. *confabulari* – plepėti). Esant šiam aukštosios nervinės veiklos sutrikimui, pacientas vaizdžiai ir smulkmeniškai pasakoja prisiminimus apie jo padarytus labai svarbius atradimus bei išradimus, susitikimus ir pažintį su žymiais žmonėmis, gautus apdovanojimus, aukštą anksčiau užimtą visuomeninę padėtį, ypatingas pareigas ir kt. Visa tai pacientas noriai pasakoja, net ir atsakinėdamas į gydytojo pateiktus specialius klausimus. Dažniausiai šie pacientai laikosi išdidžiai, jų nuotaika pakili, net euforiška. Toks psichopatologinis konfabuliozės reiškinys gali atsirasti susirgus sunkiomis infekcinėmis ligomis, dėl psichinės ligos, galvos smegenų traumos ir kt.

Konfabuliozę reikėtų vertinti kaip liguistas pastangas užpildyti atsiradusias atminties spragas. Šis psichopatologinis reiškinys skiriasi nuo klaidingų prisiminimų (pseudoreminiscencijų), nes jų pagrinde daugiau aktyvaus kūrybiškumo. Tačiau, jeigu protas yra visai nusilpęs, konfabuliozę ištisai sudaro tik vaizduotės dariniai.

Pseudoreminiscencijos (lot. *reminiscentia* – prisiminimas) atsiranda nusilpus atminčiai. Tokie pacientai įsitikinę pasakoja apie tai, ko iš tikrųjų nėra buvę. Įsivaizduotus įvykius pasakoja emocingai. Bet retai pseudoreminiscencija yra tikri įvykiai, buvę tolimoje praeityje, kuriuos pacientas perkelia į dabartį.

Konfabuliozei priklauso ir kai kurie parafreniniai reiškiniai (gr. *para* – prie, šalio; gr. *phren* – protas), kurių metu pacientas būna apimtas savo tariamos didybės, galybės, genialumo, turtingumo, aukštos, ypatingos kilmės ir panašių idėjų. Neretai tokie asmenys reiškia mesianizmo arba reformacijos mintis ir siekia jas įgyvendinti. Dažniausiai jie yra uždari, nelinkę bendrauti, ironiški. Toks ir jam panašus psichopatologinis reiškinys leidžia įtarti sunkesnius psichikos ir elgesio sutrikimus.

Psichoneurologijos žinyne randame įdomų Münchhausen reiškinį. Münchhausen buvo pa-

(Nukelta į 6-tą psl.)

Toronto "Gintaro" šokėjai neša lietuviškas dovanas šeimininkams Toronto Prisikėlimo parapijos salėje surengtoje "Rugiapjūtės" dainų ir šokių popietėje KLB 50-mečio proga š.m. lapkričio 9 d. Ntr. K. Baliūnaitės

Pasaulio varpai

KUN. DR. EUGENIUS GERULIS

Varpas daug kam pasitarnaudavo. Savo dūžiais iš rotušės ar šventovės bokšto jis dienąnaktį skelbdavo žmonėms laiką, paros valandas, pranešdavo gaisrą arba besiartinantį priešą, kviesdavo žmones į pamaldas, į susirinkimą, mokinius į pamokas. Varpas skelbdavo, kad kas mirė ir karstą lydėdavo į kapines. Piemenėliui varpelis padėdavo susirasti paklydusią avį ar karvę…

Istorija rodo, kad varpas buvo plačiai paplitęs. Jau prieš 3,500 metų apie varpelius rašė Mozė. Babilonijos šiaurėje rastas varpas esąs per 3,000 metų senumo. Varpą žinojo mezopotamiečiai, egyptiečiai, žydai (Ex 28, 33-35; 39, 25-26), kiniečiai, japonai, indiečiai, net ir peruviečiai Pietų Amerikoje. Pusę tūkstančio metų prieš Kristų graikai vartojo varpus savo religiniams reikalams (Euripidas 484–487 m. pr. Kr.). Valandoms skelbti varpas tarnavo nuo 125 metų po Kr. (*The American Peoples Encycl.* 3, 328).

Senovėje krikščionys į pamaldas būdavo kviečiami trimitais, kol varpas pasiekė Europą iš Afrikos vienuolynų. Kuri Europos šventovė pirmoji ėmė naudotis varpu, informacijų neturima, bet žinome, jog Nolos vyskupas Povilas varpą jau turėjo 400-ais metais po Kr. Nolos miestas yra apie 20 mylių į rytus nuo Neapolio, Italijoje.

Pirmasis krikščionis rašytojas, rašęs apie varpus, buvo Gregorius iš Tours (585 m.). Nuo VI š. varpas Europoje įgavo populiarumą. Angliją varpas pasiekė VII š. gale. Romoje Šv. Petro šventovėje trys varpai suskambėjo prie popiežiaus Stepono III-jo 752 m.

Žmonijos Rytų ir Vakarų varpą palyginus

Varpas, tobulindamas savo kokybę, keliavo dviem skirtingais keliais: Rytų ir Vakarų civilizacijose. Tolimuose Rytuose – Kinijoje, Japonijoje, Burmoje varpas buvo panašus į dubenį arba lėkštę, iki išsivystė į dabartinį, vertikaliai kabantį, iš lauko mušamą "gongą". Vakarų civilizacijoje varpo forma panašėjo į puodą arba į taurę, mušamą iš lauko arba iš vidaus.

Seniausieji varpai buvo daromi iš metalo plokštės, kol VIII š. jie buvo pradėti lieti. Bažnyčia varpams reiškia pagarbą; varpą liejant, kalbama malda. Varpo paviršiuje įrašoma malda arba dedikacija iš Šv. Rašto. Įkurtuvėse varpas laiminamas, net krikštijamas (Encycl. Brit. 3, 441, 1968 m.). Šventovių varpus yra pamilę anglai, belgai, lietuviai, olandai, prancūzai, rusai, ypač vokiečiai. Mažiau varpais domisi italai, ispanai, portugalai.

Viduramžiais, varpo kokybę tobulinant, buvo bandyti šie metalai: geležis, plienas, auksas, sidabras, švinas ir kiti. Nuo 1960 m. nustatyta, kad varpo tono kokybei geriausiai tinka bronza, susidedanti iš 77% vario ir 23% cino. Varpo garso kokybei geriausiai padeda ši išmierų proporcija: varpo aukštis 12, o skersmuo 15. Įdomu, kad varpo plotis pralenkia varpo aukštį! Varpo išvaizda pradėjo nusistovėti nuo XI – XIII š., o kokybė buvo pasiekta XIV – XV š. Varpų liejyklomis pasižymėjo anglai, olandai, prancūzai, vokiečiai. Varpais galima išgauti daugiau negu penkias oktavas tonų, todėl jais įmanoma paskambinti sonatas, fugas bei kitus kūrinius žymiųjų kompozitorių. Varpo tono sureguliavimas nėra lengvas dalykas. Tono žemumas pasiekiamas varpo sienos plonumu ir varpo išmieros aukščiu.

Varpai yra skirstomi į dvi grupes: a. *nejudinami* pakabinti varpai priklauso "Carillon" arba "Clocking" klasei, b. *supamieji* varpai – "Chiming" klasei. *Nejudomieji* varpai gali būti mušami iš lauko arba iš vidaus, o *supamieji* varpai mušami šerdimi iš vidaus. Melodijoms išgauti parankesni pirmieji, bet jų patvarumas yra menkesnis už supamuosius varpus. Antrųjų garso tonas muzikalesnis, poetiškesnis. Jų garsas skrieja toliau. Jie patvaresni. Tačiau melodijoms išgauti įmanoma naudotis tik vieno tuzino – 12-kos tonų varpais.

Anglijoje supamieji varpai yra mėgstamiausi. Amerikos šventovių varpai daugiausia yra lieti Anglijoje arba Amerikoje anglišku metodu. Didžiausias pasaulyje varpų rinkinys, turįs net 743 varpus, yra Kalifornijoje, Riverside mieste (The Amer. Peop. Encycl. 3, 327).

Aukščiausias pasaulyje varpas yra net 700 pėdų. Jo garsas girdimas 28-nių mylių spinduliu. Šis varpas yra Niujorke, "Metropolitan" gyvybės draudos bokšte (Encycl. Brit. 3, 444, 1968). Sunkiausias pasaulyje varpas yra Maskvoje; sveria 198 tonas. Jo aukštis 19 pėdų, skersmuo 22.5 pėdos. Nulietas 1733 m. Šį varpą yra aplankęs šio straipsnio autorius. Seniausia pasaulyje varpų sistema, susidedanti iš 24 varpų, yra Amsterdame, Olandijoje. Šie varpai buvo nulieti 1554 m. Nuo 1930 m. didžiausias pasaulyje nesupamų varpų rinkinys, susidedantis iš 72 varpų, yra Niujorke.

Amerikos "Laisvės varpas" Filadelfijoje buvo nulietas 1753 m., sveria 6.5 tonų. Šis varpas turi įrašą iš Mozės III knygos: "Skelbti laisvę visoje šalyje visiems jos gyventojams" (Lev. 25, 10).

Estiją pirmasis varpas pasiekė 1203 m., o Rygą – 1215 m. Karaliaučiuje varpai buvo pradėti lieti 1325 m. Lietuviai Amerikos lietuvių dovanotą "Laisvės varpą" 1922 m. Vasario 16-tos proga pirmasis skambinti turėjo garbę biržietis Petras Vileišis (1851-1926). Šio varpo įrašas: "O, skambink per amžius vaikams Lietuvos, kad laisvės nevertas, kas negina jos!" Varpo svoris 1200 svarų. Dabar tas varpas kabo Vilniaus universitete.

Kaune, Karo muziejuje, 1922 m. rugsėjo 29 d. suskambėjo 9-nių nesupamų "Carillon" varpų sistema, o 1937 m. rudėnį Kaune iškilmingai buvo pakrikštyti 35 varpai, suteikiant jiems nepriklausomybės kovų vietovių ir herojų vardus. Tais varpais Kaune skambindavo pasaulyje pagarsėjęs varpininkas Jonas Vaičaitis, g. 1907 m. (Liet. Encykl. III, XXI ir XXXII t.).

Nuo 1930 m. pasaulyje varpų tarnybai pradėta pajungti elektronika. Įrengti modernią elektroninę varpų sistemą pasidarė pigiau, negu nulieti vieną tenorinį varpą (Encycl. Brit. 3, 441-5). Biržų reformatų šventovės varpas buvo nulietas 1930 m. Vokietijoje, Bochum liejykloje. Varpas turi įrašą: "Vienam Dievui duokite garbę" (5 Moz. 32, 3). Biržų varpas priklauso supamųjų varpų "Chiming" klasei. Jo muzikalus poetinis garsas sklido į tolimus pakraščius, kviesdamas visus garbinti Dievą. Nepaisant karo audrų ir okupacijų, jis ir šiandieną tarnauja Dievui ir artimui Biržuose!

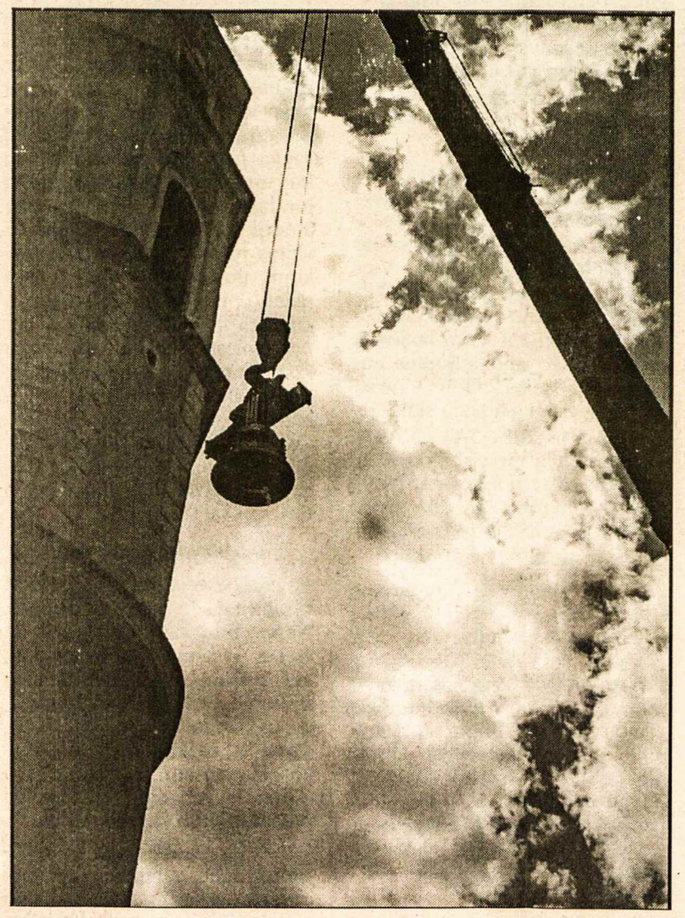

Kiolno arkivyskupo dovanotas varpas Vilniaus arkikatedrai-bazilikai keliamas į varpinės bokštą **Nuotr. G. Kurpio**

***TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ* interneto tinklapis www.tzib.com laukia jūsų apsilankymo. Skaitytojai kviečiami susipažinti su juo ir siųsti savo pastabas elektroniniu paštu –**

tevzib@pathcom.com

Jaunimo rūpesčiai

Planuojamas kongresas Europoje. Naujųjų ateivių įsijungimas į bendrą lietuvių jaunimo veiklą

DARIUS R. KARKA

Š.m. lapkričio 2 d. Kanados lietuvių jaunimo sąjungos posėdyje vyko rimti sprendimai apie sekančių metų planuojamą pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, kuris įvyks Lietuvoje, Lenkijoje ir Vokietijoje liepos mėnesį. Sąjungos rūpestis sutelkti kuo daugiau Kanados jaunimo, kuris dalyvautų šiame svarbiame kongrese, siekiančio bendro tikslo: išlaikyti lietuvybę savo miestuose, savo kraštuose. Informacija apie šį svarbų renginį bus paskelbta spaudoje ir per internetą (www.kljs.org). Norime, kad KLJS turėtų stiprų balsą visuose kongreso sprendimuose.

Tą vakarą, kaip ir kiekvienais metais, KLJS surengė kaukių balių, kuris per eilę metų jau yra tapęs tradicija. Šis renginys sutraukia jaunimą ne tik iš įvairių Kanados miestų, bet ir iš visos Šiaurės Amerikos. Šių metų šokiai buvo vieni iš sėkmingiausių ir gausiausių.

Su dideliu entuziazmu ir energija, KLJS valdyba suorganizavo tokį pobūvį, siekdama sutelkti vis daugiau lietuviško jaunimo, sudarytą progą susipažinti, padraugauti, pasidžiaugti visų dalyvių įvairia kaukių apranga. Tuo būdu lietuvių jaunimas parodė savo kūrybiškumą: Aleksos *Moss Cleopatra*, laimėjo prizą už įdomiausią kaukę iš istorijos žymūmų; Mato Freimano *Superhero*, laimėjo prizą už įdomiausiai sukurtą kaukę.

Kaukių balius yra geras būdas atverti duris įdomiam dialogui, lengvam susipažinimui, nes kaukiška apranga sugriauna barjerus. Vakaras praėjo linksmai ir kultūringai.

Deja, toje smagioje aplinkoje jautėsi didelis trūkumas naujų ateivių – trečios bangos jaunimo iš Lietuvos: paaiškėjo, jog tą patį vakarą vyko kitas panašus kaukių balius, kuris subūrė šį jaunimą į atskirą vietą. Gaila, nes vienas iš Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos tikslų yra jungti visą lietuvišką jaunimą ir drauge išlaikyti mūsų kultūrą ir kalbą.

Būtų tikrai gaila, jei šių laikų jaunimas išsidalintų į dvi grupes – "Kanados" ir "Trečios bangos". Aišku, mūsų visų dabartinė kultūra praktikoje dažnai skiriasi. Pavyzdžiui, kiek Kanados lietuvių jaunuolių nori ir stengiasi išmokti bei vartoti lietuvių kalbą? Kiek "trečios bangos" jaunų žmonių nori kuo greičiau pritapti prie angliško gyvenimo ir nebenori tęsti lietuviškų papročių bei tradicijų.

Yra labai svarbu, kad visas lietuviškas jaunimas praktikuotų dialogą. Juk galime visi būti kaip viena šeima su tuo pačiu tikslu.

Grįždamas taksiu iš šokių, pradėjau kalbėtis su vairuotoju, neseniai atvykusiu į Kanadą. Jis paklausė iš kur grįžtu. Lyg nujausdamas mano mintis, jis prabilo, jog kalba yra raktas, kuris atrakina kultūros duris: jei neturime kalbos, neturime kultūros. Ar Kanados lietuvių jaunimas skiriasi nuo "trečios bangos" jaunimo? Galbūt pirmoji grupė galėtų rasti būdų užmegzti ryšį su antrąja grupe, juos kviesti bendron veiklon. Taip Kanados lietuvių jaunimas išlaikytų savo kalbą per muziką, sportą. Senbuviai turėtų kviesti naujuosius į savo grupes, susitikimus.

Sekanti proga lietuvių jaunimui susiburti planuojama po šio semestro egzaminų, gruodžio 28 – sausio 1 d. Planuojami susipažinimo šokiai (kaukių balius Toronto Lietuvių Namuose), įšvyka į Toronto miesto įdomiausias vietas, iškilmingas Naujų metų sutikimas. Tikimės, kad tas savaitgalis bus gera proga VISAM lietuviškam jaunimui susiburti ir nebesiskirti.

• Jaunystė yra laiminga, nes ji gali matyti grožį. Bet kas, galįs matyti grožį, niekad nepasens.

(Franz Kafka)

KLJS "Halloween" šokiuose – Lidija Puterytė, Sonia Houle, PLJS valdybos iždininkė, ir Rima Puterytė, KLJS valdybos narė

Nuotr. St. Kuliavo

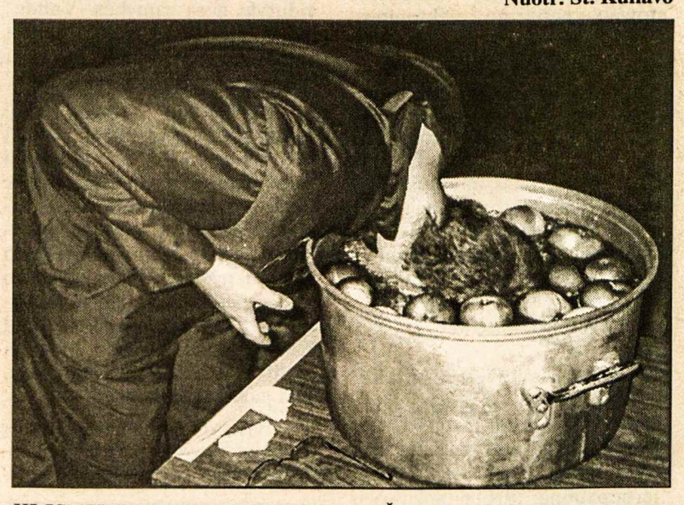

KLJS "Halloween" šokiuose Andrius Šeštokas ieško obuolių, pagal senovės kanadiečių tradiciją **Nuotr. St. Kuliavo**

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.
ONTARIO LAND SURVEYOR
40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

Vaizduotės keliai ir klystkeliai

(Atkelta iš 5-to psl.)

saulinio garso vokiečių literatūros herojus, kuris išgarsėjo fantastiniais savo kelionių pasakojimais. Jo prototipas – baronas K.F.J. Münchhausen (1720 – 1797), kurį laiką tarnavęs rusų armijoje.

Asmuo, sergąs Miunchauzeno psichoneurologiniu simptomų kompleksu, mėgsta daug keliauti, bet geros sveikatos nejaučia. Dėl tariamai ūmių ir sunkių ligų dažnai patenka į ligoninę. Skundžiasi stipriais ūmiais skausmais, katastrofiniu kraujoplūdžiu, sąmonės praradimu, paralyžiais. Praeityje (anamnezėje) tokie pacientai yra neretai buvoję psichiatrinėje klinikoje, netgi kalėjime. Diagnostiką apsunkina pacientų puikiai imituojama pačių įvairiausių ligų simptomatika. Susirgimo priskyrimas tai ar kitai ligų grupei sunkus (žr. kn. Jačiūška M., Kvetensky *J. Münchhausen Syndrom*, 1968).

Taigi iš vienos pusės galima analizuoti aplinką, rinkti apie ją duomenis, kad vėliau galėtumėm visa tai sisteminti, daryti išvadas, pridėti spalvingus vaizduotės sparnus ir paleisti galingam skrydžiui. Kita vertus, šiame kūrybiniame procese šimtai niuansų, daug nesveikos fantazijos arba liguistų labirintų, į kuriuos patekus prarandamas sugebėjimas atrasti poeto minimą savo kelią (žr. J. W. Goethe, Faustas: "Daryk ką nori, rodyk savo galią,// Kol jis gyvena žemėje. Žmogus// Per klystkelius suranda tikrą kelią"). Taigi galėtų surasti, jeigu ne liga.

Toronto lietuvių muziejaus vedėja dr. R. MAŽEIKAITĖ džiaugiasi M. Jurkonienės austa lovatiese (1928 m.), kurią muziejui padovanojo audėjos vaikaitė L. Jakimavičienė, gyvenanti Prienuose
Nuotr. N. Benotienės

Viešnia iš Lietuvos, tautosakininkė ZITA KELMICKAITĖ, padėjusi surengti "Rugiapjūtės" etnografinę popietę Toronto Prisikėlimo parapijos salėje KLB 50-mečio proga š.m. lapkričio 9 d. Dešinėje šventėje dalyvavusio "Gintaro" ansamblio vadovė RITA KARASIEJIENĖ
Nuotr. K. Baliūnaitės

Vytauto Didžiojo universiteto Kaune Teologijos fakulteto naujų rūmų atidaryme **Nuotr. A. Vaitkevičiaus**

Teologijos fakulteto įkurtuvės

Kaune Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakultetas įsikūrė atnaujintuose pastatuose

Spalio 23 dieną Vytauto Didžiojo universitete įvyko ilgai laukta šventė – statybininkai iškilmingai įteikė Gimnazijos gatvėje esančių atnaujintų rūmų raktus VDU Katalikų teologijos fakulteto atstovams. Prieš karą šiuose pastatuose buvo įsikūrusi Šv. Zitos draugija. Prasidėjus pirmajai sovietų okupacijai 1940 m., Šv. Zitos draugijos pastatai buvo nusavinti ir perduoti Butų ūkio valdybai. Po Antrojo pasaulinio karo šiuos pastatus kartu su Butų ūkio valdyba valdė Pirčių-skalbyklų trestas; viename iš jų buvo skalbykla. 1991 m. gruodžio 21 d. Lietuvos vyriausybės nutarimu nugyventi pastatai grąžinti Kauno arkivyskupijos kurijai, kuri 1997 m. juos perdavė Universitetui.

Pastatų restauravimo darbai buvo pradėti 1999 m. rugsėjį. Šiandien galima džiaugtis pagrindiniais rūmais su 170 vietų didžiąja sale, viena gražiausių ne tik Kaune, bet ir visoje Lietuvoje, o taip pat visu Katalikų teologijos fakulteto pastatų kompleksu: dekanato pastatu su jo perlu – koplyčia, didžiąja ir kitomis auditorijomis, kompiuterių klasėmis, kuriose vienu metu gali mokytis 460 studentų, gražiai sutvarkyta aplinka. Šio komplekso atstatymui ir įrangai išleista per 8 mln. litų.

Į rūmų atidarymo iškilmę atvyko daug garbingų svečių – Švietimo ir mokslo ministeris Algirdas Monkevičius, arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, Latvijos ambasadorė Maira Mora, Austrijos ambasadorius dr. Michael Schwarzinger, Kauno meras Giedrius Donatas Ašmys ir kiti.

Universiteto rektorius profesorius Vytautas Kaminskas nuoširdžiai padėkojo visiems, tiesiogiai prisidėjusiems prie šio rūmų komplekso atstatymo, o ypač – Katalikų teologijos didžiajam kancleriui J. E. Kauno arkivyskupui metropolitui Sigitui Tamkevičiui, be kurio geranoriškumo ir palankumo universitetui šių iškilmių nebūtų buvę.

Sveikinimo žodį tarė Švietimo ir mokslo min. Algirdas Monkevičius, arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, Kauno meras Giedrius Donatas Ašmys, Katalikų teologijos fakulteto dekanas monsinjoras Vytautas Steponas Vaičiūnas. **Inf.**

"Atgaivink sielą"

Vėlinių susikaupimo renginys Mississaugos Anapilyje

Lapkritis. Už lango vėlyvo rudens vėjas gainioja krintančius nuo medžių lapus. Pageltę lapai šoka liūdną, klaikų mirties šokį. Kaip niekada mąstai žmogus apie bėgantį laiką, apie tai, kad Žemėje esi tik svečias. Lapkričio pirmomis dienomis laikomos pamaldos už mirusius, uždegamos ant kapų žvakutės. Tomis dienomis turime prisiminti ne tik mirusius, bet ir patikrinti sąžinę, atgaivinti savo sielą.

Lapkričio 3 dieną Anapilyje įvyko neeilinis koncertas *Atgaivink sielą*, kurį surengė kamerinio orkestro "Lyra" vadovė A. Šarpytė, vedė I. Grabošaitė-Ross. Renginys įvyko kapinių lankymo dieną ir susilaukė daug klausytojų.

Koncertas prasidėjo *Įžangine giesme,* kurią atliko autorė A. Šivickytė. Jos metu į pritamsintą salę įėjo dvi basos, baltai aprengtos sielelės (M. Slykaitė, J. Degutytė), ir susikaupusios uždegė žvakutes ant eglių šakomis papuoštų stalų. Į renginio temą įvedė S. Meiklejohn eilėraščiu *Vėlinės* (B. Brazdžionio).

Kamerinis orkestras "Lyra" atliko religinio pobūdžio kūrinius, kurie buvo perpinti eilėmis ir dainomis. Talentingi "Lyros" muzikai sužavėjo J. S. Bacho kūriniu *Ave Maria,* kuris buvo skirtas mūsų mirusioms motinoms. Verkiančiu smuiku A. Šarpytė atliko J. Sibelijaus *Koncertas smuikui.* Solistė R. Melkienė, lydima improvizuoto sielelių šokio, įspūdingai atliko K. V. Gliuko kūrinį *Melodija.*

Atlikėjai (R. Paškus, N. Romano, R. Snowden, B. Degutis, A. Šarpytė) deklamavo lietuvių poetų Vėlinėms skirtus eilėraščius, kurie atskleidžia mūsų gyvenimo prasmę, leidžia pajusti nenumaldomą laiko tėkmę. Poetai skatina mus nuveikti dorus ir kilnius darbus, kad neišnyktume be pėdsako, kad paliktume visuomenę dvasiškai turtingesnę negu ją radome. Atlikėjai deklamavo, J. Kuzmin pritariant gitara, be jokio paruošimo, taip kaip jautė ir suprato poeziją. Pirmą kartą šiame renginyje nuskambėjo R. Miltenienės, torontietės eilėraštis *Sielos troškulys,* kurį autorė parašė specialiai šiam renginiui.

Į tolimą praeitį mūsų mintis nukreipė lietuvių liaudies daina *Aušta aušrelė,* kurią atliko duetas: L. Gaižutienė ir A. Šarpytė. Liaudies daina išsako lietuvių skausmus, lūkesčius ir išgyvenimus.

Ypatingą vaidmenį renginyje atliko jaunųjų smuikininkų ansamblis "Lyrelė" ir sielelės. Baltai, iškilmingai aprengti vaikai simbolizavo mūsų sielų švarumą. Mes atkeliavom į pasaulį švarūs, o kokie iš čia išeisime? Jaunieji smuikininkai atliko du kūrinėlius. Sielelės padeklamavo ir švietė žvakutėmis jaunai solistei V. Romano, kuri atliko J. Halvarseno *Melodiją.* Klausytojus stebino jaunos autorės ir kompozitorės A. Šivickytės dainos ir jos skambus balsas.

Koncertą užbaigė L. Slyka eilėraščiu *Mes meilės pasiilgę* (P. Vaičiūnas). Tuo laiku sielelės simboliškai užgesino žvakutes. Klausytojai buvo susikaupę iki koncerto pabaigos. Ne vienam ir ašara nuriedėjo per skruostą.

Tikiuosi, kad Vėlinių koncertas įvyks ir ateinančiais metais, įleis šaknis į mūsų visuomenę. Vėlinių dieną sustokim prie kauburėlio kapinėse, pasimelskim, uždekim žvakutę, susimąstykim... Skirkime valandėlę laiko savo sielos atgaivinimui. O kas, jei ne muzika, poezija ir daina gali ją atgaivinti?

Birutė Degutienė

Skaitovai, solistai ir muzikantai, pasirodę Anapilyje įvykusio "Lyros" Vėlinių koncerte š.m. lapkričio 3 d. Pirmoji iš k. – "Lyros" vadovė muz. AUDRONĖ ŠARPYTĖ. Priekyje – jaunieji "Lyrelės" smuikininkai
Nuotr. Rūtos Snowden

Nuotykiai tolimose jūrose

JONAS LIMANTAS

(Tesinys iš praėjusio nr.)

Sugrįžę iš kelionės, laukdami geresnio oro, dar pagerinome jachtos išorę. Prie stiebo pritvirtinau dar vieną atalampąstygą, kuri man vėliau vienam buriuojant skersai Pietų Atlantą į Virgin salas labai pravertė.

Susipažinau su buriuotojais iš Argentinos, kurie tvarkė savo laivą. Jie surado man reikalingus pagalbininkus. Vienas surado man trūkstamas įrangai dalis, o antras, japonas, kurio jachta "Kaminkaze" netoliese stovėjo, patikrino elektonines įrangas. Jis pasirūpino, kad sekančiame Florianapolis uoste, Marinos Dos Gauchos savininkas Clayton mūsų lauks. Toks jau paprotys tarp buriuotojų vienas antram pagelbėti. Kitaip ėjosi su vietiniais amatininkais, kai už blogą darbą ir sugadintą medžiagą atsisakiau užmokėti. Jie labai pyko, grasino su policija, bet ir aš juos lietuviškai keiksnodamas, nenusileidau. Nieko nepešę apsisuko ir pasišalino.

Teko ir su žvejais susitikti. Vienas jų ilgai gyvenęs JAV, čia bandė verstis žvejyba, bet sunkiau ėjosi, nes vietiniai žvejai daugiau dviejų savaičių jūroje nepabūna; turbūt taip turi ir būti. Man atliekant žvejybos laivuose praktiką, teko patirti daug nežinomiškumo. Pasitaikydavo išprotėjimo atvejų; vieną tokį mačiau, kai jis buvo perkeliamas į savo uostan grįžtantį laivą. Sovietiniai žvejai jūroje išbūdavo 6 mėnesius ir ilgiau. Sulaukę palankaus oro ir išsiaiškinę, kada išplaukiant iš uosto bus grįžtamoji srovė, vėl patraukėme atgal į vandenyną.

Pučia stiprus pietvakarių vėjas, visi bėga į uostą, o mes priešingai. Molai, beveik po vandeniu, sunkiai bejžiūrimi. Žvejų tralerių jūreiviai, praplaukdami pro šalį tik linguoja galvas, bet žiemą laukti geresnio oro nėra prasmės. Kurį laiką papūtęs mums palankus pietvakarys sukasi. Bijome, kad tik nepasislinktų į pietryčius, nes esame taip arti kranto. Arčiau kaip už 250 jūrmylių nėra jokios užuobėgos, vien tik smėlio paplūdimiai. Toliau vandenyne palyginti ramiau.

Per tris paras iki Laguna tik trumpam pavyksta sumerkti akis, nes nei denyje, nei jachtos viduryje nėra ramybės. Vandenynas ūžia, vėjas kaukia, jachta vartosi ir lyg dejuoja. Primena kažkokią triukšmingą simfoniją.

Pasiekiame Laguna. Tai mažas užkampio miestelis, bet čia atsigauname po nelengvai nuplauktų jūrmylių. Miestelyje aptikome italų didvyrio G. Garibaldi pėdsakus, kurie čia gyveno ir kovojo. Pirma naktis buvo nerami, nes po vidurnakčio teko keltis, palikti krantinę ir užsiinkaruoti. Gal vėjas pasikeitė, kad bangos taip pradėjo daužyti jachtą į krantinę, todėl bijojau, kad jachta nenukentėtų.

Rytą vėl išplaukėm į jūrą ir su palankiu vėju pasukome Florianapolio kryptimi. Dabar vaizdai krante ėmė keistis. Baigėsi lygumos (pampos) ir tolumoje matėsi kalvos. Matėsi vingiuotoje pakrantėje uosteliai, palyginti netoli vienas nuo kito, kur buvo galima pasislėpti nuo blogo oro.

Su geru greičiu, darydami 6-7 mazgus, stumiamės šiaurės kryptimi. Artėdami prie Santa Catarinos salos, turėjome apsispręsti, kuriuo keliu plaukti – pietiniu ar šiauriniu. Nors kelių aprašymas nepatarė prie tokio vėjo plaukti pietiniu keliu, bet mes jį vis dėlto pasirinkome. Pasirodė siaurokas ir ne koks navigacinių ženklų išdėstymas. Kai atsiradome prie Florianapolio, jau ėmė temti.

Įlindę į uostą, ieškojome jachtklubo, nes nežinome kur jis yra. Sustojome prie tiltelio, bet prie jo taip vartaliojo, kad pajutau seniai patirtos jūrligės požymius. Ir tai pakrantėje, ne jūroje. Jūroje buriuojame dviese, beveik trise, nes mano žmona Reda jau šeštame mėnesyje, ir dažnai nėra kada apie jūrligę galvoti. Čia gi uoste reikia šalia turėti kibirą. Taip norėtųsi miegoti. Po kelių valandų vėjas aptilo ir kartu tas vartaliojimas. Vėliau, kad tai nepasikartotų, persikėlėme į saugesnę vietą. Įsidienojus einame prisistatyti klubo vadovybei didžiulėje raštinėje.

Dešinėje Jonas ir Reda Limantai svečiuose pas Lietuvos žvejus Buenos Aires mieste Argentinoje

Netikėtai mus susirado Marie Paul Hugo, pažįstamas iš kelionės apie Horn ragą. Tapome jų draugų draugais ir kartu svečiais. Apvedžiojo mus apie Santa Catarina salą, kur aplankėme seną portugalų tvirtovę ir žvejų kaimelius. Sužinoję, kad mums trūksta jūrlapių, parūpino skirtą buriuotojams leidinį, kuris apima sritį apie Rio de Sanciro. Be to, tarpininkavo, kad būtume atleisti nuo klubo mokesčių. Nežinojau, kad galėčiau atsilyginti, bet į galvą šovė mintis – perleisti jam, kaip buriuotojui, mano turimus jūrlapius nuo Santa Catarina salos iki Rio de La Plata. Viešnagės pabaigai teko pamatyti ir brazilietišką fazendą-ūkį.

Spėliojau, kaip Marie Paul Hugo sužinojo apie mūsų atvykimą. Būdami Urugvajuje Colonia de Sacramento susitikome su prancūzų buriuotojais. Vienas jų Oleg Bely buvo rusų kilmės. Jis kalbėjo rusiškai, angliškai, prancūziškai ir dar keliomis kalbomis. Jo žmona Sophie buvo iš Naujosios Islandijos. Jie su vaikais gyvena 60 pėdų škūnoje. Anksčiau jis dirbo JAV, NASA įstaigoje. Turbūt visi prancūzų buriuotojai tarp savęs per palydovinį telefoną palaiko ryšį. Žiemą jie prisilaiko kur šilčiau, o vasarą buriuoja į Antarktiką.

Čia pabuvoję nutarėme toliau tęsti kelionę ir plaukti į šiaurę. Atsisveikinti su Mr. Clayton nuvykome į jo būstinę Martinos Dos Gauchos, apie 20 km šiaurėje nuo Florionopolis. Taip ištęsėjau duotą Jorge ir Galy pažadą. Paburiavę gal kokius 50-60 jūrmylių nakvojome Hugo nurodytame įdomiame žvejų kaimelyje. Iš čia turėjome pasiekti Santos uostą, ne per toliausiai nuo Sao Paulo didmiesčio.

Prieš vėją ir srovę sunkiai varėmės pirmyn, be to, ir pastovus rūkas stabdė. Kelis kartus vos neatsitrenkė į mus žvejų laivo ragas. Nei jie, nei mes neturėjome radaro. Pirmiausia užuodi žuvies kvapą, nes buriuojamės prieš vėją, vėliau prislopintą variklio burzgimą ir vėliausiai staiga pamatai iš rūko išlendantį laivo ragą. Tik laimės dėka neteko susidurti.

Rūke išbuvome apie 4 paras ir vieną naktį. Pagaliau pavyko įsmukti nakvynei į San Francisco de Sol upės žiotis. Kelias dienas visai krantų nematėme. Įplauką upėn lyg ir saugo salelės ir rifai, todėl reikėjo vingiuoti. Švyturio, kuris giedrą dieną matomas už 26 jūrmylių, dabar nesimatė, nors buvome arčiau negu viena jūrmylė. Pirmą plūdurą pamatėme, kai beveik jį ranka galėjome pasiekti. Daug kur mums padėjo tikslūs rusiški jūralapiai. Taip pat pravertė amerikietiškas GPS (Globalinė vietos nustatymo sistema). Ieškome uoste jachtklubo. Reikia plaukti prieš nestiprią srovę. Gal yra ir vedlinės šviesos, bet tarp miesto žiburių jas sunku rasti. Per upę žmones, turbūt ir susisiekimo priemones, pergabena keltai, kurių yra trys linijos. Plaukiant jachtklubo kryptimi su dviem keltais pavyko saugiai prasilenkti, bet su trečiu vos nesusidūrėme.

Pasitiko kaip plėšikus

Klube mus apstojo ginkluoti vyrai; tai Brazilijoje priimta. Nepavyksta susikalbėti, nes nė vienas jų nemoka nei angliškai, nei rusiškai, nei lietuviškai. Pasijutome nesaugiai. Kaip skęstantis šiaudo, mes griebiame žodyną. Iš kažkur atsirado žmogus, suprantantis angliškai. Išsiaiškinus jaučiame, kad pavojus praėjo ir leido klube pasilikti.

Sekančią dieną gavome leidimą klube nemokamai pabūti visą savaitę, gal dėl to, kad nakties metu šiame aristokratiškame uose mus sutiko kaip plėšikus. Sutvarkę reikalus su uosto pareigūnais, apžiūrėjome įdomesnes Santos vietas. Bandėme Sao Paulo mieste prisistatyti Lietuvos konsului, bet ten sekretorė atsakinėjo tik anglų ir portugalų kalba. Pagalvojau, kad esant svarbiam reikalui, garbės konsulas kažin ar daug pagelbėtų.

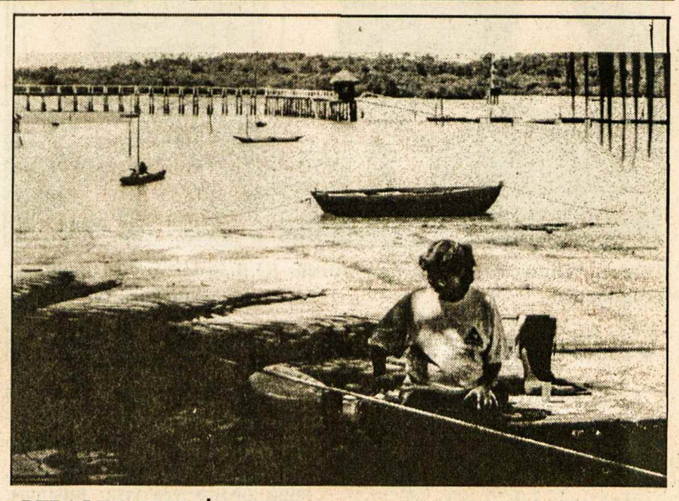

REDA LIMANTIENĖ, keliavusi jachta drauge su savo vyru Jonu Limantu

Susipažįstame su viena buriuotojų pora iš Elzaso. Jis – linksmas vyras, o žmona rami. Man ir liko neaišku, ar jie buvo vokiečiai, ar prancūzai. Žinoma, jie plaukioja su vokiečių vėliava. Išsiskiriant pasisakė, kad penkerius metus kaip karininkas tarnavo Prancūzijos kariniame laivyne. Dabar jo svajonė yra apiburiuoti Horno ragą. Jam padovanojau Hal Roth knygą *Dviese prieš Horno ragą.* Šią knygą ir pats naudojau kaip kelių aprašymą.

Po šaunių atsisveikinimo pietų, kurie pagal prancūziškus papročius truko visą dieną, anksti iš ryto išplaukiame iš Santos uosto. Įlankoje iš kelių krypčių ateinančios bangos svaido, lyg žaislus, didžiulius tanklaivius. Pramoginių motorlaivių įgulos ir keleiviai maitina žuvis. Aš irgi prisidedu, o Reda tvirtai laikosi. Ten vargome keturias valandas. Nesitikėdami, kad vėjas greitai nurims, nutarėme grįžti atgal, bet ne į jachtklubą, kur iš mūsų šaipytųsi, bet į netoliese esančią įlankėlę. Išmetę inkarą pernakvojome.

Sekančią dieną bangavimas truputį sumažėjo, todėl, kad ir sunkiai, stengėmės priartėti prie Sao Sebastiao salos. Reda turėjo atsigulti; man irgi reikėtų, bet aplinkui daug salelių ir rifų, tad nebuvo kas mudu pakeistų. Po devyniolikos valandų varginančio buriavimo, 3 v.r. prisikasėme iki Sao Sebastiao salos ir sustojome jos užuovėjoje.

(Bus daugiau)

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

"Ten, sidabro vingy"

Sutelktinė daugelio poetų knyga, skirta Maironiui pagerbti

Vaikštau žymaus lietuvių poeto Maironio namuose ir jaučiu jį greta. Štai svečių priimamasis kambarys, pokalbių menė, renginių saliukė, valgomasis, darbo ir maldos kambariai. Visur autentiški baldai, puikūs paveikslai, knygos, rankraščiai. Atrodo, girdžiu jo žingsnius, matau žvilgsnį, mintyse skamba jo nepakartojamos poezijos posmai, kurie tautoje prigijo kaip stebuklingas medis, kasmet išleisdamas naujų atžalų – didžiulį būrį poetų, rašytojų, lietuviško žodžio skleidėjų.

Pirmame aukšte mažas šurmulys – renkasi Nepriklausomųjų rašytojų sąjungos nariai iš toliausių Lietuvos kampelių.

Trispalvių žvakių liepsnoje girdisi sąjungos pirmininko Vlado Buragos žodžiai, skirti Maironio 140 metų jubiliejui. Salėje giedojo jo *Lietuva brangi.* Didelio dvasingumo aureolė apgaubė poezijos mylėtojus. Su didele meile ir pagarba poetai minėjo Maironio vardą, kurio kūryba daugelį pašaukė būti jo didžiojo ąžuolo atžalomis. Pritariant gitarai, skamba sąjungos narių žodžiai, skirti poetui. Tai kelintos kartos atžalynas į žmonių širdis sėja džiaugsmą, ilgesį, sielvartą, skausmą, atradimą ir praradimą, didžiulę meilę gamtai, žmogui.

Sąjungos nariai yra išleidę gana daug savos kūrybos knygų. Čia pat buvo apdovanojami laureatai, diplomatai. Savo kūrybą skaitė kurčnebyliai, kurių gretose – apie dešimt. Galima pasidžiaugti jų kūryboje ritmo ir rimo skambesiu. Dabartiniai ir buvę Raseinių krašto poetai savo eilėse džiaugėsi, kad galėjo vaikščioti ir Maironio takais.

Šventėje dalyvavau aš ir J. Šalčiūnas. Palinkėjau kūrėjams sveikatos ir tvirto kūrybingo žingsnio. Nors rudens vėjai drasko nuo medžių pageltusių lapų varį, kuriuos kaip ir žmones priglaudžia žemė, bet jų darbai, dvasingumas amžinai gyvas ateinančių kartų širdyse, kaip ir Maironis po 140 metų vis su mumis.

Kiekvieno rankose knyga *Ten, sidabro vingy…*", skirta poeto jubiliejui. Tai daugelio autorių iš visos Lietuvos kampelių kūryba. Didelis darbas knygos parengėjų, kurie kaip bitelės rinko nektarą ir nešė į knygą, į žmonių širdis.

Už dvasingą renginį, knygą ir tokį artimą prisilietimą prie poeto Maironio poezijos, pabuvojimą jo namuose, ačiū tariu V. Buragui.

V. Vosyliene,
Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos narė

Maironiui

Tavo balsą
girdžiu prie Dubysos, –
vyturiai jį į saulę neša,
Ir sesutės dainuoja
ten visos
parašytas tavąsias dainas.

Liko smėlyje
pėdos įmintos
ir jaunystė – kaip upė veržli!
Kur ėjai,
spinduliais ten nušvito
gėris, meilė tavajam kely.

… Bėk, Dubysa,
į sraunųjį Nemuną,
apkabink iš širdies jį karštai
ir mylėk,
kaip mylėjo gyvenimą
deklamavę Maironį vaikai…

Vida Vosylienė

Atsiųsta paminėti

Prel. Jonas Jonys, IŠ MANO ATSIMINIMŲ. Parengė ir redagavo Jonas Laurinavičius. Rinko ir maketavo Saulius Laurinavičius. Viršelio dailininkė – Jūratė Bagurkienė. Nuotraukos – iš autoriaus ir Kaišiadorių kurijos archyvų. Leidėjai – Kaišiadorių rajono literatų klubas ir "Gija". Spausdino "Morkūnas ir Ko" (Draugystės g. 17, Kaunas 3031). Tiražas – 400 egz. Kaišiadorys, 2002 m., 80 psl.

Juozas Eretas, UŽMIRŠTIEJI BALTAI. Iš vokiečių kalbos vertė dr. Dalia Kisieliūnaitė. Išleido leidykla "Naujasis amžius" (Papilio g. 5, Kaunas, 3000) Lietuvos sąjūdžio rūpesčiu. Rėmėjas – Algis Liepinaitis. Tiražas – 5000 egz. Kaunas, 2001 m., 22 psl. Studija "Užmirštieji baltai" parašyta 1973 m. vokiečių kalba. Ji išversta į anglų, prancūzų, italų, ispanų ir portugalų kalbas. Autorius J. Eretas-Jakaitis yra šveicaras, našiai ir sėkmingai darbavęsis nepriklausomoje Lietuvoje ir jai labai daug nusipelnęs.

KANADOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ ŽINYNAS. Išleido Kanados lietuvių bendruomenė 2002 m. Koordinavo Vida Stanevičienė. Medžiagą spaudai rinko ir tvarkė dr. Rasa Mažeikaitė. Lietuvių kalbą taisė Rima Žemaitytė-De Iuliis. Spausdinimui paruošė Jurgis Kuliešius ir Rima Žemaitytė-De Iuliis. Viršelis – Mato Stanevičiaus. Spausdino "Printing Net". Tiražas – 2000. Kieti viršeliai. Tai didžiojo formato, enciklopedinio pobūdžio leidinys, kuriame visa medžiaga surinkta alfabetine tvarka.

Vilniaus monsinjorui 1994 m. rudenį viešint Floridoje. Iš kairės: kun. dr. Eugenius Gerulis (1922), kun. prelatas Kazimieras Vasiliauskas (1922-2001) ir kun. klebonas Steponas Ropolas, OFM, (1922-2000). Abu dvasininkai Kazimieras ir Eugenius 1933-1941 m. mokėsi Biržų gimnazijoje ir 8 metus buvo vienoje klasėje

A. a. kun. poeto Ričardo Mikutavičiaus (1935-1998) paminklas Petrašiūnų kapinėse Ntr. M. Vasiliauskienės

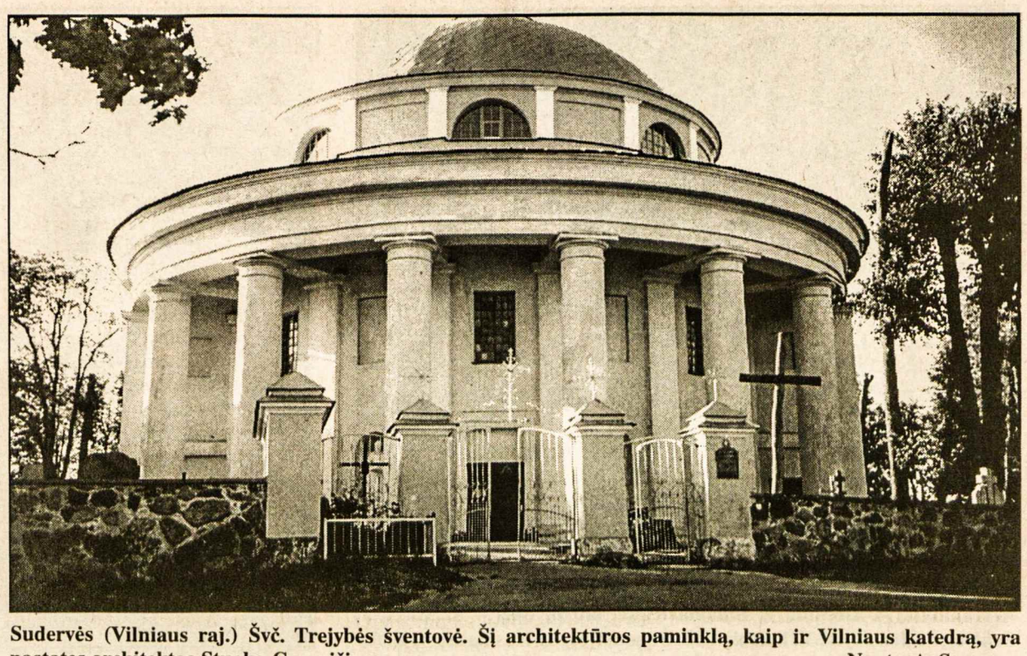

Sudervės (Vilniaus raj.) Švč. Trejybės šventovė. Šį architektūros paminklą, kaip ir Vilniaus katedrą, yra pastatęs architektas Stuoka-Gucevičius **Nuotr. A. Suprono**

Visuotinė lietuvių enciklopedija II

ANTANAS DUNDZILA

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Redakcijos sudėtis stebina: vyriausioje ir mokslinėje redakcijoje (vyriausiasis red. A. Račis) dirba, nesuklydau skaičiuodamas, net 82 asmenys! Recenzentų, atskirų sričių profesionalų – net trys puslapiai pavardžių! Įdomumo dėlei bandžiau susipažinti su redakcijos nariais: šyptelėkime ir pakraipykime galvas – vyresn. moksl. redaktorės Bagdanavičiūtės II-me tome nėra (gal tokio paminėjimo neverta?…); redaktorių Baniulio, Babinsko taip pat nėra… Gal tos redaktorių pareigos menkos, nereikšmingos? Su recenzentais, tiesa, jau kitaip: biologas prof. dr. A. Bagdonas įdėtas net su nuotrauka…

Kopiant VLE įmonės laiptais viršun, virš redakcijos stovi VLE mokslinė redakcinė taryba, kuriai pirmininkauja J. Tumelis, ją sudaro per 40 narių. Taryba, reikia manyti, jau atsakinga leidėjui, Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto direkcijai.

Peržiūrėjus pavardes, tolygiai įdomu pastebėti "ko nėra". Nei redakcijoje, nei recenzentų tarpe nėra Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centre (LGGRTC) matomo ir istorinius klausimus keistai provokuojančio (*Atgimimas*, 2002 spalio 11: "Kurioje fronto pusėje buvo lietuviai Antrojo pasaulinio karo metais?") L. Truskos; nėra, pvz. V. Brandišausko (irgi keistai, nesilaikant savo paties nustatytų normų 2000 m. sudarytoje knygoje, *1941 m. Birželio sukilimas*), nėra LGGRTC direktorės, istorikės D. Kuodytės, kelių kitų.

Leidinio pačioje pradžioje labai malonu skaityti, kad enciklopediją globoja Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus. Toliau, viršelinio puslapio antroje pusėje, seka padėkos. Dėkojama kelioms valdžios įstaigoms, keliems muziejams, archyvams, bibliotekoms, Vyskupų konferencijai, dviem žydų organizacijom, Baltarusijos ambasadai ir kažkokiai leidyklai, visuomeninei organizacijai, dėkojama PLB atstovybei Lietuvoje – iš viso 17 vienetų! Kai kurios iš jų turbūt prisidėjo ištekliais ar šiaip talka. Išeivijai ypač būtų įdomu, už ką dėkojama PLB atstovybei Vilniuje, kai šiuo metu Amerikoje jai renkamos aukos?

Grįžtant prie darbuotojų skaičiaus bei išvardintų rėmėjų, negalima nepagalvoti apie leidybines išlaidas. Lietuvoje knyga pardavinėjama už 80 – 90 Lt. Tiražas – 20,000 egz. Nesileidžiant į smulkmenas – iš II-jo tomo apyvartos negalima tikėtis daugiau kaip 1 milijono 600,000 Lt. Tokios sumos negali užtekti redakcijos, recenzentų, autorių atlyginimui bei spaudos darbui, įrišimui ir kt. išlaidoms. Nepaisant šių dvejonių, antras tomas jau mūsų rankose. Ar ne stebuklas, ar ne puiku? Pavartęs tokią enciklopediją, kas gali manyti, kad Lietuvoje vargas?

Susipažinęs su antru tomu, nori-nenori, galvoji apie trečią ir žadėtąjį dvidešimtąjį. Antras tomas, galima sakyti, nesivėlavo. Ar ir toliau viskas taip pagal planą eis? Nenoromis galvoji, ar užteks jėgų bei lėšų, ar nesukils jėgos, nepatenkintos pirmųjų dviejų tomų kryptimi. Pasirodžius pirmajam tomui, skaitėme apie jo kritiką. Kai kurie kritikai pirštu dūrė į grynai redakcinius trūkumus, kiti svarstė bendriau – turinio bei apimties tendencingumą, kuriame dabar atsispindi "dešiniųjų" pažiūros. Neatrodo, kad darbą varant toliau enciklopedija nesikeis, ypač laikui bėgant, natūraliai kintant redakcijos nariams.

Keltas priekaištas, kad leidžiama daugiatomė knyga, bet neita į kompiuterinę technologiją, kompaktinius diskus "CD". Atrodo, kad redakcija į šį priekaištą įtikinančiai atsakė, tačiau šalia knygos kompaktinis diskas vis dėlto lengvintų bet kokią paiešką. Neabejojant, kad tekstai rinkti ir laužyti kompiuteriu, esu linkęs manyti, kad iš elektronais surinktų lapų kompiuterinius diskus galima pagaminti.

Šiuo metu, pradedant "kaisti" Lietuvos prezidento rinkimams, negalima nepagalvoti, kad VLE pirmame tome prezidentas Adamkus be jokių rinkiminių pastangų gauna nekasdieninę reklamą. Iš tų 17 kandidatų (tiksliai skaičiaus nebežinau!) tik Adamkus ir Andriukaitis į pirmuosius tomus spėjo patekti. Mano nuomone, rinkimuose bus svarbu, kad Adamkaus biografijoje daug mažiau mėtymosi, o nuotrauka už Andriukaičio irgi geresnė. Andriukaičio biografijoje visai kitu motyvu suminėtas kandidatavimas į prezidentus, šiuo metu aidi trečiaeiliu pralaimėjimu… Kas beiškils stipriausiu kandidatu šalia Adamkaus, inteligentijoje neturės visai atsitiktinai Enciklopedijoje išspausdintos atestacijos.

Leidinio pačioje pabaigoje štai kas skelbiama:

(Enciklopedija) Iliustruotas mokslinis leidinys apie Visatą, pasaulį ir Lietuvą. Pirmoji universali enciklopedija, parengta ir išleista atkūrus Lietuvos nepriklausomybę. 20 tomų enciklopedijoje yra apie 115,000 straipsnių, 24,000 iliustracijų, 650 žemėlapių. Pateikiama naujausių duomenų iš visų mokslo bei gyvenimo sričių ir jų istorijos, aprašoma valstybės, žymiausios istorinės asmenybės ir amžininkai. Penktadalis enciklopedijos skiriama Lietuvai ir lituanistikai.

Kaip gaila, kad kitos didžiosios Lietuvos užmačios, pvz. "Mažeikių nafta", savo srityje nepateko į VLE lygio rankas! Nepriklausomo gyvenimo sūkuriuose Enciklopedijos pasirodymu tikrai galima džiaugtis ir didžiuotis. Jau abiejose rankose juk laikome neginčijamą vertybę. Lietuvoje profesionaliai, sąmoningu melu neatskiestą lietuvių enciklopediją. Joje daug ką rasime, sužinosime! Ją vartant bei skaitant, skaitytoją akins ir įdomumo ir malonumo jausmas.

Pasiilgau namų

Atsistojus ant pakraščio melo
tarsi motina, visad sava,
tu visų lauki grįžtant namolio,
lauki grįžtant manęs, Lietuva.

Šiandiena tūžta bekraštis
Baikalas,
ryt giedra gal jo plotus nušvies…
Menu grožį žvaigždėtos nakties,
nuo nostalgijos visas apsalęs.

Pasiilgau namų, savo dūmų,
grįžti kviečia padangė melsva,
pasiilgau žmonių paprastumo,
tavo kvapo, brangi Lietuva.

ir išdykėlio vėjo dvelksme visada
aš regiu vis tave, mano žeme gimta,
su manim ir toliausioj tremty tu esi.

Aš nešioju tave širdyje nuolatos,
šventą vardą sapnuos neretai
dievaži
mano lūpos kartoja kaip žodį
maldos
ir vis mini tave, tėvų žeme graži.

Ar sugrįšiu dar aš kada nors pas
tave,
ar Kalėdų žvakutę dar degsiu
namuos?
Spindi kedro šakelėj skuja, tad
imuos
kirsti kelią kirvių į tave, Lietuva.

Tremtinio atodūsis

Tų paukštelių gražumas melsvam
danguje!
Tas rasotas kilimas jaunutės žolės!
Lyg žvakutė štai spindi šakelėj
skuja…
O margumą gėlių apsakyt kas galės?
Ir kedrynuos tankiuos, ir baltam
debesy,

L a i k a s

Tai kas gi laikas? Niekas!
Gyvenimą gavai už dyką
ir priede – duonos riekę,
kurią sutrupinai tarp rankų,
ir jos be darbo tuščios liko…
O laikas? Ar jo lieka
po vieną trupinį, po menką
surinkti duonos riekei?
tad kas gi dabar laikas?

Gal pro pirštus išbiręs smėlis?
Gal krykštaujantis vaikas?
Gal ateitis šviesi, vilionė,
kuri gyvent tave prikėlė?
Gal jis – gležnutis daigas
arba darbams pakilę žmonės?
sakykit, kas gi laikas?

Klausykit, štai jis, laikas!
Man smilkiniuos jis tvinksi,
kaip tos be nuovargio sekundės,
kaip tų minučių žingsniai,
kaip valandos vis slenka…
Kažkur perkūnijos sudunda,
audringą šokį mena,
troškimai niekad neišsenka,
kol kūne laikas tvinksi.
Tai šit kas laikas… Viskas!

Zigmas Pavilionis

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Vilniaus dailės akademijos galerijoje neseniai veikė vienos įdomiausių tekstilės rūšių – veltinio kūrinių paroda arba antrasis Tarptautinis simpoziumas *Veltinis 2002*, kurio dalyviai kūrė tema *Įvairių tautų tradicijų atspindžiai šiuolaikinėje jaunųjų menininkų kūryboje.* Simpoziume dalyvavo 16 tekstilininkų iš Lietuvos, Latvijos ir Škotijos. Jį surengė jaunų tekstilininkių grupė "Baltos kandys", kurią 1998 metais įsteigė tekstilininkės Austė Jurgelionytė, Karolina Kunčinaitė, Miglė Lebednykaitė, Rasa Leonavičiūtė, Laura Pavilonytė, Julija Vosyliūtė; jos visos šiemet buvo priimtos į Lietuvos dailininkų sąjungą. Jos aktyviai ir kūrybingai reiškėsi jau Dailės akademijos gyvenime: dalyvavo studentų meno dienų parodose, rengė grupines tekstilės parodas Vilniuje, Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose, Kėdainiuose, Anykščiuose. "Baltos kandys" 1998 metais buvo suorganizavusios tarptautinį simpoziumą *Veltinis 98*. Nuo 1999 metų Vilniaus dailės akademijos Tekstilės katedroje dėstoma tradicinio veltinio technologija.

Italų restauratoriai iš Florencijos buvo atvykę į Vilnių susipažinti su lietuvių restauratorių darbais. Pagal Kultūros vertybių apsaugos departamento sudarytą programą Florencijos Kietojo akmens instituto specialistų grupė kartu su lietuviais specialistais aplankė pranciškonų vienuolyno aplinką Trakų gatvėje Vilniuje, apžiūrėjo šventovėje restauruotą tapybą, aptarė Bernardinų šventovėje vartojamas restauravimo technologijas, susipažino su Pažaislio vienuolyno sieninės tapybos restauravimu. Italų restauratoriai taip pat lankėsi Valstybinio muziejaus restauravimo dirbtuvėse ir Lietuvos dailės muziejaus Prano Gudyno restauravimo centre. Vilniuje svečiai aplankė Šv. Petro ir Povilo šventovę, aptarė lankytus pastatus. Tai jau antras florentiečių vizitas Lietuvoje. Bendradarbiavimo tikslas, pasak Kultūros vertybių apsaugos departamento Užsienio ryšių padalinio vadovo Alfredo Jomanto, keistis praktinio darbo patyrimu, diskutuoti, įvaldyti kuo tobulesnes technologijas saugant ir grąžinant naujam gyvenimui kultūros vertybes.

Lietuvos valstybinė filharmonija savo naują sezoną pradėjo truputį iškilmingiau, negu paprastai. Koncerto programoje buvo Carl Orff sceninė kantata *Afroditės triumfas*, kurį atliko Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras (dir. Juozas Domarkas), Kauno valstybinis choras ir solistai Gražina Miliauskaitė, Algirdas Janutas, Vladimiras Prudnikovas. Prieš koncertą Filharmonijos rūmų fojė Vilniuje gimęs ir Lenkijoje išgarsėjęs lenkų skulptorius Stefan Vežbickis iškilmingai įteikė savo skulptūras, skirtas Filharmonijos salei: M. K. Čiurlioniui dedikuotas marmorinę *Andante* ir bronzinę *Interludium*. Įteikimo iškilmėje dalyvavo taip pat Lenkijos ir Lietuvos ambasadų Vilniuje ir Varšuvoje vadovai.

Eimunto Nekrošiaus režisuotas W. Shakespeare *Otelas* patiko korėjiečiams. "Meno Fortas" spalio 1-7 dienomis sėkmingai suvaidino šią tragediją Pietų Korėjos Seulo Meno centro teatre. Pastarasis modernus 1,000 vietų teatras savo aktorių trupės neturi, bet kviečia iš viso pasaulio geriausius dramos, baleto, muzikinius vienetus. Tai jau ketvirtas lietuvių vizitas Seule. Prieš trejus metus teatriniame Seulo festivalyje dalyvavo E. Nekrošius su *Hamletu*, kuris sukrėtė ir apstulbino teatro kritikus ir publiką. Vėliau tas pats Meno centras pakvietė Rimą Tuminą su jo režisuotu *Maskaradu.* Vėl šiltai priimtas lietuvių spektaklis. Šių metų pavasarį viešėjo Oskaras Koršunovas su *Ugnies veidu*. E. Nekrošiaus *Otelas* buvo korėjiečiams rūpestingai paruoštas: gražus plakatas, programėlė, puošnus leidinys, kuriame supažindinama su režisierium, aktoriais, pačia *Otelo* tragedija; įdėtas Ramunės Marcinkevičiūtės straipsnis apie Nekrošiaus teatrą. *Literatūros ir meno* korespondentės (*L. ir M., 2002.X.25*) pakalbinta teatro kritikė Lee Chin-a papasakojo, kad pasaulyje lietuvių teatras turi gerą vardą. Tiek Vakarų, tiek rusų kritikai korėjiečiams dažnai pataria kviesti teatralus iš Lietuvos.

Paklausta, kodėl jai patiko šis *Otelas*, kritikė atsakė: "Pirmiausia krinta į akis nepaprastai įdomus ir išraiškingas režisieriaus Nekrošiaus teatrinis pasaulis. Labai įdomios ir neįprastos mizanscenos. Režisierius jau nuo pat pradžios patraukia žiūrovų dėmesį savo nežabota fantazija. Ir kas labai svarbu – žiūrovai turi aktyviai dalyvauti spektaklio procese. Pačiose pirmose scenose aktoriai prisijaukina daiktus, kurie tarsi atsitiktinai išmėtyti scenoje. Taigi pirmoji scena – aktorių, daiktų ir žiūrovų suokalbio scena. Nekrošiaus teatrui svarbūs pirminiai būties elementai – ugnis, medis, vanduo. Jie labai veiksmingi ir sukuria vientisą spektaklio vaizdą. Manau, kad neatsitiktinai režisierius Dezdemonos vaidmeniui pakvietė baleto žvaigždę Eglę Špokaitę. Jos nepaprastai plastiška Dezdemona – tarsi moteriškumo simbolis, išreiškiantis moters pasaulio trapumą, subtilumą. Jam priešinamas vyriškasis Otelo pasaulis – jėgos, valdžios, grubumo. Ir nors abu myli, vienam kitą suprasti – sudėtinga. Dezdemona pirmą sykį scenoje pasirodo nešina durimis. Durys – riba, simbolizuojanti Dezdemonos išėjimą į kitą – Otelo pasaulį. Tą ribą ji peržengia, ir kelio atgal nėra. Juodas šydas virš durų vietoj nuotakos balto šydo – tarsi tragiškos lemties ženklas. Otelą supa jauni žmonės, tarp jų ir Jagas. Jie aktyvūs, žaismingi, gerai žino žaidimo taisykles. Otelui jų pasaulis nesuprantamas. Ir šitų dviejų pasaulių susidūrimas lemia tragediją. Kai kas skundžiasi, kad sunku suprasti Nekrošiaus teatrą, bet, man rodos, tereikia žiūrovui pačiam atsiverti, atvira siela priimti tai, kas vyksta scenoje, ir tada viskas tampa aišku."

G.K.

(ELTOS, *Lietuvos ryto,* BNS, *7 meno dienos,* LGTIC informacija)

Kauno – Petrašiūnų kapinėse mediniai drožiniai – paminklas akademikui Vladui Lašui ir profesorei Janinai Lašienei
Nuotr. M. Vasiliauskienės

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 62 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	1.25%
180-364 d. term.ind.	1.55%
1 metų term. indėlius	2.00%
2 metų term. indėlius	2.60%
3 metų term. indėlius	3.00%
4 metų term. indėlius	3.60%
5 metų term. indėlius	4.05%
1 metų GIC-mėn.palūk.	1.60%
1 metų GIC-met. palūk.	2.25%
2 metų GIC-met. palūk.	2.85%
3 metų GIC-met. palūk.	3.25%
4 metų GIC-met. palūk.	3.85%
5 metų GIC-met. palūk.	4.30%
RRSP, RRIF ir OHOSP "Variable"	1.00%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	2.50%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	3.10%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	3.50%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	4.10%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	4.55%
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	1.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki.	1.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	1.00%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	5.50%
Sutarties paskolas nuo	5.50%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	3.90%
2 metų	4.60%
3 metų	5.00%
4 metų	5.45%
5 metų	5.65%
Su keičiamu nuošimčiu 1, 2, 3 metų	4.50%

Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas

Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas

Duodame asmenines paskolas iki $100,000 ir nekilnojamo turto paskolas iki 95% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (travellers cheques) JAV, Kan. ir EURO valiuta. Dauguma patarnavimų teikiami nemokamai: spausdiname asmeninius ir biznio čekius, apmokame įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai *"INTERAC-PLUS" kortelė*

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")
(905) 333-5553
TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST.W.

SKUBIAI PARDUODAMAS Jane ir Bloor atskiras 7 kambarių namas, 4 miegami, garažas, arti prie požeminio. Prašo $399,900.

SKAMBINKITE
TEODORUI STANULIUI, B.A.
Associate Broker
RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

MARGIS PHARMACY
Aptarnauja Toronto gyventojus daugiau kaip 50 metų!
"IR TAI NE TAS, KĄ MES MOKAM, BET KAIP JUMIS RŪPINAMĖS!"
♦ sąžiningas ir profesionalus aptarnavimas
♦ nemokamas vaistų pristatymas į namus
PRISIJUNKITE PRIE MŪSŲ KLIENTŲ ŠEIMOS!
Tel.: (416) 535-1944 Faksas: (416) 536-6268

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

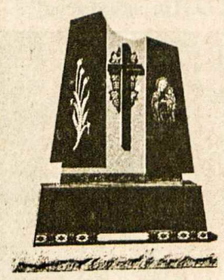

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA
(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(Į PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

MARGUTIS
4134 Dundas St. West, Toronto, ON, M8X 1X3
Fax: (416) 233-3042
Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių
Tel: (416) 233-4601

$2.00* off for 1 parcel $2.00* off
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Toronto "Šatrijos" tunto vyr. skautės "Romuvos" 40-mečio stovykloje š.m. rugpjūčio 10 d. Pirmoje eilėje iš kairės: V. Yčaitė, V. Petrauskaitė, A. Valaitytė, A. Gečaitė, V. Simonavičiūtė; antroj eilėj – A. Moss, T. Saplytė, L. Jonaitytė, V. Pečiulytė, J. Šimonėlytė, A. Rusinaitė, V. Benotaitė Nuotr. R. Otto

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Būnant Artimuose rytuose ir prieš važiuojant savu ar išnuomotu automobiliu, reikia gerai apžiūrėti vidų, kur gali būti padėti įtartini daiktai. Taip pat patartina ir iš lauko apsidairyti, ar automobilio apačioje nėra ko prikabinta. Reikia būti atsargiems vietose, kur lankosi daugiau turistų, prekybos ir pramogų centruose, viešbučiuose, oro uostuose.

Politikai ir spauda vengia liesti rasizmo klausimus, nes nenori būti apšaukti rasistais. Tačiau Toronto dienraščio *The Globe and Mail* darbuotojas P. Cheney lapkričio 2 d. laidoje tai išdrįso panagrinėti. Toronte padaugėjo nušautų ir sužeistų žmonių, kurių daugumą sudaro jauni juodosios rasės vyrai. Jų bendruomenės vadovai aiškina, kad tai neužimtumo, nepakankamos rūpybos bei rasizmo pasekmė. Kiti yra skirtingos nuomonės, būtent, kad žudynės neturi nieko bendro su rasizmu. Statistika rodo, kad Toronte gyvena 8.1% juodaodžių, o padaro net 27% visų nusikaltimų. Jamaikiečių yra 2.4%, o atlieka 9.5% visų nusikaltimų. Žinomas Toronto advokatas, gynęs teismuose nemažai jaunų juodaodžių, sako, kad tai, kas Toronte vyksta, nėra juodaodžių, bet beveik tik vienų jamaikiečių darbas. Kodėl mažai nusikalsta imigrantai iš Kenijos, Somalijos ir iš kitų Afrikos valstybių? Nusikaltimai – tai pasekmė skurdo, iširusių šeimų, gyvenimas nusikaltėlių aplinkoje ir blogi pavyzdžiai. Jeigu jaunas juodaodis pardavinėdamas narkotikus gali per dieną uždirbti 1,500 dolerių, tai kodėl jis dėl 50 dolerių eis dirbti į McDonald? Jie perka brangius automobilius, ginklus, slampinėja naktiniuose klubuose ir mėgsta naktinius pasivažinėjimus. Ne visi juodaodžių bendruomenės vadovai kaltina policiją ir Toronto gyventojus rasizmu. Yra manančių, kad ir jų bendruomenę reikia apibūdinti. Jų veiklos gynimo komiteto vadovas Dudley Lewis paruošė sąrašą daugiau kaip šimto juodaodžių, kuriuos nužudė kiti tokie patys. Jis sako, kad žudynes sukelia neužimtumas, narkotikų prekyba, lengvas ginklų įsigijimas, iširusios šeimos, nes kai kuriuose rajonuose apie 70% šeimų valdo vienišos motinos.

Kas geresni vairuotojai – vyrai ar moterys? Apklausa rodo, kad ir vyrai pripažįsta, jog moterys yra geresnės vairuotojos. Pusė apklaustųjų sako, kad moterys saugiau vairuoja negu vyrai, o 29% su tuo nesutinka. Ir moterys sutinka, kad vyrai yra blogesni vairuotojai, nes dažnai per greit važiuoja, kalbasi telefonu ir greitį per staigiai sulėtina. Kanados draudos įstaiga nurodo, kad subrendę vyrai ir moterys lygiai saugiai važinėja, bet jauni vyrai pridaro daugiau nelaimių, negu jaunos moterys. Jaunos moterys, žinoma, yra labiau subrendusios. Jos atsargesnės, mažiau rizikuoja ir nesistengia prieš kitus "pasirodyti" Kanados vairuotojams siūloma važiuojant nekalbėti telefonu, nesikarščiuoti ir neskubėti. Apklaustieji galvoja, kad 16-mečiai neturėtų iš viso vairuoti, taip pat ir 80 metų sulaukę, tačiau tarp sulaukusių 50 metų ir daugiau tik 36% siūlymui dėl 80-mečių pritaria. Kadangi apklausinėta daugiau kaip 1000 asmenų, atrodo, kad jų nuomonės turėtų sutapti su visų Kanados gyventojų pažiūromis.

Nors policijos tarnautojai daug ką pamato ir prisiklauso, bet Raitosios policijos (RCMP) seržantui R. Bigland per 30 tarnybos metų toks įvykis pasitaikė pirmą kartą. Britų Kolumbijos Chase policijai buvo pranešta, kad pavogtas 10 metrų savieigis namas, ir seržantui R. Bigland buvo pavesta tą motorinį namą pavyti ir sulaikyti vairuotoją. Pasirodo, kad tą namą vairavo 12 metų berniukas ir, policininko nuostabai, vairavo gerai, bet seržantas baiminosi, kad kas nors jam neatsitiktų įvažiavus su namu į "Trans Canada" greitkelį. Į vyjimą įsijungė ir kitas policininkas ir pastebėjo, kad savieigis namas vilko elektros laidus, kurie nebuvo atjungti nuo elektros tinklo. Kai berniukas pasiekė "Trans Canada" greitkelį, šiaip taip pavyko jį su tuo namu sustabdyti ir pašaukti jo motiną. Policininkams buvo neaišku, kur berniukas išmoko vairuoti, ir dar tokį didelį pastatą. Tą namą berniukas pavogė iš Blind Bay gyvenvietės, nepertoliausiai nuo Chase, ir neaišku kodėl? Netrukus viskas pasibaigs teisme.

Kadangi Kanados ekonomika yra susijusi su pasikeitimais JAV, tad žinios, kad ten doleris šlubuoja, numatomas palūkanų mažinimas kanadiečių neramina. Nors ir pamažu, JAV didėja bedarbystė. Ir ten, ir Kanadoje vartotojai mažiau išleidžia pinigų, mažiau ir prekių gaminama. Sakoma, kad Kanados bankas seks JAV ir sumažins palūkanas. Apklausus 4000 Kanados įmonių paaiškėjo, kad jos mažins gamybą apie 16%, todėl ir Kanadoje padaugės bedarbių. B.S.

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER
27John Street, Toronto

MLS
JUMS TIK KAINUOS 3½% IŠ VISO +GST
Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Sportas

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: Lietuvos vyrų rinktinė 2003 metų Europos čempionato atrankos rungtynėse Roterdame nugalėjo olandus 88:74, o Vilniuje iškovojo šeštąją pergalę, nugalėję Bulgarijos rinktinę 117:72. Blogiau sekasi Lietuvos moterų rinktinei. Jos Vilniuje pralaimėjo antrąsias atrankos rungtynes Italijos krepšininkėms 75:96 ir trečiąsias išvykoje čekėms 62:89. Susipainiojo galimybės patekti į 2003-iųjų Europos čempionato baigmės varžybas Graikijoje.

BOKSAS: 60 boksininkų iš aštuonių kraštų dalyvavo Latvijoje vykusiose tarptautinėse varžybose, kuriose Lietuvos atstovai – V. Bičiulaitis (iki 63.5 kg), M. Snapkauskas (iki 67 kg), R. Jasevičius (iki 71 kg) ir J. Jakšto (per 91 kg) iškovojo pirmąsias vietas.

ŠOKIAI: Lietuvos pora A. Bižokas ir A. Daniūtė tapo nugalėtojais Vienoje (Austrija) vykusiose Tarptautinės sportinių šokių federacijos pasaulio klasikinių šokių įvertinimo varžybose. **V.P.**

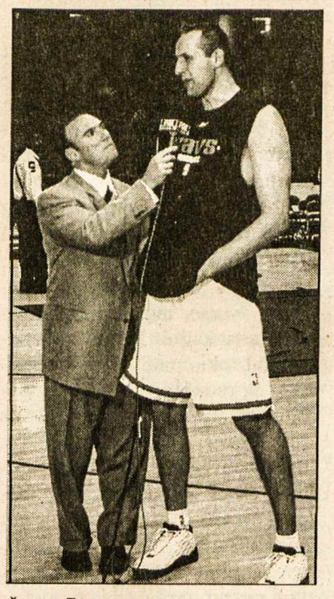

ŽYDRŪNAS ILGAUSKAS, Klyvlando, OH, "Cavaliers" komandos žaidėjas, po sėkmingų rungtynių su Los Angeles, CA, "Lakers" š.m. lapkričio 5 d. kalbasi su"Fox-Sports" korespondentu M. Reghi. Rungtynes 89:70 santykiu laimėjo Klyvlando komanda. Žydrūnas žaidė 32 minutes ir savo komandai uždirbo 23 taškus Ntr. L. Johansono

Skautų veikla

• Skautų Kūčios įvyks gruodžio 14 d., 4 v.p.p. Prisikėlimo parapijos salėje. Birutės draugovė kreipiasi į šeimas prašydama paruošti valgius.

• Lapkričio 16 d. "Rambyno" tunto skautų draugovė sėkmingai iškylavo Ontario provincijos "Bruce Trail". Skautus lydėjo Rimas Danaitis, šio kelio specialistas keliautojas ir perdavė įvairių bei įdomių žinių. Vadovauti prisidėjo v.s. Romas Otto, s. Ričardas Kalendra ir keletas susidomėjusių tėvelių. Sklandžiai praėjo dienelė gamtoje, ir visi grįžo su gerais įspūdžiais. Dėkojam visiems vadovams ir tėveliams, prisidėjusiems prie šios sėkmingos iškylos.

• Tą pačią dieną Vytauto D. vilkiukų dr-vė po Maironio mokyklos pamokų, aplankė vietinės I gaisrininkų būstinę. Jiems ten aiškino apie gaisrų gesinimą, gaisrininkų aprangą ir saugumo taisykles. Visi grįžo patenkinti su įvairiais įspūdžiais. Dėkojam visiems vadovams ir tėveliams, prisidėjusiems prie šios iškylos.

• Kviečiame visas/us vyr. skautes ir skautus-vyčius bei kandidatus/es prisidėti prie skautų kalėdojimo gruodžio 20 d. **M.R.**

• Artėjant Naujiems metams, primename, kad skautai-tės privalo sumokėti nario mokestį. Tai atliekama draugovėse. Skautininkai-kės mokestį gali įteikti tiesiog iždininkui – v.s. Sendžikui, 19 Bermuda Ave., Etobicike, ON, M8Y 2P6, tel. 416 233-4188.

• "Romuvos" stovyklavietė yra saugoma. Todėl pavieniai asmenys, norintys ja pasinaudoti, turi gauti įvažiavimo leidimą iš "Rambyno" tunt. s. M. Rusino. Apsaugos pareigūnų sulaikyti be leidimo gali susilaukti nemalonumų. Patirtas vandalizmas iššaukė reikalą stovyklavietę apsaugoti teisiniais pagrindais. **F.M.**

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patarnauju lietuvių visuomenei 16 metų

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
PARAMA
AKTYVAI per 130 milijonų dolerių

MOKAME

1.00% už 30-89 d.	term. indėlius
1.25% už 90-179 d.	term. indėlius
1.55% už 180-364 d.	term. indėlius
2.00% už 1 m. term.	indėlius
2.60% už 2 m. term.	indėlius
3.00% už 3 m. term.	indėlius
3.60% už 4 m. term.	indėlius
4.05% už 5 m. term.	indėlius
1.60% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
2.25% už 1 m. GIC invest.	pažym.
2.85% už 2 m. GIC invest.	pažym.
3.25% už 3 m. GIC invest.	pažym.
3.85% už 4 m. GIC invest.	pažym.
4.30% už 5 m. GIC invest.	pažym.
1.00% už RRSP ind.	(var. rate)
2.50% už RRSP 1 m. term.	ind.
3.10% už RRSP 2 m. term.	ind.
3.50% už RRSP 3 m. term.	ind.
4.10% už RRSP 4 m. term.	ind.
4.50% už RRSP 5 m. term.	ind.
1.00% už OHOSP	(variable rate)
0.45% kasd. palūkanų čekių sąsk.	
1.35% už JAV dolerių 1 metų GIC	
1.00% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	

IMAME

už asmenines paskolas nuo	5.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su	
– nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)	
1 metų	3.90%
2 metų	4.60%
3 metų	5.00%
4 metų	5.45%
5 metų	5.65%
– su keičiamu nuošimčiu	4.50%

DUODAME
• *asmenines paskolas*
• *mortgičius iki 95% įkainoto turto*
• *riboto kredito paskolas (Line of Credit)*
• *komercinius mortgičius*

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI
SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)
PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!
GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca
KITOS PASLAUGOS
KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR
IEŠKOTE DOVANOS?
PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:
Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
LN skyriuje – penktadieniais nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.
SKYRIAI:
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

MasterCard Interac Cirrus
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ROYAL LEPAGE

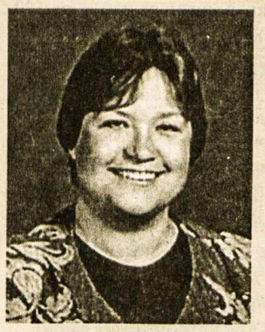

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti
Lina Kuliavienė
2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

Astra Travel & Services Inc.
"Astra Travel" kelionių agentūros savininkė ir vadybininkė
ASTRA Skupaitė-Tatarsky
PERSIKĖLĖ Į NAUJAS PATALPAS
Naujas adresas: Royal York Plaza, 1500 Royal York Rd.,
(on Royal York, North of Eglinton) Etobicoke, ON, M9P 3B6.
Pačios žemiausios kainos į Vilnių, pradedant nuo $799, kelionių draudimai, organizuojamos grupės į šiltus kraštus.
Darbo valandos nuo pirmad. iki penktad. nuo 9.30 v.r. iki 6 v.v.
Tel: 416 538-1748 arba 416 249-7710 FAX: 416 249-7749

TŽ BENDRADARBIŲ IR SKELBĖJŲ DĖMESIUI!
Siunčiantys pranešimus ir žinias faksu yra prašomi įsidėmėti, kad NAUJAS TŽ FAKSO NUMERIS YRA 905 290-9802.

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Į LIETUVĄ – Šiuo metu geriausios kainos:
lapkritis ir iki 13 gruodžio ir nuo 24 gruod. iki 31 kovo – $835+mokesčiai
14 iki 23 gruodžio – Kalėdinės kelionės – $955+mokesčiai
Pensininkam (virš 60 metų) pritaikau 10 nuošimčių nuolaidą!
Skambinkite Algiui Medeliui asmeniškai!

SKRYDŽIAI Į 2003 METŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ IR DAINŲ ŠVENTĘ:
Skrisim trimis atskiromis grupėmis – birželio gale. Kviečiu dar neapsisprendusius – grupes ir pavienius asmenis dėl sąlygų nedelsiant pasitarti su manim. Algis Medelis

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, tik paskambinkit – sutvarkysiu! Bilietus pristatau X-PRESS paštu.

ALGIS MEDELIS @ Queen Syrena TRAVEL
133 Roncesvalles Ave.
TORONTO, Ont. M6R 2L2
Tel. 416 531-4800

ALGIS ir STEFA MEDELIAI @ ***MEDELIS CONSULTING***
45 Forest Heights Street, WHITBY, Ont. L1R 1T7 Tel. 1-905-666-9086

Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.
Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 tel. 416-889-5531

Pradėjęs veiklą 1962 metų rudenį, Kanados lietuvių fondas augo narių skaičiumi bei įnašais. Šiuo metu sąrašuose yra 2,378 nariai ir 376 aukotojai, parėmę Fondą mažiau negu $100. Įnašai – kapitalas $3,420,000. Per pastaruosius dešimt metų gaunamo pelno vidurkis – apie $130,000 metams padalinamas lietuvybės išlaikymo reikalams Kanadoje ir paramai Lietuvoje. Šiais metais iš 2001-jų metų gauto pelno paskirta:

Lietuvybės reikalams Kanadoje

KLB krašto valdybai $36,000
Pasaulio jaunimo dienoms lietuvių globai (Toronto) $10,000
Kanados lietuvių muziejui-archyvui (Mississauga) 7,500
Laikraščiui *Tėviškės žiburiai* (Mississauga) 4,300
Toronto lietuvių jaunimo ansambliui "Gintaras" ir skautų stovyklavietei "Romuva" ..... po 3,000
Stovyklavietės "Kretinga" priežiūrai (Wasaga) 2,000
Chorui "Volungė" (Toronto) ir šokių grupei "Gyvataras" (Hamilton) ..... po 1,500
"Aušros Vartų parapija gieda" įrašo leidėjams (Montreal) 1,500
Kameriniam orkestrui "Lyra" ir vyrų chorui "Aras" (Toronto) ..... po 1,000
Skautų tuntams "Šatrija" ir "Rambynas" (Toronto) ..... po 1,000
Teatrui "Aitvaras" (Toronto) ir sporto klubui "Anapilis" (Mississauga) ..... po 1,000
Prisikėlimo par. statybos vajui ir bibliotekai (Toronto) ..... po 1,000
Mažosios Lietuvos fondui 800
Toronto Lietuvių Namų Kultūros komisijai – mergaičių chorui "Versmė" 750
Lietuvių klubui "Santaka" (Toronto) 600
KLB Otavos apylinkės valdybai ir Lietuviškai radijo programai (Montreal) ..... po 500
Krepšinio klubui "Gintaras" ir chorui "Daina" (Toronto) ..... po 500
Prisikėlimo parapijos suaugusiųjų ir jaunimo chorams (Toronto) ..... po 500
Vilniaus kr. lietuvių sąjungai ir Suvalkų kr. išeivių sambūriui (Toronto) ..... po 500
Skautų tėvų komitetui ir Vl. Pūtvio šaulių kuopai (Toronto) ..... po 400
Radijo valandėlei *Gintariniai aidai* (Hamilton) 400
Filatelistų draugijai (Toronto) ir Slidinėtojų sąjungai (Montreal) ..... po 300
Moksleivių ateitininkų kuopai (Hamilton) ir Toronto LN "Labdarai" ..... po 200
Skautininkių būreliui "Šatrijos Ragana" ir skautų tuntui "Širvinta-Nemunas" (Hamilton) ..... po 200
Sporto klubui "Tauras" (London) ir tinklapiui "Dūmai" (Toronto) ..... po 200
Iš viso lietuvybės reikalams Kanadoje $87,450

Parama Lietuvoje

Dail. A. ir A. Tamošaičių meno galerijai "Židinys" $24,812
Policininkų seminaro projektui Lietuvoje (kartu su KLB krašto valdyba) 5,000
Pranciškoniškojo jaunimo tarnybai (Pakutuvėnai-Kretinga) 2,500
Vilnijos draugijai 2,000
Telšių rekolekcinio veikimo organizacijai 1,500
Jaunimo paramos fondui "Laisvoji Jūra" ir Lietuvos dailės muziejui ..... po 1,000
Lietuvių invalidų draugijos Vilniaus skyriui ir Suvalkų kr. vaikų klubui "Viltelės" (Punskas) ..... po 1,000
Pedagoginei organizacijai CANDLE 700
Laikraščiams *XXI amžius, Švenčionių Rytas* ir *Voruta* ..... po 500
Savaitraščiui *Tremtinys* ir vaikų savaitraščiui *Kregždutė* ..... po 500
Žurnalams *Artuma, Kardas* ir *Žiemgala* ..... po 500
Laisvės kovų archyvui ir Laisvės gynėjų fondui "Pagaila" ..... po 500
Panevėžio kurčiųjų kultūros centrui ir "Represuoti Telšių vysk. dvasininkai" programai ..... po 500
Lietuvos kudirkaičių organizacijai ir Bočių sąjungai ..... po 500
Gudijos liet. laikraščiui *Lietuvių godos* 500
Knygos *Antikomunistinis kongresas ir tribunolo procesas* anglų kalba leidimui 500
Vilniaus senamiesčio soroptimisčių klubui 500
Anykščių raj. jaunimo kultūros ir paramos centrui "Versmė" 500
Religinei organizacijai "Gyvieji Akmenys" 250
Iš viso parama Lietuvai $49,762

Stipendijos studentams Kanadoje ir Lietuvoje

Pagal gautus studentų prašymus Kanadoje paskirtos 12 stipendijų po $500 6,000
ir 5 stipendijos po $250 1,250
Studentams Lietuvoje parama bus paskirstyta atskirų atstovų prie universitetų:
Vilniaus universitetui 3,000
Kauno Vytauto Didžiojo universitetui 3,000
Suvalkų krašto lietuviams, studij. Lietuvos univer. 1,500
Aukštesniųjų lituanistinių kursų abiturientams 950
Iš viso stipendijoms paskirta $15,700
Iš viso Kanados lietuvių fondas 2002 m. paskyrė $152,912

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje!
Remkime Lietuvą!
Remkime per Kanados lietuvių fondą!

Dabartinės Kanados lietuvių fondo skirstymo komisijos pirm. PAULIUS KURAS (pirmas iš kairės), KLB krašto valdybos atstovė IRENA ROSS ir sekr. KAZIMIERAS DEKSNYS. Ši komisija per 2002-sius metus pasiūlė KLF tarybai suteikti daugiau kaip $150,000 paramos organizacijoms bei stipendijoms lietuviams studentams Kanadoje ir Lietuvoje

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 tel. 416-889-5531

KLF kapitalas *siekia beveik $3.5 milijono - tai Kanados lietuvių įnašas! Metinis pelnas (viršijantis $150,000) skirstomas lietuvybės išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (tremtinių reikalams, vaikų prieglaudoms, jaunimui).*

Prisiminkime Kanados lietuvių fondą testamentuose ir remkime jį savo aukomis

Raštinės darbo valandos pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių

Toronto Maironio mokyklos trečias skyrius su mokytoja Žibute Vaičiūniene ir padėjėja Loreta Bražukaite Kaukių dieną Nuotr. A. Šimonėlienės

SKAITYTOJAI PASISAKO

MIELAS LAIKRAŠTIS

Kai ima temti akyse, nuolat skaitant ir girdint žodžius "rinka", "verslas", "pinigai", einu į VDU Kaune biblioteką ir atsiverčiu *Tėviškės žiburius*. Mielas, savas laikraštis, spausdinamas taip toli, tačiau, matuojant širdies kilometrais, labai arti. Dėkoju visiems, kurie nors pirštą yra pridėję leidžiant šį laikraštį.

Aldona Gricienė,
Kaunas

PILIETYBĖS ĮSTATYMAS

Lietuvos seimas yra priėmęs naują Lietuvos pilietybės įstatymą, kurį turi dar patvirtinti prezidentas. Naujame Pilietybės įstatyme numatyta, jog asmenys, priėmę kitos šalies pilietybę, galės pasilaikyti ir Lietuvos pilietybę, jeigu jų tėvai ar seneliai arba vienas iš jų yra ar buvo Lietuvos piliečiai, ir asmuo, siekiantis Lietuvos pilietybės, save laiko lietuviu.

Manau, jog Lietuvos prezidentas šito įstatymo nepriims ir jį vetuos, nes jis prieštarauja konstitucijai ir tarptautinės teisės normoms. Jis pažeidžia kitataučių tautinį orumą, nes minėtas įstatymas taikomas vien lietuviams, o ne visiems Lietuvos piliečiams.

Rugsėjo 25-tą Tautinių mažumų ir išeivijos departamento direktoriaus Antano Petrausko iniciatyva įvyko Lietuvos tautinių bendruomenių narių susitikimas su seimo Žmogaus teisių komiteto pirmininku Gediminiu Dalinkevičiumi ir Arminu Lydeka, redagavusiu naująjį pilietybės įstatymą.

A. Lydeka bandė įrodinėti, jog galima pasilaikyti Lietuvos pilietybę, nepriklausomai nuo tautybės. Tačiau jis negalėjo pateikti nė vieno įstatymo straipsnio, patvirtinančio jo aiškinimą.

Todėl tautinių mažumų atstovai savo nuomonės nepakeitė: naujasis pilietybės įstatymas prieštarauja konstitucijai ir tarptautinei teisei.

Dr. St. Sereika,
Vokietija

ATSILIEPIANT Į ATSILIEPIMĄ

Į mano straipsnį *Prezidento laikysena TŽ* 2002.IX.3 atsiliepė Alfonsas Nakas *TŽ* 2002 m. 39 nr. Ten jis sako: Rašoma, kad J.P.K. 1948 m. Miunchene pirmininkavo lietuvių studentų suvažiavime, kurį rengė naujai Vokietijoje įsisteigęs studentų Šviesos sambūris". A. N. pataiso: "Akademinio jaunimo sambūris, Šviesa". A. N. tuo pabrėžia, jog ši organizacija – jaunimo. Bet kas yra jaunimas? Daugiausia sakys – tai 18-25 metų asmenys.

Pirmininkaudamas Vokietijoje, Erlangeno universitete, 102 lietuvių studentams, kurių amžius buvo maždaug 20-45 metų. Senesnio amžiaus lietuvių buvo Vokietijos universitetuose. Mat kai kurie Lietuvos universitetus baigę, jau vyresnio amžiaus, gilino savo žinias. Dėl to į organizacijos statutą įrašyti žodžiai "Akademinio jaunimo sambūris, Šviesa", žodis "jaunimas" prarado daug prasmės, nes organizacijoje atsirado nemažai vyresnio amžiaus studentų. Kaip pavyzdį galiu paminėti Erlangeno universiteto lietuvių skyrių ir patį lietuvių suvažiavimą Miunchene, kur jaunimas sudarė tik apie pusę dalyvių. Taigi be reikalo kaltina mane A. N., kad aš savo organizacijos pavadinime praleidau žodį "jaunimas", nes vėliau paaiškėjo, kad ta padaryta "klaida" pasirodė tikslesnė gyvenime.

J. P. Kedys,
Australija

PREZIDENTO RINKIMAI

Lietuvos prezidento rinkimai įvyks š.m. gruodžio 22 d. Man įdomu, kodėl Vyriausioji rinkimų komisija parinko tokią datą, kada žmonės galvoja apie Kalėdų senį, kalėdinius apsipirkimus, balius. Juk galėjo ji parinkti kitą datą, pvz. lapkričio mėnesį. Bet yra daug žmonių Lietuvoje, kuriems visai nerūpi šie rinkimai, nors ir būtų pakeista data.

Tarp prezidentinių kandidatų yra dr. K. Bobelis. Prieš daugelį metų, kai rudenį lankiausi Lietuvoje, buvau užėjęs jo aplankyti jo bute Vilniuje, penktame aukšte. Reikėjo lipti laiptais, nes nebuvo keltuvo. Radau jį sėdintį savo kambary, sušalusį ir apsivilkusį storu megztiniu, nes butas nebuvo šildomas.

Tuomet aš pagalvojau, kodėl tas žmogus čia vargsta turėdamas Floridoj puikiausią didelį baltą namą, su dviem kolonom priešakyje, panašų į Baltuosius rūmus Vašingtone. Kieme – didelis baseinas, auga apelsinų, greipfrutų ir citrinų medžiai. Toliau prie kanalo, ateinančio iš jūros, prie kranto graži jachta. Štai koks yra žmogaus pasišventimas dėl patriotizmo, kurio niekas neįvertina.

Prezidentinių kandidatų eilėje yra ir Juozas Petraitis. Aš su juo susipažinau Gedimino prospekte. Jis mane pakvietė į savo butą. Čia jis mane vaišino. Sužinojęs, kad esu apsistojęs viešbutyje, man pasiūlė apsistoti šalia jo buto esančiame kitame tuščiame bute, kuris jam priklausė.

Taip besikalbant, jis man parodė didelio namo planą, kurį jis pradėjo statyti Vilniuje. Taipogi man parodė leidimą statybai, kurį jam įdavė miesto valdyba. Po to per televiziją prasidėjo žinios, ir mes pradėjome jas žiūrėti. Ir kaip tik tuo momentu vienas reporteris, stovėdamas prie Petraičio statomo namo, pranešė, kad čia yra nelegaliai statomas Australijos lietuvio namas, kuriam statyti jis neturi leidimo. O aš gi pats mačiau savo akimis tą leidimą.

Vyriausioji rinkimo komisija J. Petraičiui neleidžia kandidatuoti į prezidentus, nes jis neatsisakęs Australijos pilietybės. Australijos institucija nurodė, kad Juozas Petraitis nėra Australijos pilietis nuo tos dienos, kai jam buvo duota Lietuvos pilietybė.

L. Stankevičius,
Montreal, Que.

TORONTO

Kalėdiniai sveikinimai

Jau planuojamas kalėdinis *TŽ* numeris, kuris išeis gruodžio 17 d. **Visa medžiaga, skirta šiam numeriui, laukiama vėliausiai iki gruodžio 1 d.** Kalėdinius sveikinimus kviečiame siųsti dar prieš šią datą, kad spaustuvė galėtų juos laiku paruošti. Yra dvejopi sveikinimai – bendras ir atskiri, asmeniniai. Į bendrąjį sveikinimą įrašomi visi tie, kurie pareiškia tokį norą ir atsiunčia auką *TŽ*. Asmeniniai bei atskirieji sveikinimai yra rėminiai. Jų kaina pagal užimamą plotą. Jais daugiausia naudojasi parapijos, organizacijos, institucijos ir pavieniai asmenys. Sveikinimas per laikraštį šiuo metu yra geriausias būdas pasiekti savo artimuosius ne tik išeivijoje, bet ir Lietuvoje. Tuo būdu išvengiama atvirukų siuntinėjimo, kuris pareikalauja daug laiko ir išlaidų.

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo *Tėviškės žiburiams*:

$100 – Antanas Bumbulis ir dukros, Kęstutis Norkus, Burlington, Ont., **$50** – Marija ir Jurgis Astrauskai, Povilas Kanopa ir Evelina Daugilienė, Hamilton, Ont., Alvina ir Vladas Ramanauskai, E. H. Stepaičiai, Nelė ir Martynas Jonušaičiai, Oakville, Ont.; **$45** – Alfonsas Marcis ir dukra Milda, Bronė Stankaitienė; **$40** – Ona ir Vladas Keziai, Ancaster, Ont.; **$35** – Bronius ir Elena Kišonai, Ieva Pūkienė; **$30** – Marytė Genčiuvienė, Vytautas ir Ona Taseckai, Danutė ir Bronius Staškevičiai, Verdun, Que, Gerda ir Albinas Tarvydai; **$25** – I. T. Ciparienė, Rodney, Ont., Jonas Karaliūnas, St. Catharines, Ont., Petras ir Irena Zubai, Hamilton, Ont., Bronė Galinienė, O. L. Rimkai, Irena Kaliukevičienė, Vida ir Vytas Paškai; **$20** – Elena ir Stasys Kuzmickai, Stasys, Marija ir Dana Jokubaičiai, Petras Čiurlys, Liuda ir Zigmantas Mockai, Rodney, Ont., Stella ir Juozas Miškiniai, Niagara Falls, Ont., Julija ir Romanas Vaitkevičiai, Elena Gužienė, Hamilton, Ont., Albina Rimkienė, Hamilton, Ont., Juozas Staškevičius, Vincas ir Valė Baliūnai su šeima, Aldona ir Vladas Vaitoniai, Stasys Valickis, Collingwood, Ont., B. V. Vytai, Irena ir Algis Žemaičiai, Danguolė Radzevičienė, Antanas ir Stefanija Petraičiai, J. M. Budriai, Aldona ir Mečys Empakeriai; **$15** – Liudas ir Salomėja Olekai, , Irena ir Antanas Patašiai, Eugenija Kripienė, Mėta ir Edvardas Kazakevičiai; **$10** – Marija Pranaitienė, Aldona Zarembaitė, Marija ir Brian Mikelėnas-McLoughlin, Birutė ir Petras Daržinskai, Pranas Žibūnas.

XI PL jaunimo kongresas

Kanados lietuvių jaunimo sąjunga kviečia lietuvių jaunimą tarp 16 ir 35 metų amžiaus aktyviai dalyvauti XI-tame Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese, kuris įvyks 2003 m. vasarą Lietuvoje, Lenkijoje ir Vokietijoje. Visi, norintys tapti Kanados atstovais XI PLJK, turi iki lapkričio 29 d. pateikti vieno puslapio prašymą KLJS-os valdybai. Prašymas turi atsakyti į šiuos klausimus: a) kodėl nori būti atstovas? b) kodėl išrinkti tave? c) ką tau reiškia būti Kanados lietuviu? d) kaip sugrįžęs į Kanadą įgyvendinsi tai, kas bus XI PLJ kongrese nutarta? Galite siųsti savo prašymus paprastu arba elektroniniu paštu: KLJS valdybai, 1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 arba valdyba@kljs.org **KLJS valdyba**

KLJS žinios

– Kanados lietuvių jaunimo sąjunga lapkričio 16 d. susilaukė svečių iš Vokietijos, kurie Lietuvių Namuose vedė "informacinį vakarą" apie kitais metais PLJS ruošiamą kongresą Lietuvoje, Lenkijoje ir Vokietijoje. Vytas Lemkė ir Dovilė Lemkienė yra PLJS Kongreso rengimo k-to pirmininkai; Dovilė taip pat yra turistinės programos koordinatorė. Savo pranešime jie labai išsamiai ir įdomiai pateikė svarbios informacijos apie kongreso prasmę ir tikslus, kongreso eigą, dalyvių bei atstovų pareigas, kelionės maršrutus. Papasakojo apie PLJS pareigūnus, kurie organizuoja ir rūpinasi, kad kongresas pasisektų. Buvo proga visiems pateikti rūpimus klausimus apie šį ypatingą įvykį.

Kitą dieną, sekmadienį po Mišių, vyko panašus "informacinis susirinkimas" Prisikėlimo parapijos patalpose. Vytas ir Dovilė taip pat susitiko su Hamiltono jaunimo grupe, kur svečiai buvo labai entuziastingai ir gražiai priimti. Toliau jie keliauja į Montrealį.

KLJS tikslas yra įjungti kiek galima daugiau jaunimo iš įvairių Kanados miestų, kad Kanados jaunimo atstovavimas būtų ne tik iš Toronto, bet ir iš visų telkinių, kur yra lietuviško jaunimo, besirūpinančio išlaikyti lietuviškumą išeivijoje. Detalių apie kitų metų PLJS kongresą galima rasti sąjungos tinklapyje: www.kongresas.com **D.K.**

– V. ir D. Lemkės viešėdami Toronte taip pat aplankė *Tėviškės žiburių* redakciją, supažindino su XI PLJK programa ir kitais rengimo klausimais.

Lietuvos Vietinės rinktinės savanorių, žuvusių 1944 m., palaikų pervežimui iš Ašmenos į Lietuvą aukojo: $500 – Vytautas Montvilas; $100 – K. Norkus; $20 – J. Rinkūnienė, F. Mockus (a.a. Antano Kairio atminimui). Čekius rašyti KLB vardu pažymint (L.V.R.). Sąskaitos nr. 14143 "Paramoje", 2975 Bloor St. W., Toronto, ON, M8X 1C8.

F. M.

A. a. Beniui Cvirkai mirus, užjausdami žmoną Verutę, *Kovai su vėžiu ir džiova* sergantiems vaikučiams ir tremtiniams Lietuvoje aukojo: $30 – E. Gudinskienė ir Jonas; $20 – B. Lukošienė, P. V. Lapieniai, A. Klemkienė, B. Dirsienė, A. Aleliūnas, P. Pakarskienė, A. T. Žebertavičiai, E. Rugienienė, A. Erštikaitienė, J. M. Vieraičiai, A. K. Ratavičiai, J. E. Mačiuliai, E. Gužienė, J. K. Jauneikai; $10 – A. V. Čiuprinskai, L. Vencius, P. T. Pargauskai, M. Povilaitienė. Aukas surinko B. Dirsienė ir V. Lapienienė

Stasys Prakapas, kurio trumpus pasisakymus spausdina *Lietuvos aidas,* to laikraščio š.m. spalio 9 ir spalio 15 laidose rašo apie Lietuvos jaunimą, išvykstantį laimės ieškoti į pasaulį ir apie savąjį nueitą kelią išeivijoje.

Visa išeivijos lietuviškoji spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir *Tėviškės žiburiams.* Kas galite, paremkite juos auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.

OVER A CENTURY OF SERVICE 1874
Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI
TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West į staigoje ilgiausiai dirbantis agentas
◆ 25 metai namų remonto patyrimas ◆ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ◆ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu į staigos tel. 416 769-1616, namų – 416 769-3577
Nemokamas namų į vertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
115 Lakeshore Rd.E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5 (į vakarus nuo Hurontario)
Tel. 905 271-7171
Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

ORTODONTAS
(Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

Tony Genys
Sutton GROUP

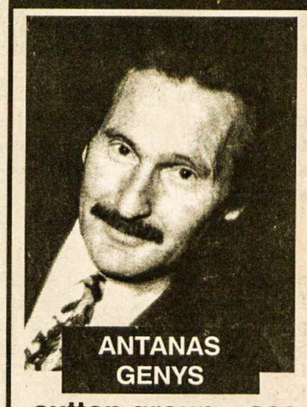

ANTANAS GENYS
PATYRĘS NUOSAVYBIŲ PARDAVĖJAS
netoli naujos PRISIKĖLIMO PARAPIJOS
Prašau skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais
sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

TORONTO ONT

Anapilio žinios

– Lapkričio 24, sekmadienį, Lietuvos kankinių šventovėje paminėta Lietuvos kariuomenės šventė. Ta proga pamokslus sakė Tauragės įgulos kapelionas kpt. kun. Remigijus Monstvilas. 11 v.r. Mišiose iškilmingai dalyvavo su savo vėliava Toronto Vl. Pūtvio šaulių kuopa ir iš Borden karo bazės atvykę Lietuvos karininkai.

– Delhi apylinkės Lietuvos kariuomenės šventė buvo atšvęsta lapkričio 23, šeštadienį. Šv. Kazimiero šventovėje 3 v.p.p. Mišias aukojo ir pamokslą sakė Tauragės įgulos kapelionas kpt. kun. Remigijus Monstvilas. Pamaldose dalyvavo Lietuvos karininkai iš Borden karo bazės, o per Mišias giedojo Algio Ulbino vadovaujamas Wasaga Beach miesto lietuvių choras "Bočiai". Po pamaldų minėjime meninę programą atliko choras "Bočiai".

– Ateinantį savaitgalį bus renkama antroji rinkliava Kanados vyskupų reikalams Lietuvos kankinių, Gerojo Ganytojo ir Šv. Kazimiero šventovėse.

– Sutvirtinimo sakramento pasiruošimui registracija vyksta klebonijoje tel. 905 277-1270 arba sekmadieniais po Mišių zakristijoje. Registruojami visi vaikučiai, kuriems ateinančiais metais sueina 12 m., arba yra vyresni.

– Jaunų šeimų sekcija rengia vaikų Kalėdų eglutę gruodžio 15, sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių Anapilio salėje. Bilietus galima užsisakyti pas Zitą Kružikienę tel. 905 608-1153.

– Anapilio sodybos vaikų choras "Gintarėliai", vadovaujamas Deimantės Grigutienės, ruošiasi dalyvauti Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventėje, kuri vyks 2003 m. liepos mėnesį Lietuvoje. Galinčius "Gintarėlių" kelionę į šventę paremti aukomis, prašome aukoti per mūsų parapiją. Aukotojams bus išduodami pakvitavimai atleidimui nuo pajamų mokesčių.

– KLKM draugijos Lietuvos kankinių šventovės skyrius rengia savo metinę Marijos Nekalto Prasidėjimo šventę gruodžio 8, sekmadienį. Skyriaus narės iškilmingai su savo vėliava dalyvaus 11 v.r. Mišiose, o po Mišių Anapilio parodų salėje įvyks susirinkimas su menine programa, vaišėmis bei loterija. Visi kviečiami dalyvauti.

– Adventinis susikaupimas Lietuvos kankinių šventovėje bus gruodžio 21 ir 22 d.d. Susikaupimą ves Hamiltono AV par. klebonas kun. Juozapas Žukauskas, OFM. Susikaupimo tvarka: gruodžio 21, šeštadienį, 11 v.r. Mišios su pamokslu (Anapilio autobusėlis tą dieną maldininkus paims nuo Islington požeminių traukinių stoties 10.30 v.r. ir parveš atgal po pamaldų); gruodžio 22, sekmadienį – pamokslai sekmadieninių Mišių metu. Išpažinčių bus klausoma prieš ir po Mišių.

– Adventinis susikaupimas Delhi Šv. Kazimiero šventovėje bus gruodžio 21, šeštadienį, 3 v.p.p. Susikaupimą ves Hamiltono AV par. klebonas kun. Juozapas Žukauskas, OFM. Išpažinčių bus klausoma prieš ir po Mišių.

– Adventinis susikaupimas Gerojo Ganytojo šventovėje bus gruodžio 22, sekmadienį, 2 v.p.p. Susikaupimą ves Hamiltono AV par. klebonas kun. Juozapas Žukauskas, OFM. Išpažinčių bus klausoma prieš ir po Mišių.

– Paremkite Vilniaus kunigų seminariją, įsigydami Anapilio knygyne seminarijos giesmių garsaplokštę už $20.

– Mišios gruodžio 1, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Justiną, Aloyzą Ramonus ir Mariją, Boleslovą Liškauskus; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už Ulbinų mirusius; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje lapkričio 30, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Teresę Astrauskienę.

Išganytojo parapijos žinios

– Ateinantį sekmadienį Pirmo Advento pamaldos su Šv. Komunija 9.30 v. ryto. Pamaldų metu vyks sekmadienio tikybos pamokos vaikučiams.

– Praeitą sekmadienį pamaldose buvo prisiminti: a.a. Liudas Monstvilas, Antanas Pūkas, Jurgis Unguraitis, Petras Šernas ir Erika Šernienė.

Maironio mokyklos žinios

– Dėmesio, tėveliai! Šį šeštadienį, lapkričio 30, 9.15 v.r. mokykloj bus visuotinis tėvų susirinkimas. Prašom visus dalyvauti.

– Mūsų Kalėdų eglutė rengiama gruodžio 14 d. mokyklos auditorijoj. Maloniai kviečiame visus – tėvelius ir kitus.

– Gruodžio 21, 28 ir sausio 4 d.d. pamokų nebus – Kalėdų atostogos. Grįžtam prie knygų sausio 11 d. naujaisiais 2003-siais metais.

Živilė

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį per visas Mišias Kristaus Valdovo šventės tema pamokslus sakė kun. Algirdas Malakauskis, OFM, o per 10.30 v.r. Mišias giedojo parapijos jaunimo choras.

– Parapijos prieškalėdinį susikaupimą gruodžio 13-15 d.d. ves kun. A. Malakauskis, OFM, o "Vilnius Manor" gyventojams gruodžio 10-11 d.d.

– Br. Petrui Šarkai, OFM, diakonato šventimus suteiks vysk. P. Baltakis, OFM, gruodžio 15 d. per 10.30 v.r. Mišias.

– KLKM metinė šventė įvyks gruodžio 8 d. Narės su savo vėliava organizuotai dalyvaus 12 v.d. Mišiose. Po Mišių parapijos salėj bus apagė/pietūs, diakono dr. K. Ambrozaičio paskaita apie Mariją ir meninė programa, kurią atliks L. Turūtaitė ir V. Mašalas.

– Lapkričio 20 d. palaidota a.a. dr. Gražina Girdauskaitė-Szabo, 63 m. Paliko vyrą Joseph ir sūnų Neil-Edward. Lapkričio 23 d. palaidotas a.a. Antanas Kairys, 87 m. Paliko seserį Genovaitę Toronte ir brolį Adolfą su šeima Lietuvoje.

– Parapijos tarybos labdaros sekcija kviečia žmones paaukoti žieminių drabužių ir batų vaikams. Daugiau žinių šiuo reikalu teikia B. Čepaitienė, 416 621-2343, dr. J. Čuplinskienė, 416 533-7425 ir D. Nausėdienė, 416 231-1423.

– Parapijos 50-mečio renginių planavimo komitetas, vadovaujamas parapijos tarybos pirmininkės Jūratės Neimanienės, nutarė 50-mečio paminėjimą pradėti 2003 m. per Velykas ir užbaigti Kristaus Valdovo švente. Jubiliejinis savaitgalis su iškilminga vakariene bus spalio 18 d., iškilmingos Mišios ir priėmimas spalio 19 d., 3 v.p.p. Parapijos jubiliejaus šūkis "Jėzau, keliauk kartu su mumis!"

– Mišios sekmadienį, gruodžio 1: 8 v.r. už a.a. Stasį Žvirblį; 9.15 v.r. už a.a. Juozą Mačiulį; 10.30 v.r. už a.a. Vladą Kobelskį, už a.a. Simaną Staškevičių, už a.a. Petronėlę Poškienę; 12 v.d. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Ambasados pranešimas

Pakartotinai informuojame, jog 2002 m. gruodžio 22 d. įvyks Lietuvos respublikos Prezidento rinkimai. Ambasada jau pradėjo rinkėjų, dalyvaujančių būsimuose rinkimuose, registraciją. Duomenis apie save LR piliečiai gali pranešti asmeniškai, atvykdami į Ambasadą ir pateikdami galiojantį LR piliečio pasą, arba atsiųsti paštu. Registruojantis paštu, reikalinga atsiųsti LR piliečio paso puslapių, kuriuose yra pateikti aukščiau nurodyti duomenys, kopijas bei savo dabartinį gyvenamosios vietos adresą.

Jei turite klausimų, prašome skambinti ambasados telefonu: (613) 567-5458 arba atsiųsti elektroninę žinutę adresu: litemb@storm.ca

Lietuvių Namų žinios

– Lapkričio 24 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 270 svečių. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino vyrų būrelio pirm. T. Stanulis. Svečių knygoje pasirašė Daiva Augaitytė iš Vankuverio ir Kristina Gaigalienė iš Vilniaus.

– LN valdybos posėdis lapkričio 27, trečiadienį, 7 v.v. Lietuvių Namų seklyčioje.

– Kalėdų švenčių proga savo artimuosius, gimines bei draugus galima pradžiuginti, dovanojant jiems lietuvišką vaizdąjuostę. L.N. Kultūros komisija yra įsigijusi įvairių vaizdąjuosčių: teatrų, spektaklių, filmų vaikams, apie Lietuvos nuostabią gamtą ir t.t. Skambinti S. Pabricienei, tel. 416 762-5419.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namų statybai a.a. dr. Gražinos Girdauskaitės-Szabo atminimui aukojo: $50 – L. Balsienė ir $20 – A. P. Skilandžiūnai. A. a. Jono Arštikaičio atminimui $100 aukojo V. Šipelis. Po $200 aukojo Vasagos moterų būrelis ir K. E. Gudinskai; $100 – A. Augaitis; $50 – P. Lukošius. Slaugos namų komitetas dėkoja visiems už aukas. Jos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

A. a. Vidos Mockuvienės vienerių metų mirties atminimui pagerbti velionės vyras Feliksas Mockus *Tėviškės žiburiams* aukojo $100.

Savo mirusių tėvų ir giminių atminimui T. ir J. Andrukaičiai *Tėviškės žiburiams* aukojo $100.

Toronto Prisikėlimo parapijos sukaktuvininkai pranciškonai, pagerbti 2002 m. spalio 19 d. parapijos vakarienėje. 1. Klebonas kun. Augustinas Simanavičius, OFM, sulaukęs 40 metų kunigystės sukakties. 2. Kun. Eugenijus Jurgutis, OFM, sulaukęs 50 metų kunigystės sukakties. 3. Kun. Pijus Šarpnickas, OFM, sulaukęs irgi 50 metų kunigystės sukakties. 4. Meninės programos atlikėjai: (iš kairės): akompaniatorė Ilona Beresnevičienė, saksofonistas Daniel Rubinoff, solistė Indrė Viskontaitė Nuotr. D. Puterienės

BALTIEČIŲ CHORŲ

VOLUNGĖ - DZIRKSTS - ESTONIA - VOX FINLANDIAE

KALĖDINĖS MUZIKOS KONCERTAS

"Baltic Noël"

š.m. gruodžio 1, sekmadienį, 4.30 v.p.p.

Metropolitan United Church,
56 Queen Street East (prie Church g.), Toronto

Bilietai užsakomi pas **Žibutę Janeliūnienę tel. 416 207-0819**
Įėjimas – $30 asmeniui.

VISI KVIEČIAMI DALYVAUTI

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

ANAPILYJE

su orkestru "Major Music"

gruodžio 31, antradienį, nuo 7 valandos vakaro

* Šilta vakarienė su vynu 7.30 v.v. (punktualiai)
* Šalti užkandžiai po 12 valandos nakties
* Nemokamas baras * Šampanas, puikiai išpuošta salė

Stalus rezervuoti sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir vakarais pas **Reginą Celejewską tel. 416 231-8832.**

Visus dalyvauti maloniai kviečia –

Anapilio parapijos tarybos administracinė sekcija

2003

Naujų metų sutikimas

TORONTO PRISIKĖLIMO PARAPIJOS SALĖJE

VAKARO PROGRAMOJE:

6.30 v.v.– Šv. Mišios; 7 v.v. – kokteiliai; 8 v.v. – šilta vakarienė su vynu; 11.30 v.v. – šalti užkandžiai.

ŠAMPANAS * ŠOKIAMS – ORKESTRAS * YPATINGAI GRAŽIAI IŠPUOŠTA SALĖ

*Bilietus rezervuoti pas **J. VINGELIENĘ, tel. 416 233-8108** ar sekmadieniais po Mišių.*

Rengia – Prisikėlimo parapijos statybos vajaus komitetas

***TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ* administracija prieškalėdiniu laikotarpiu bus atidaryta nuo lapkričio 17 iki gruodžio 8 d., sekmadieniais, po 9.30 v.r. pamaldų iki maždaug 1 v.p.p. Bus galima sutvarkyti prenumeratas, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinimus, užsakyti *TŽ* kaip dovaną savo bičiuliams.**

Toronto tautodailės taryba šiemet miesto rotušėje vėl rengia 38-ąjį tautybių kalėdinį festivalį "Christmas Around the World" gruodžio 7-8 d.d. nuo 12 v.p.p. Įėjimas nemokamas. Įvairių kultūrinių grupių kalėdinių eglučių ir papuošalų paroda "Deck the Halls" prasidės ketvirtadienį, gruodžio 5 Toronto policijos būstinėje (40 College St.) ir vyks visą mėnesį.

A. a. Bernardo Geležiūno atminimui žmona Rosalyn Geležiūnienė *Tėviškės žiburiams* aukojo $50.

Išeivijos lietuvių klerikų studijų fondui $3,100 aukojo Staškevičių šeima (a.a. Eugenijos Staškevičienės XXII metinių proga).

Sovietmečio disidentas, Sibiro (Magadano lagerio) tremtinys, Lietuvos laisvės lygos įkūrėjas, Žmogaus teisių gynėjas

Antanas Terleckas

SKAITYS PASKAITĄ

HAMILTONO JAUNIMO CENTRE:

gruodžio 1, sekmadienį, 12 v.d.

TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE:

gruodžio 8, sekmadienį, 2.30 v.p.p.

Nepraleiskite progos išgirsti ir pabendrauti su šiuo žymiu asmenimi, daug prisidėjusiu kovoje dėl Lietuvos išlaisvinimo. Įėjimas $10.

Rengia Toronto Lietuvių Namų kultūrinė komisija

A. a. dr. Gražinos Girdauskaitės-Szabo atminimui, užjausdami vyrą Joseph, sūnų Neil-Edvardą, *Kovai su vėžiu ir džiova* sergantiems vaikams ir tremtiniams Lietuvoje aukojo: $100 – M. D. Moore; $30 – dr. J. ir E. Čuplinskai; $25 – G. L. Matukai; $20 – V. J. Janulaičiai, E. J. Bukšaičiai, V. P. Melnykai, D. G. Garbaliauskai, A. R. Kalendros. **D.K. ir M.P.**

Atitaisymas. *TŽ* 46 nr. aukų Slaugos namams sąraše išspausdinta $50 aukojo L. Turūtaitė. Turi būti I. Turūtienė. Klaida įvyko dėl neaiškaus rankšraščio. Atsiprašome.

MONTREAL QUE

Lietuviška prakartėlė pagaliau atsirado Šv. Juozapo Oratorijos kalėdinių prakartėlių muziejuje. Jei kas lankysite šią Oratoriją, nepamirškite aplankyti to muziejaus, kur nr. 201 įrengta lietuviška prakartėlė. Tai Micheline ir Algio Beniušių ilgamečio rūpesčio rezultatas.

Kalėdaičių (plotkelių) galima gauti pas Aušros Vartų parapijos kleboną kun. Ričardą Birbilą klebonijoje, šventovės zakristijoje arba parapijos salėje.

Montrealio lituanistinė mokykla š.m. gruodžio 15, sekmadienį, po pamaldų rengia Kalėdų eglutę. Bus dainos, deklamacijos. Tiesiog iš Lietuvos atvyks Kalėdų senelis. Bus vaišės, o Kalėdų senelis apdovanos visus vaikučius, nepaisant, ar jie lanko lietuvišką mokyklą, ar ne. Mokytojams eglutę rengti padės tėvų komitetas, kurį sudaro: pirmininkė Živilė Jurkutė-Blayney, vicepirmininkė Loreta Čičinskaitė-Castenheiro, iždininkė Rima Jurkutė-Piečaitienė. Į šį smagų renginį maloniai kviečiami visi.

Katalikės moterys gruodžio 5 d. švenčia savo metinę šventę ir kviečia visuomenę tame renginyje dalyvauti (žiūr. skelbimą). **B.S.**

A.a. Mečio Makausko atminimui pagerbti "Vaiko tėviškės namams" aukojo: $50 – Iz. Mališka, M. Leonardi, Deloitte Consulting; $40 – St. R. A. Ališauskai, R. Zenkoski, H. Kwietkowski, Br. Makauskienė; $25 – Br. D. Staškevičiai; $20 – St. Skučienė, E. Kudžmienė, R. Pocauskienė, D. Mozuraitienė, Z. A. Burkšaičiai; $10 – J. Blauzdžiūnienė, K. Mickus.

A.a. Stefanijos Puzarauskienės atminimui aukojo: $25 – D. Smilgevičienė; $20 – D. Danienė (Otava).

Dėkoja – **KLKM dr-jos Montrealio skyrius**

KLKM dr-jos Montrealio skyriaus

METINĖ ŠVENTĖ

įvyks 2002 m. gruodžio 8 d., sekmadienį

Aušros Vartų parapijos patalpose

11 val. šv. Mišios draugijos intencija

SALĖJE meninė programa – *montažas "Metų laikai", atlieka torontiečių VIOLETOS ir VALDO RAMANAUSKŲ*

muzikinis vienetas *pietūs * loterija

Auka – $15, vaikams iki 12 m. – $8

Kviečiame visus aktyviai dalyvauti – VALDYBA

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 *FAX: 766-1349*

MARIS FINE JEWELLERY • BALTIETIŠKI PAPUOŠALAI

IEŠKOTE ŠVENTĖMS DOVANŲ?
aplankykite mūsų tinklapį: www.auskari.com

APYRANKĖS • ŽIEDAI • SAGĖS • AUSKARAI

Tel. 416-767-6969 arba 1-877-auskari

PRISTATYMAS NEMOKAMAS

MARIS FINE JEWELLERY • BALTIETIŠKI PAPUOŠALAI

Surf the Lithuanian Internet like never before

Are you wondering if your emails written in Lithuanian can be deciphered at the other end? Enjoy reading Lithuanian online newspapers, participate in online discussion forums and surf Lithuanian Web pages without the *gobbledygook*. Software works with all versions of Windows and Macintosh and comes with free lifetime technical support.

DekSoft Solutions

www.deksoft.com/go/tevzib2
Quote "tevzib2" to receive a 10% discount
27 Gissing St, Blackburn, VIC 3130 AUSTRALIA
info@deksoft.com Fax +61 419 247 678

Papildymas – *TŽ* nr. 46 aprašyme apie KLB 50-mečio sukaktuvinius renginius turėjo būti paminėta, kad "Rugiapjūtės" popietėje šalia kitų chorų dalyvavo ir "Aro" bei "Dainos" chorų nariai.

A. a. Algio Rimo šeimai pageidaujant Tautos fonde steigiamas *Algio Rimo švietimo fondas.* Aukas prašome siųsti adresu: Lithuanian National Foundation, Inc., Algio Rimo fondas, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207-1910, U.S.A. Nuo mokesčių atleidimo nr. 51-0172223.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

- **ATLIEKAME: staliaus, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus**
- **ĮRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves**
- **STATOME: verandas, tvoras**
- **DENGIAME stogus.**

GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ

Skambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

tel. (905) 848-9628

nešiojamas (416) 560-0122

LIETUVĖ MOTERIS gali prižiūrėti pagyvenusius asmenis, padėti buityje. Turi patirties, rekomendacijas. Pageidautina gyventi kartu. Skambinti tel. 647 298-7972.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

LIETUVIŲ SLAUGOS NAMAMS "Labdara" reikalingi savanoriai, kurie mokėtų dirbti su tinklapiu (website). Skambinti Irenai Baziliauskienei į "Labdarą" tel. 416 232-2112 (ext. 403) arba į namus, tel. 905 279-8226. Taip pat slaugos namams reikalingas pianinas. Galinčius paaukoti prašome skambinti aukščiau nurodytais telefonais.

KOSMETOLOGO PASLAUGOS: manikiūras, pedikiūras; vaškavimas (waxing), veido kaukės, valymas ir gydymas. Skambinti: tel. 905 795-7872. Nešiojamas tel. 416 817-2215.

spausk interactive

- Interneto svetainių kūryba
- Reklama
- Kompiuterių konsultacijos
- Video ir audio paslaugos

tel. 416-534-9191

www.spausk.com

TORONTO ONT

Anapilio žinios

– Lapkričio 24, sekmadienį, Lietuvos kankinių šventovėje paminėta Lietuvos kariuomenės šventė. Ta proga pamokslus sakė Tauragės įgulos kapelionas kpt. kun. Remigijus Monstvilas. 11 v.r. Mišiose iškilmingai dalyvavo su savo vėliava Toronto Vl. Pūtvio šaulių kuopa ir iš Borden karo bazės atvykę Lietuvos karininkai.

– Delhi apylinkės Lietuvos kariuomenės šventė buvo atšvęsta lapkričio 23, šeštadienį. Šv. Kazimiero šventovėje 3 v.p.p. Mišias aukojo ir pamokslą sakė Tauragės įgulos kapelionas kpt. kun. Remigijus Monstvilas. Pamaldose dalyvavo Lietuvos karininkai iš Borden karo bazės, o per Mišias giedojo Algio Ulbino vadovaujamas Wasaga Beach miesto lietuvių choras "Bočiai". Po pamaldų minėjime meninę programą atliko choras "Bočiai".

– Ateinantį savaitgalį bus renkama antroji rinkliava Kanados vyskupų reikalams Lietuvos kankinių, Gerojo Ganytojo ir Šv. Kazimiero šventovėse.

– Sutvirtinimo sakramento pasiruošimui registracija vyksta klebonijoje tel. 905 277-1270 arba sekmadieniais po Mišių zakristijoje. Registruojami visi vaikučiai, kuriems ateinančiais metais sueina 12 m., arba yra vyresni.

– Jaunų šeimų sekcija rengia vaikų Kalėdų eglutę gruodžio 15, sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių Anapilio salėje. Bilietus galima užsisakyti pas Zitą Kružikienę tel. 905 608-1153.

– Anapilio sodybos vaikų choras "Gintarėliai", vadovaujamas Deimantės Grigutienės, ruošiasi dalyvauti Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventėje, kuri vyks 2003 m. liepos mėnesį Lietuvoje. Galinčius "Gintarėlių" kelionę į šventę paremti aukomis, prašome aukoti per mūsų parapiją. Aukotojams bus išduodami pakvitavimai atleidimui nuo pajamų mokesčių.

– KLKM draugijos Lietuvos kankinių šventovės skyrius rengia savo metinę Marijos Nekalto Prasidėjimo šventę gruodžio 8, sekmadienį. Skyriaus narės iškilmingai su savo vėliava dalyvaus 11 v.r. Mišiose, o po Mišių Anapilio parodų salėje įvyks susirinkimas su menine programa, vaišėmis bei loterija. Visi kviečiami dalyvauti.

– Adventinis susikaupimas Lietuvos kankinių šventovėje bus gruodžio 21 ir 22 d.d. Susikaupimą ves Hamiltono AV par. klebonas kun. Juozapas Žukauskas, OFM. Susikaupimo tvarka: gruodžio 21, šeštadienį, 11 v.r. Mišios su pamokslu (Anapilio autobusėlis tą dieną maldininkus paims nuo Islington požeminių traukinių stoties 10.30 v.r. ir parveš atgal po pamaldų); gruodžio 22, sekmadienį – pamokslai sekmadieninių Mišių metu. Išpažinčių bus klausoma prieš ir po Mišių.

– Adventinis susikaupimas Delhi Šv. Kazimiero šventovėje bus gruodžio 21, šeštadienį, 3 v.p.p. Susikaupimą ves Hamiltono AV par. klebonas kun. Juozapas Žukauskas, OFM. Išpažinčių bus klausoma prieš ir po Mišių.

– Adventinis susikaupimas Gerojo Ganytojo šventovėje bus gruodžio 22, sekmadienį, 2 v.p.p. Susikaupimą ves Hamiltono AV par. klebonas kun. Juozapas Žukauskas, OFM. Išpažinčių bus klausoma prieš ir po Mišių.

– Paremkite Vilniaus kunigų seminariją, įsigydami Anapilio knygyne seminarijos giesmių garsaplokštę už $20.

– Mišios gruodžio 1, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Justiną, Aloyzą Ramonus ir Mariją, Boleslovą Liškauskus; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už Ulbinų mirusius; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje lapkričio 30, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Teresę Astrauskienę.

Išganytojo parapijos žinios

– Ateinantį sekmadienį Pirmo Advento pamaldos su Šv. Komunija 9.30 v. ryto. Pamaldų metu vyks sekmadienio tikybos pamokos vaikučiams.

– Praeitą sekmadienį pamaldose buvo prisiminti: a.a. Liudas Monstvilas, Antanas Pūkas, Jurgis Unguraitis, Petras Šernas ir Erika Šernienė.

Maironio mokyklos žinios

– Dėmesio, tėveliai! Šį šeštadienį, lapkričio 30, 9.15 v.r. mokykloj bus visuotinis tėvų susirinkimas. Prašom visus dalyvauti.

– Mūsų Kalėdų eglutė rengiama gruodžio 14 d. mokyklos auditorijoj. Maloniai kviečiame visus – tėvelius ir kitus.

– Gruodžio 21, 28 ir sausio 4 d.d. pamokų nebus – Kalėdų atostogos. Grįžtam prie knygų sausio 11 d. naujaisiais 2003-siais metais.

Živilė

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį per visas Mišias Kristaus Valdovo šventės tema pamokslus sakė kun. Algirdas Malakauskis, OFM, o per 10.30 v.r. Mišias giedojo parapijos jaunimo choras.

– Parapijos prieškalėdinį susikaupimą gruodžio 13-15 d.d. ves kun. A. Malakauskis, OFM, o "Vilnius Manor" gyventojams gruodžio 10-11 d.d.

– Br. Petrui Šarkai, OFM, diakonato šventimus suteiks vysk. P. Baltakis, OFM, gruodžio 15 d. per 10.30 v.r. Mišias.

– KLKM metinė šventė įvyks gruodžio 8 d. Narės su savo vėliava organizuotai dalyvaus 12 v.d. Mišiose. Po Mišių parapijos salėj bus apagė/pietūs, diakono dr. K. Ambrozaičio paskaita apie Mariją ir meninė programa, kurią atliks L. Turūtaitė ir V. Mašalas.

– Lapkričio 20 d. palaidota a.a. dr. Gražina Girdauskaitė-Szabo, 63 m. Paliko vyrą Joseph ir sūnų Neil-Edward. Lapkričio 23 d. palaidotas a.a. Antanas Kairys, 87 m. Paliko seserį Genovaitę Toronte ir brolį Adolfą su šeima Lietuvoje.

– Parapijos tarybos labdaros sekcija kviečia žmones paaukoti žieminių drabužių ir batų vaikams. Daugiau žinių šiuo reikalu teikia B. Čepaitienė, 416 621-2343, dr. J. Čuplinskienė, 416 533-7425 ir D. Nausėdienė, 416 231-1423.

– Parapijos 50-mečio renginių planavimo komitetas, vadovaujamas parapijos tarybos pirmininkės Jūratės Neimanienės, nutarė 50-mečio paminėjimą pradėti 2003 m. per Velykas ir užbaigti Kristaus Valdovo švente. Jubiliejinis savaitgalis su iškilminga vakariene bus spalio 18 d., iškilmingos Mišios ir priėmimas spalio 19 d., 3 v.p.p. Parapijos jubiliejaus šūkis "Jėzau, keliauk kartu su mumis!"

– Mišios sekmadienį, gruodžio 1: 8 v.r. už a.a. Stasį Žvirblį; 9.15 v.r. už a.a. Juozą Mačiulį; 10.30 v.r. už a.a. Vladą Kobelskį, už a.a. Simaną Staškevičių, už a.a. Petronėlę Poškienę; 12 v.d. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Ambasados pranešimas

Pakartotinai informuojame, jog 2002 m. gruodžio 22 d. įvyks Lietuvos respublikos Prezidento rinkimai. Ambasada jau pradėjo rinkėjų, dalyvaujančių būsimuose rinkimuose, registraciją. Duomenis apie save LR piliečiai gali pranešti asmeniškai, atvykdami į Ambasadą ir pateikdami galiojantį LR piliečio pasą, arba atsiųsti paštu. Registruojantis paštu, reikalinga atsiųsti LR piliečio paso puslapių, kuriuose yra pateikti aukščiau nurodyti duomenys, kopijas bei savo dabartinį gyvenamosios vietos adresą.

Jei turite klausimų, prašome skambinti ambasados telefonu: (613) 567-5458 arba atsiųsti elektroninę žinutę adresu: litemb@storm.ca

Lietuvių Namų žinios

– Lapkričio 24 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 270 svečių. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino vyrų būrelio pirm. T. Stanulis. Svečių knygoje pasirašė Daiva Augaitytė iš Vankuverio ir Kristina Gaigalienė iš Vilniaus.

– LN valdybos posėdis lapkričio 27, trečiadienį, 7 v.v. Lietuvių Namų seklyčioje.

– Kalėdų švenčių proga savo artimuosius, gimines bei draugus galima pradžiuginti, dovanojant jiems lietuvišką vaizdąjuostę. L.N. Kultūros komisija yra įsigijusi įvairių vaizdąjuosčių: teatrų, spektaklių, filmų vaikams, apie Lietuvos nuostabią gamtą ir t.t. Skambinti S. Pabricienei, tel. 416 762-5419.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namų statybai a.a. dr. Gražinos Girdauskaitės-Szabo atminimui aukojo: $50 – L. Balsienė ir $20 – A. P. Skilandžiūnai. A. a. Jono Arštikaičio atminimui $100 aukojo V. Šipelis. Po $200 aukojo Vasagos moterų būrelis ir K. E. Gudinskai; $100 – A. Augaitis; $50 – P. Lukošius. Slaugos namų komitetas dėkoja visiems už aukas. Jos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

A. a. Vidos Mockuvienės vienerių metų mirties atminimui pagerbti velionės vyras Feliksas Mockus *Tėviškės žiburiams* aukojo $100.

Savo mirusių tėvų ir giminių atminimui T. ir J. Andrukaičiai *Tėviškės žiburiams* aukojo $100.

Toronto Prisikėlimo parapijos sukaktuvininkai pranciškonai, pagerbti 2002 m. spalio 19 d. parapijos vakarienėje. 1. Klebonas kun. Augustinas Simanavičius, OFM, sulaukęs 40 metų kunigystės sukakties. 2. Kun. Eugenijus Jurgutis, OFM, sulaukęs 50 metų kunigystės sukakties. 3. Kun. Pijus Šarpnickas, OFM, sulaukęs irgi 50 metų kunigystės sukakties. 4. Meninės programos atlikėjai: (iš kairės): akompaniatorė Ilona Beresnevičienė, saksofonistas Daniel Rubinoff, solistė Indrė Viskontaitė Nuotr. D. Puterienės

BALTIEČIŲ CHORŲ

VOLUNGĖ - DZIRKSTS - ESTONIA - VOX FINLANDIAE

KALĖDINĖS MUZIKOS KONCERTAS

"Baltic Noël"

š.m. gruodžio 1, sekmadienį, 4.30 v.p.p.

Metropolitan United Church,
56 Queen Street East (prie Church g.), Toronto

Bilietai užsakomi pas **Žibutę Janeliūnienę tel. 416 207-0819**
Įėjimas – $30 asmeniui.

VISI KVIEČIAMI DALYVAUTI

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

ANAPILYJE

su orkestru "Major Music"

gruodžio 31, antradienį, nuo 7 valandos vakaro

* Šilta vakarienė su vynu 7.30 v.v. (punktualiai)
* Šalti užkandžiai po 12 valandos nakties
* Nemokamas baras * Šampanas, puikiai išpuošta salė

Stalus rezervuoti sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir vakarais pas **Reginą Celejewską tel. 416 231-8832.**

Visus dalyvauti maloniai kviečia –

Anapilio parapijos tarybos administracinė sekcija

2003

Naujų metų sutikimas

TORONTO PRISIKĖLIMO PARAPIJOS SALĖJE

VAKARO PROGRAMOJE:

6.30 v.v.– Šv. Mišios; 7 v.v. – kokteiliai; 8 v.v. – šilta vakarienė su vynu; 11.30 v.v. – šalti užkandžiai.

ŠAMPANAS * ŠOKIAMS – ORKESTRAS * YPATINGAI GRAŽIAI IŠPUOŠTA SALĖ

*Bilietus rezervuoti pas **J. VINGELIENĘ, tel. 416 233-8108** ar sekmadieniais po Mišių.*

Rengia – Prisikėlimo parapijos statybos vajaus komitetas

***TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ* administracija prieškalėdiniu laikotarpiu bus atidaryta nuo lapkričio 17 iki gruodžio 8 d., sekmadieniais, po 9.30 v.r. pamaldų iki maždaug 1 v.p.p. Bus galima sutvarkyti prenumeratas, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinimus, užsakyti *TŽ* kaip dovaną savo bičiuliams.**

Toronto tautodailės taryba šiemet miesto rotušėje vėl rengia 38-ąjį tautybių kalėdinį festivalį "Christmas Around the World" gruodžio 7-8 d.d. nuo 12 v.p.p. Įėjimas nemokamas. Įvairių kultūrinių grupių kalėdinių eglučių ir papuošalų paroda "Deck the Halls" prasidės ketvirtadienį, gruodžio 5 Toronto policijos būstinėje (40 College St.) ir vyks visą mėnesį.

A. a. Bernardo Geležiūno atminimui žmona Rosalyn Geležiūnienė *Tėviškės žiburiams* aukojo $50.

Išeivijos lietuvių klerikų studijų fondui $3,100 aukojo Staškevičių šeima (a.a. Eugenijos Staškevičienės XXII metinių proga).

Sovietmečio disidentas, Sibiro (Magadano lagerio) tremtinys, Lietuvos laisvės lygos įkūrėjas, Žmogaus teisių gynėjas

Antanas Terleckas

SKAITYS PASKAITĄ

HAMILTONO JAUNIMO CENTRE:

gruodžio 1, sekmadienį, 12 v.d.

TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE:

gruodžio 8, sekmadienį, 2.30 v.p.p.

Nepraleiskite progos išgirsti ir pabendrauti su šiuo žymiu asmenimi, daug prisidėjusiu kovoje dėl Lietuvos išlaisvinimo. Įėjimas $10.

Rengia Toronto Lietuvių Namų kultūrinė komisija

A. a. dr. Gražinos Girdauskaitės-Szabo atminimui, užjausdami vyrą Joseph, sūnų Neil-Edvardą, *Kovai su vėžiu ir džiova* sergantiems vaikams ir tremtiniams Lietuvoje aukojo: $100 – M. D. Moore; $30 – dr. J. ir E. Čuplinskai; $25 – G. L. Matukai; $20 – V. J. Janulaičiai, E. J. Bukšaičiai, V. P. Melnykai, D. G. Garbaliauskai, A. R. Kalendros. **D.K. ir M.P.**

Atitaisymas. *TŽ* 46 nr. aukų Slaugos namams sąraše išspausdinta $50 aukojo L. Turūtaitė. Turi būti I. Turūtienė. Klaida įvyko dėl neaiškaus rankšraščio. Atsiprašome.

MONTREAL QUE

Lietuviška prakartėlė pagaliau atsirado Šv. Juozapo Oratorijos kalėdinių prakartėlių muziejuje. Jei kas lankysite šią Oratoriją, nepamirškite aplankyti to muziejaus, kur nr. 201 įrengta lietuviška prakartėlė. Tai Micheline ir Algio Beniušių ilgamečio rūpesčio rezultatas.

Kalėdaičių (plotkelių) galima gauti pas Aušros Vartų parapijos kleboną kun. Ričardą Birbilą klebonijoje, šventovės zakristijoje arba parapijos salėje.

Montrealio lituanistinė mokykla š.m. gruodžio 15, sekmadienį, po pamaldų rengia Kalėdų eglutę. Bus dainos, deklamacijos. Tiesiog iš Lietuvos atvyks Kalėdų senelis. Bus vaišės, o Kalėdų senelis apdovanos visus vaikučius, nepaisant, ar jie lanko lietuvišką mokyklą, ar ne. Mokytojams eglutę rengti padės tėvų komitetas, kurį sudaro: pirmininkė Živilė Jurkutė-Blayney, vicepirmininkė Loreta Čičinskaitė-Castenheiro, iždininkė Rima Jurkutė-Piečaitienė. Į šį smagų renginį maloniai kviečiami visi.

Katalikės moterys gruodžio 5 d. švenčia savo metinę šventę ir kviečia visuomenę tame renginyje dalyvauti (žiūr. skelbimą). **B.S.**

A.a. Mečio Makausko atminimui pagerbti "Vaiko tėviškės namams" aukojo: $50 – Iz. Mališka, M. Leonardi, Deloitte Consulting; $40 – St. R. A. Ališauskai, R. Zenkoski, H. Kwietkowski, Br. Makauskienė; $25 – Br. D. Staškevičiai; $20 – St. Skučienė, E. Kudžmienė, R. Pocauskienė, D. Mozuraitienė, Z. A. Burkšaičiai; $10 – J. Blauzdžiūnienė, K. Mickus.

A.a. Stefanijos Puzarauskienės atminimui aukojo: $25 – D. Smilgevičienė; $20 – D. Danienė (Otava).

Dėkoja – **KLKM dr-jos Montrealio skyrius**

KLKM dr-jos Montrealio skyriaus

METINĖ ŠVENTĖ

įvyks 2002 m. gruodžio 8 d., sekmadienį

Aušros Vartų parapijos patalpose

11 val. šv. Mišios draugijos intencija

SALĖJE meninė programa – *montažas "Metų laikai", atlieka torontiečių VIOLETOS ir VALDO RAMANAUSKŲ*

muzikinis vienetas *pietūs * loterija

Auka – $15, vaikams iki 12 m. – $8

Kviečiame visus aktyviai dalyvauti – VALDYBA

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 *FAX: 766-1349*

MARIS FINE JEWELLERY • BALTIETIŠKI PAPUOŠALAI

IEŠKOTE ŠVENTĖMS DOVANŲ?
aplankykite mūsų tinklapį: www.auskari.com

APYRANKĖS • ŽIEDAI • SAGĖS • AUSKARAI

Tel. 416-767-6969 arba 1-877-auskari

PRISTATYMAS NEMOKAMAS

MARIS FINE JEWELLERY • BALTIETIŠKI PAPUOŠALAI

Surf the Lithuanian Internet like never before

Are you wondering if your emails written in Lithuanian can be deciphered at the other end? Enjoy reading Lithuanian online newspapers, participate in online discussion forums and surf Lithuanian Web pages without the *gobbledygook*. Software works with all versions of Windows and Macintosh and comes with free lifetime technical support.

DekSoft Solutions

www.deksoft.com/go/tevzib2
Quote "tevzib2" to receive a 10% discount
27 Gissing St, Blackburn, VIC 3130 AUSTRALIA
info@deksoft.com Fax +61 419 247 678

Papildymas – *TŽ* nr. 46 aprašyme apie KLB 50-mečio sukaktuvinius renginius turėjo būti paminėta, kad "Rugiapjūtės" popietėje šalia kitų chorų dalyvavo ir "Aro" bei "Dainos" chorų nariai.

A. a. Algio Rimo šeimai pageidaujant Tautos fonde steigiamas *Algio Rimo švietimo fondas.* Aukas prašome siųsti adresu: Lithuanian National Foundation, Inc., Algio Rimo fondas, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207-1910, U.S.A. Nuo mokesčių atleidimo nr. 51-0172223.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

- **ATLIEKAME: staliaus, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus**
- **ĮRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves**
- **STATOME: verandas, tvoras**
- **DENGIAME stogus.**

GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ

Skambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

tel. (905) 848-9628

nešiojamas (416) 560-0122

LIETUVĖ MOTERIS gali prižiūrėti pagyvenusius asmenis, padėti buityje. Turi patirties, rekomendacijas. Pageidautina gyventi kartu. Skambinti tel. 647 298-7972.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

LIETUVIŲ SLAUGOS NAMAMS "Labdara" reikalingi savanoriai, kurie mokėtų dirbti su tinklapiu (website). Skambinti Irenai Baziliauskienei į "Labdarą" tel. 416 232-2112 (ext. 403) arba į namus, tel. 905 279-8226. Taip pat slaugos namams reikalingas pianinas. Galinčius paaukoti prašome skambinti aukščiau nurodytais telefonais.

KOSMETOLOGO PASLAUGOS: manikiūras, pedikiūras; vaškavimas (waxing), veido kaukės, valymas ir gydymas. Skambinti: tel. 905 795-7872. Nešiojamas tel. 416 817-2215.

spausk interactive

- Interneto svetainių kūryba
- Reklama
- Kompiuterių konsultacijos
- Video ir audio paslaugos

tel. 416-534-9191

www.spausk.com